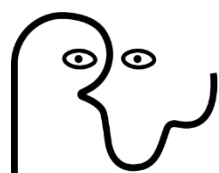

DE OPVANG VAN LGBTIQ+ VLUCHTELINGEN IN EUROPA

RainboW
Refugees
Welcome

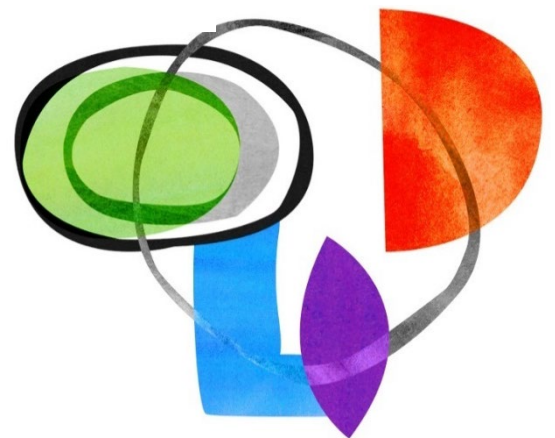
Medegefinancierd door het
programma Rechten, Gelijkheid en
Burgerschap van de Europese Unie
(2014-2020)

Over de hele wereld worden veel mensen geconfronteerd met vervolging vanwege hun seksuele geaardheid, genderidentiteit of -expressie (SOGI)

Het verlaten van hun land van herkomst wordt hun enige manier om te overleven. Op de vlucht voor vervolging, bijgevolg, om toevlucht te vinden in een gastland waar "nieuwe labels" worden toegevoegd aan die van de LGBTQI+ (gemeenschappen die mensen bijeenbrengen wiens SOGI verschilt van de heteroseksuele en cisgendernorm): vluchteling, buitenlander of migrant.

Om de opvang van deze mensen die geconfronteerd worden met intersectionele discriminatie te verbeteren, hebben **POUR LA SOLIDARITÉ-PLS** (België), **Le Refuge Bruxelles/Het Opvanghuis Brussel** (België), **ACATHI** (Spanje), **Le Refuge** (Frankrijk) en **Croce Rossa Italiana** (Italië) het **Rainbow Welcome** project opgezet..

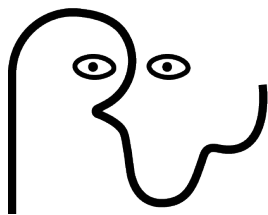
De inhoud van deze publicatie vertegenwoordigt enkel de opvattingen van de auteur en is hun eigen verantwoordelijkheid. De Europese Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid voor het gebruik dat zou worden gemaakt van de informatie die het bevat

Gecoördineerd door

Met de Europese partners

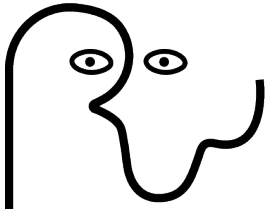

Medegefinancierd door het programma Rechten, Gelijkheid en Burgerschap van de Europese Unie (2014-2020)

INHOUD

HET RAINBOW WELCOME! PROJECT	4
ACRONIEMEN.....	5
INLEIDING	7
INTERNATIONALE EN EUROPESE KADERS EN PROCEDURES MET BETREKKING	
ASIELAANVRAGEBASEERD OP SOGI.....	8
1. Het internationaal regelgevingskader	8
2. Het Europees regelvend kader	19
HET ASIELRECHT GEBASEERD OP SOGI IN DE NATIONALE REGELGEVINGSKADERS	33
BELGIE	33
FRANKRIJK.....	40
ITALIË	47
SPANJE.....	52
CRUCIALE REGELGEVINGSKWESTIES	58
1. Het gebrek aan expliciete erkenning.....	58
2. Het "bewijs van sexuele geaardheid en genderidentiteit" tijdens de interviews	61
3. Zijn er echt veilige landen ?	63
4. Tijd- en rechtenbeperkingen.....	64
5. Huisvesting problemen.....	65
CONCLUSIES EN OPMERKINGEN	66
REFERENTIES	70

HET RAINBOW WELCOME! PROJECT

Rainbow Welcome! is een Europees project dat wordt geïmplementeerd om een betere kennis te verwerven over de opvang van LGBTQI+-vluchtelingen in Europa en deze te verbeteren. Deze mensen kunnen bijzonder kwetsbaar zijn omdat ze zich op het kruispunt bevinden van verschillende factoren van discriminatie: zijnde in het LGBTQI+-spectrum, dat bijvoorbeeld tot een nationale of religieuze minderheid behoort.

Medegefinancierd door het Europees programma Recht, Gelijkheid en Burgerschap (2014-2020), heeft dit project tot doel:

1. De regelgevende kaders en procedures identificeren die van toepassing zijn op LGBTQI+-vluchtelingen
2. Zwakke en sterke punten in hun opvang identificeren.
3. LGBTQI+ opvangcentra en verenigingen evenals opvangcentra voor vluchtelingen toe te rusten om de behoeften van LGBTQI+ vluchtelingen te verwelkomen, oriënteren en beantwoorden;
4. Bewustwording creëren over de situatie van LGBTQI+ vluchtelingen door middel van grootschalige foto's en video's;
5. LGBTQI+-vluchtelingenrechten en -behoeften te bepleiten bij de EU.

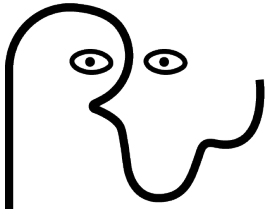
Deze studie is het resultaat van de werkzaamheden van de vijf partners van het project, uit vier Europese landen - *Pour la Solidarité-PLS* en *Le Refuge Bruxelles-Het Opvanghuis Brussel* (België), *Acathi* (Spanje), *Fondation Le Refuge* (Frankrijk) en *Associazione della Croce Rosa Italiana* (Italië) - om de hierboven genoemde eerste stap te bereiken. Het is een voorwaarde om beter te begrijpen hoe LGBTQI+-vluchtelingen in deze landen worden opgevangen en maakt deel uit van een bredere analyse van hun behoeften en van de bestaande praktijken die in dit verband zijn ingevoerd. Het is gericht aan iedereen die bereid is zijn kennis over de regelgevende kaders en de procedures die van toepassing zijn op op SOGI gebaseerde aanvragers in de EU te verbeteren, in het bijzonder in België, Frankrijk, Italië en Spanje.

Waarom zetten we ons in voor een dergelijk project?

Omdat LGBTQI+fobie – onverdraagzaamheid tegenover mensen waarvan de SOGI (seksuele geaardheid, genderidentiteit en expressie) niet overeenkomt met de gangbare norm – bestaat nog altijd, en veroorzaakt vaak fysiek en psychologisch geweld. LGBTQI+ers ondervinden nog altijd discriminatie en komen daardoor vaak in isolement terecht. Wanneer deze gewelddaden sociale uitsluiting, gevangenschap of (soms wettelijk) dood in landen over de hele wereld kunnen betekenen, moeten LGBTQI+ mensen eventueel hun thuisland verlaten en elders asiel aanvragen, daar waar ze denken dat het leven beter voor hen kan zijn. Een status die vaak andere discriminaties en vooroordelen met zich meebrengt.

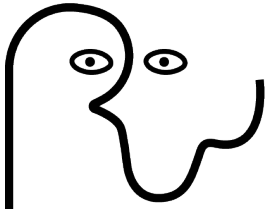
Rainbow Welcome! is een project ontstaan uit de realiteit van vandaag: het is essentieel om de verschijnselen van intersectionaliteit te begrijpen die leiden tot verhoogde kwetsbaarheid van sommige mensen. Rainbow Welcome! is de ambitie om samen te werken aan een meer gastvrije en inclusieve samenleving.

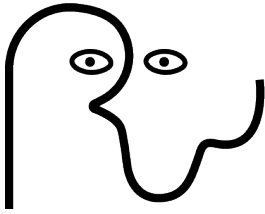

ACRONIEMEN

CADA	Opvangcentrum voor Asielzoekers
RvV	Raad voor Vreemdelingenbetwisting
GEAS	Gemeenschappelijk Europees Asielsysteem
CESEDA	Wet op de binnenkomst en verblijf van vreemdelingen en het asielrecht
CETI	Tijdelijk Verblijfscentrum
CGRA	Commissariaat Generaal voor Vluchtelingen en Staatslozen
CIAR	Inter-Ministeriele Commissie voor Asiel
CNDA	Nationale Asielrechtbank
EASO	Europees Asiel Ondersteuningsbureau
EC	Europese Commissie
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens van 1950
ERF	Europees Vluchtelingenfonds
EU	Europese Unie
HvJEU	Hof van Justitie van de Europese Unie
EURODAC	Europese Databank met Vingerafdrukken van Asielzoekers
FEDASIL	Federale Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers
FRONTEX	Europees Grens- en Kustwachtagentschap
GUDA	One-stop-shop voor asielzoekers
ICJ	Internationale Commissie van Juristen
LGBTIQ+	Lesbian, Gay, Bisexual, Trans, Intersexual, Queer +
OAR	Asiel- en Vluchtelingenbureau
DVZ	Dienst Vreemdelingenzaken
OFII	Het Franse Agentschap voor Immigratie en Integratie
OFPRA	Bureau voor Bescherming van Vluchtelingen en Staatlozen
PADA	Eerste opvangplatform voor Asielzoekers
SIPROIMI	Beschermingssysteem voor Begunstigden van Internationale Bescherming en van Buitenlandse Niet-Begeleide Minderjarigen
SOGI	Seksuele Oriëntatie en Genderidentiteit

FOD Justitie	Federale Overheidsdienst Justitie
SPRAR	Beschermingsstelsel voor Vluchtelingen en Asielzoekers
VwEU	Werkingsverdrag van de Europese Unie
TUI	Geconsolideerde Immigratiewet
VN	Verenigde Naties
UNHCR	Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor Vluchtelingen
UNHRC	Raad voor Mensenrechten van de Verenigde Naties

INLEIDING

Kwetsbaarheid komt in verschillende vormen voor en is vaak intersectioneel. Migratie als gevolg van geweld is een uiting van die kwetsbaarheid en creëert op zijn beurt andere kwetsbaarheden in het gastland. Het verzoek om internationale bescherming door middel van asiel is een van de manieren om de rechten van mensen te beschermen en te waarborgen wanneer ze worden vervolgd of hun rechten worden aangetast. In de loop der jaren is asiel een steeds terugkerende vorm van internationale bescherming geworden. Asiel op basis van SOGI is geleidelijk formeel erkend in internationale, Europese en nationale normen, hoewel er nog steeds lacunes en problemen bestaan.

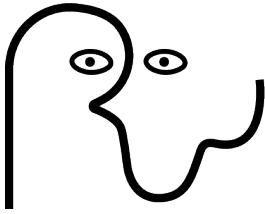
Het hoofddoel van deze studie is om een overzicht te geven **van de huidige regelgevende kaders en procedures in verband met SOGI-gebaseerde aanvragen (d.w.z.: asielaanvragen op basis van vervolgingen of risico's van vervolging voor een persoon vanwege zijn seksuele geaardheid of genderidentiteit)** op internationaal, Europees en nationaal niveau in vier EU-lidstaten (België, Frankrijk, Italië en Spanje), waarbij relevante regels en basiskennmerken van de toepasselijke procedures worden geïdentificeerd. Het gaat ook in op enkele punten van kritiek op bestaande verordeningen.

Het onderzoek is opgesteld met behulp van verschillende bronnen: i) informatie die in elke partnerland wordt verzameld, ii) officiële rapporten, bulletins en databanken van gerechtelijke instanties, iii) rapporten en websites van internationale organisaties die zich toeleggen op de LGBTIQ+-kwestie, en iv) resultaten van wetenschappelijk onderzoek over dit onderwerp.

In dit document gebruiken we het concept "Seksuele geaardheid en genderidentiteit" (hierna "SOGI") geïnspireerd door de Yogyakarta-principes over de toepassing van de internationale mensenrechtenwetgeving met betrekking tot seksuele geaardheid en genderidentiteit. Evenzo gebruiken we het acroniem "LGBTIQ+ vluchteling" om lesbiennes, homo's, biseksuelen, gender non-conform personen (trans), intersekse en queer, en elke andere vorm van seksuele of identiteitservaring te identificeren die verschilt van de hetero-cisgendernorm, die zich buiten hun land van herkomst bevinden om zichzelf te beschermen tegen vervolging - of het risico van dergelijke vervolging - omwille van die geaardheid of genderidentiteit.

We gebruiken de term vluchteling om te beklemtonen dat voordat het een wettelijke status is waaronder mensen internationale bescherming kunnen genieten (bijv. bescherming verleend door een andere staat dan die van herkomst van de persoon om haar/zijn grondrechten te waarborgen) de term "vluchteling" naar een realiteit verwijst die door de staten wordt erkend, en niet een voorrecht dat ze willekeurig zouden verlenen.

Definities van de belangrijkste concepten waarnaar in deze studie wordt verwezen, zijn ook te vinden in onze [online woordenlijst](#).

INTERNATIONALE EN EUROPESE KADERS EN PROCEDURES MET BETREKKING ASIELAANVRAGEN GEBASEERD OP SOGI-¹

1. HET INTERNATIONAAL REGELGEVINGSKADER

a) Wat zijn de relevante internationale instrumenten?

Op internationaal niveau zijn er twee belangrijke instrumenten die het asiel regelen:

- Het **Verdrag betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951**, van kracht sinds 1954 (hierna "het Vluchtelingenverdrag van 1951") dat het begrip vluchteling definieert, de rechten van vluchtelingen opsomt en de wettelijke verplichting van staten om hen te beschermen vaststelt, en eveneens het beginsel van Verbod tot uitzetting of terugleiding ("refoulement") vaststelt.
- Het **Protocol betreffende de status van vluchtelingen van 31 januari 1967** (hierna "het protocol van 1967" genoemd) dat de tijdelijke en geografische werkingssfeer ervan uitbreid.

Deze twee internationale instrumenten voorzien in " *een universele code voor de behandeling van vluchtelingen die uit hun land zijn ontworteld als gevolg van vervolging, met inbegrip van ernstige mensenrechtenschendingen of andere vormen van ernstige schade, alsook in de context van geweld of gewapende conflicten.*" (UNHCR, 2019, blz. 9)

Deze instrumenten zijn ontwikkeld in het **Handboek over Procedures en Criteria voor de vaststelling van de vluchtelingenstatus in het kader van het Verdrag van 1951 en het Protocol van 1967 betreffende de status van vluchtelingen van 1979** (oorspronkelijke versie). Noch de belangrijkste internationale instrumenten, noch de oorspronkelijke versie van het handboek vermelden asiel op basis van SOGI. De bijgewerkte versie van het **handboek van 1992** bevat echter vervolging op basis van seksuele geaardheid.

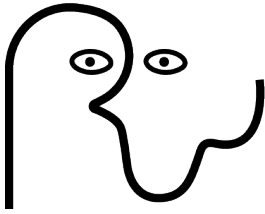
Bovendien, publiceerde de UNCHR – Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen² in 2008 een oriëntatienota over op SOGI gebaseerde gevallen, die werd vervangen door richtlijn nr. 9 van 2012 die specifiek aan SOGI was gewijd. De richtlijnen nr. 9 bevatten gezaghebbende aanwijzingen

---

¹ Deze paragraaf bevat een analyse van de internationale en Europese regelgevingskaders met betrekking tot de erkenning van het op SOGI gebaseerde recht op asiel. Het houdt rekening met de geldende rechtsinstrumenten en met de institutionele kenmerken op beide niveaus. Met deze verordeningen moet rekening worden gehouden bij het opstellen van interne regelgeving en uitvoeringsprocedures, teneinde de mensenrechten te beschermen, te eerbiedigen, te bevorderen en te waarborgen van vluchtelingen die asiel en internationale bescherming op basis van SOGI aanvragen.

² "UNHCR, het VN-vluchtelingenagentschap, is de wereldwijde organisatie die zich inzet voor het redden van levens, het beschermen van rechten en het opbouwen van een betere toekomst voor vluchtelingen, gedwongen ontheemde gemeenschappen en staatlozen." <https://www.unhcr.org/about-us.html>

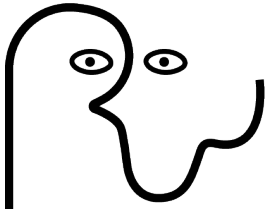
inzake inhoud en procedure "met het oog op een goede en eenvormige interpretatie van de definitie 'vluchteling' (UNHCR SOGI Guidelines, paragraaf 4) in het Vluchtelingenverdrag van Genève van 1951, en "zijn bedoeld om juridische interpretatieve richtlijnen te bieden aan regeringen, juristen, besluitvormers en de rechterlijke macht, evenals UNHCR-personeel dat de vluchtelingenstatus in het kader van zijn mandaat heeft vastgesteld" (UNHCR SOGI-richtlijnen, voorblad).

Table nr. 01
RICHTLIJNEN MET BETREKKING TOT SOGI-GEBASEERD ASIEL

Richtlijnen inzake internationale bescherming Nr. 1:	Gendergerelateerde vervolging in het kader van artikel 1A, lid 2, van het Verdrag van 1951 en/of het Protocol van 1967 betreffende de status van vluchtelingen (7 mei 2002).
Richtlijnen inzake internationale bescherming Nr. 2:	"Lidmaatschap van een bepaalde sociale groep" in het kader van artikel 1 BIS, lid 2, van het Verdrag van 1951 en/of het Protocol van 1967 betreffende de status van vluchtelingen (7 mei 2002).
Richtlijnen inzake internationale bescherming Nr. 6:	Aanspraak op vluchtelingenstatus op basis van religie op grond van artikel 1A, lid 2, van het Verdrag van 1951 en/of het Protocol van 1967 betreffende de status van vluchtelingen (28 april 2004).
Richtlijnen inzake internationale bescherming Nr. 9:	Aanspraak op de vluchtelingenstatus op basis van seksuele geaardheid en/of genderidentiteit in het kader van artikel 1A, lid 2, van het Verdrag van 1951 en/of het Protocol van 1967 betreffende de status van vluchtelingen (23 oktober 2012).

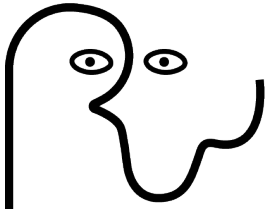
Bron: eigen uitwerking

Daarnaast keurde de Algemene Vergadering van de VN een reeks internationale instrumenten goed die de vluchtelingenstatus, asiel, staatloosheid en migratie reguleren. Niettemin vermelden ze geen asiel specifiek gebaseerd op SOGI. Deze instrumenten kunnen worden toegepast op een zaak op basis van hun bevoegdheidsgebieden.

Tabel Nr. 02
BELANGRIJKSTE INTERNATIONALE INSTRUMENTEN INZAKE VLUCHTELINGEN
EN BESCHERMING VAN STAATLOZEN

Verdrag inzake arbeidsmigranten (Rev), 1949 (nr. 97),	01 Juli 1949 Van kracht sinds 22 januari 1952
Verdrag betreffende de status van vluchtelingen	28 Juli 1951 Van kracht sinds 1954
Verdrag betreffende de status van staatlozen	28 September 1954
Verdrag tot Beperking der Staatloosheid	30 augustus 1961
Aangevuld met het Protocol betreffende de status van vluchtelingen	31 Januari 1967
De verklaring van de Verenigde Naties over territoriaal asiel	14 December 1967
Het Verdrag inzake de beperking van het aantal gevallen van staatloosheid	13 September 1973
Verdrag inzake migrerende werknemers (aanvullende bepalingen), 1975 (nr. 143),	24 juni 1975 Van kracht sinds 09 december 1978
Verklaring over de mensenrechten van personen die geen onderdaan zijn van het land waar ze leven	13 December 1985
Internationaal Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden	18 December 1990
Richtlijnen over in eigen land ontheemden	11 Februari 1998
Verklaring van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag van 1951 en/of het Protocol van 1967 betreffende de status van vluchtelingen	van 18 December 2001
Het protocol ter voorkoming, bestrijding en bestraffing van mensenhandel, in het bijzonder vrouwen en kinderen	15 november 2000, dat in 2003 in werking is getreden
Protocol tegen de smokkel van migranten over land, over zee en door de lucht	Aangenomen en geopend voor ondertekening, bekrachtiging en toetreding bij Resolutie 55/25 van de Algemene Vergadering van 15 november 2000 (niet van kracht)
Verdrag inzake huishoudelijk personeel (nr. 189)	16 juni 2011, in werking getreden op 05 september 2013.
Verklaring van New York voor vluchtelingen en migranten	19 September 2016
Het Wereldwijde Vluchtelingenpact	11 December 2018

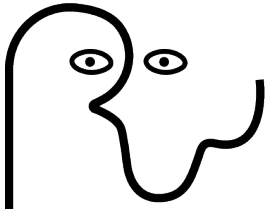

Bovendien zijn de asiel- en vluchtelingenstatus opgenomen in het Internationaal Systeem voor de Bescherming van de Mensenrechten. De VN erkent dat er negen belangrijke internationale mensenrechten instrumenten zijn; elk van hen heeft een comité van deskundigen om toezicht te houden op de tenuitvoerlegging van de verdragsbepalingen door de staten die er deel van uitmaken. (OHCHR, n.d.1) Internationale instrumenten voor de bescherming van mensenrechten en algemene opmerkingen moeten in overweging worden genomen door de lidstaten die ze hebben geratificeerd bij het reguleren of uitvoeren van asielprocedures gebaseerd op SOGI..

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (10 december 1945) en beide verdragen, het IVBPR en de ICESCR, vormen de zogenaamde **het Internationaal Statuut van de Rechten van Mens 1996** (VN, 1996)

Tabel nr. 03
INTERNATIONALE MENSENRECHTENVERDRAGEN

NAAM	ABBREV.	DATE
Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten Eerste Facultatief Protocol (16 December 1966) Tweede Facultatief Protocol (15 December 1989).	ICCPR	16 December 1966
Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten Facultatief Protocol (10 December 2008)	ICESCR	16 December 1966
Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie	ICERD	21 December 1965
Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen Facultatief Protocol (10 December 1999).	CEDAW	18 December 1979
Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en ontterende behandeling of bestraffing Facultatief Protocol (18 December 2002)	CAT	10 December 1984
Verdrag inzake de rechten van het kind (20 November 1989) Eerste Facultatief Protocol inzake betrokkenheid van kinderen in een gewapend conflict (25 mei 2000) Eerste Facultatief Protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie (25 mei 2000) Derde Facultatief Protocol inzake een communicatieprocedure (19 December 2011)	CRC	20 November 1989
Internationale Verdrag ter bescherming van alle arbeidsmigranten en van hun gezinsleden	ICMW	18 December 1990
Het VN-verdrag inzake rechten van personen met een handicap Facultatief Protocol (12 December 2006)	CRPD	13 December 2006
Internationaal Verdrag inzake de bescherming van alle personen tegen gedwongen verdwijning	CPED	20 December 2006

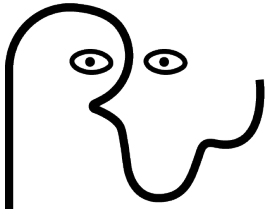
Gespecialiseerde VN-comités, belast met toezicht op de totstandkoming van internationale verdragen, hebben een verscheidenheid aan Algemene Opmerkingen en Aanbevelingen opgesteld met betrekking tot vluchtelingen en mensenrechten.

Tabel nr.04

ALGEMENE OPMERKINGEN IN HET INTERNATIONALE MENSENRECHTENSYSTEEM

Het Mensenrechtencomité
Algemene opmerking Nr. 15, De positie van vreemdelingen volgens het Verdrag (1986)
Algemene opmerking No. 20, Artikel 7 (Vervangt algemene opmerking nr. 7 betreffende het verbod op foltering en wrede behandeling of bestraffing) (1992)
Algemene opmerking No. 27, Vrij verkeer (artikel 12) (1999)
Algemene opmerking No. 31, De aard van de Algemene Wettelijke Verplichting opgelegd aan staten die partij zijn bij het Verdrag (2004)
Comité tegen foltering
Algemene opmerking nr. 1, Uitvoering van artikel 3 van het Verdrag in het kader van artikel 22 (Refolement en communicaties) (1997)
Commissie voor de uitbanning van rassendiscriminatie
Algemene opmerking nr. 22, Vluchtelingen en ontheemden (1996)
Algemene opmerking No. 30, Discriminatie van niet-burgers (2004)
Commissie voor de Rechten van het Kind
Algemene opmerking No. 6, Behandeling van niet-begeleide en gescheiden kinderen buiten hun land van herkomst (2005)

Bron: eigen uitwerking

b) Wat staat er in de juridische instrumenten?

"Asiel" beschrijft een juridische status van bescherming voor een persoon met gegronde vrees voor vervolging en brengt het genot van specifieke rechten met zich mee. Een dergelijke status wordt door een staat verleend om op zijn grondgebied te blijven en bescherming te genieten. (Lysander, 2020, blz. 83)

De **Universele Verklaring van de Rechten van de Mens**, afgekondigd door de Algemene Vergadering van de VN in Parijs op 10 december 1948 (Resolutie 217 A van de Algemene Vergadering) vermeldt het recht op asiel in artikel 14, lid 1: "*Een ieder heeft het recht om in andere landen asiel te zoeken en te genieten tegen vervolging.*" Het is geen internationaal verdrag, maar het kan bindend worden beschouwd op basis van zijn status van gewoonterecht. Later hebben staten onderhandeld en hebben ze het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten geratificeerd, voor het implementeren van rechten opgenomen in de Universele Verklaring. Geen van deze verdragen erkende echter expliciet het asiel.

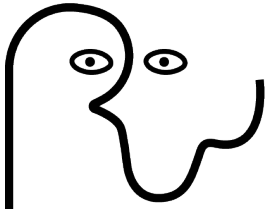
Na de Tweede Wereldoorlog, keurden de Staten het **Vluchtelingenverdrag van 1951** goed, dat sinds 1955 van kracht is, met als doel deze kwestie in de internationale arena te regelen. Aangevuld met het Protocol van 1967 werd het de basis voor asielwetten. Dit is het belangrijkste internationale instrument voor de bescherming van vluchtelingen, dat voorziet in een definitie van het begrip "vluchteling", met inbegrip van criteria, waarin verplichtingen worden vermeld voor staten betreffende bescherming van mensen die bescherming zoeken tegen een andere staat.

Dit Verdrag definieert vluchtelingen als personen die hun land van herkomst hebben verlaten:

"uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil invoeren, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waar hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, daarheen niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren.." (art. 1 A, lid 2)

In de internationale arena is men het erover eens dat asiel *krijgen* geen recht is (het Vluchtelingenverdrag van 1951 en het Protocol van 1967 verlenen namelijk geen recht om grondgebieden binnen te komen en er te verblijven, en het verplicht de staat niet om die situatie te aanvaarden of toe te staan), maar het is een recht om het te *zoeken* en ervan te *genieten* zodra het is verleend (Lysander, 2020, p. 85). Het verlenen van asiel wordt beschouwd als een beslissing die voortvloeit uit de soevereiniteit van de staat. In de verklaring over territoriaal asiel van 1967 wordt dit uitdrukkelijk benadrukt in artikel 1, lid 1, en artikel 3, lid 1. Echter, "*De Hoge Commissaris heeft altijd gepleit voor een genereus asielbeleid in de geest van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de Verklaring over territoriaal asiel.*" (UNCHR, 2019, p. 16) Het Verdrag verbiedt het opleggen van strafrechtelijke sancties wanneer er goede redenen zijn om illegaal in het land te zijn (art. 31).

Bovendien is het aan de staten verboden een vluchteling uit te drijven of terug te sturen naar de grenzen van grondgebieden waar zijn leven of vrijheid zou worden bedreigd vanwege zijn ras,

godsdienst, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of politieke opvatting (Vluchtelingenverdrag van 1951, art. 33, lid 1). Dit staat bekend als het basisbeginsel van non-refoulement.

c) Hoe deze middelen te interpreteren in situaties gebaseerd op SOGI?

Ondanks het feit dat er in de internationale mensenrechtenverdragen geen expliciete vermelding is van SOGI-gebaseerde situaties, hebben de algemene opmerkingen, slotopmerkingen en andere documenten die door de VN-comités zijn opgelegd, belangrijke interpretaties, besluiten en aanbevelingen gedaan aan de leden van de staten over seksuele rechten, en de algemene toepassing van het non-discriminatie beginsel, evenals andere mensenrechten.

UNHCR heeft benadrukt dat de definitie van vluchteling moet worden geïnterpreteerd en toegepast met betrekking tot de grondrechten met inbegrip van het non-discriminatie verbod inzake SOGI (OHCHR, 1967, Par. 6), in het bijzonder omdat zij lid zijn van een bepaalde sociale groep die in het Vluchtelingenverdrag van 1951 wordt vermeld. Het Protocol van 1967 opent het toepassingsgebied van het Verdrag voor "nieuwe vluchtelingensituaties". Dit wordt gebruikt om de bescherming te verzekeren van mensen die vervolgd worden gebaseerd op SOGI.

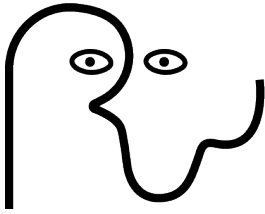
Het is belangrijk om te vermelden dat sommige auteurs van mening zijn dat het mogelijk is om het Verdrag van 1951 te interpreteren en er uit af te leiden dat het recht op asiel bestaat. Zij zijn van mening dat de **Yogyakarta-beginselen** van 2006 het recht op asiel erkennen, evenals het non-refoulement-beginsel. Ondanks het feit dat het geen verdrag is, is dit instrument een universele gids geworden voor bescherming en bevordering van de mensenrechten van LGBTQI+. Sommige auteurs zijn van mening dat het mogelijk is om het recht op asiel daaruit af te leiden.³

"...het recht op asiel kan zoals aangenomen door het Verdrag worden geïnterpreteerd om verschillende redenen. Ten eerste verbiedt het Verdrag van 1951 refoulement (artikel 33). Als gevolg van dit verbod is de internationale gemeenschap het ermee eens dat vluchtelingen recht hebben op tijdelijk verblijf in het gastland totdat een definitieve beslissing over hun verzoek is genomen (Coleman 2003). In de tweede plaats is de vluchtelingenstatus volgens artikel 1, (A), (2), een ipso jure status. Ten derde wordt in de preambule van het Verdrag van 1951 de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948 geciteerd, waarvan artikel 14 het recht op asiel bepaalt." (Ktos, et al., 2020, blz.62)

d) Lidmaatschap van een bepaalde sociale groep & SOGI-gebaseerde situaties

---

³ "Principle 23. The Right to seek Asylum. Everyone has the right to seek and enjoy in other countries asylum from persecution, including persecution related to sexual orientation or gender identity. A State may not remove, expel or extradite a person to any State where that person may face a well-founded fear of torture, persecution, or any other form of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, on the basis of sexual orientation or gender identity. States shall: a) Review, amend and enact legislation to ensure that a well-founded fear of persecution on the basis of sexual orientation or gender identity is accepted as a ground for the recognition of refugee status and asylum; b) Ensure that no policy or practice discriminates against asylum seekers on the basis of sexual orientation or gender identity; c) Ensure that no person is removed, expelled or extradited to any State where that person may face a well-founded fear of torture, persecution, or any other form of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, on the basis of that person's sexual orientation or gender identity."

Het Vluchtelingenverdrag van 1951 stelt dat "goed gefundeerde vorderingen op basis van angst voor vervolging" moeten "om redenen van" een van de vijf vooropgestelde gronden zijn: ras, godsdienst, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of politieke mening. Dit is algemeen bekend als de "nexus" vereiste. Daarom kan er een soort vervolging plaatsvinden wanneer iemand lid is **van een bepaalde sociale groep**. Dit is een begrip dat wordt toegepast om vluchtelingenbescherming te verlenen aan aanvragen gebaseerd op SOGI- (Ktos, et al., 2020, p.63).

In 1992 publiceerde de UNHCR het Handboek inzake procedures en criteria voor het bepalen van de vluchtelingenstatus in het kader van het Vluchtelingenverdrag van 1951 en het Protocol van 1967. Vervolging als gevolg van seksuele geaardheid is echter pas opgenomen in een herziene versie van 2011.

Dit handboek bevat de door de UNHCR goedgekeurde richtlijnen. Deze zijn bedoeld om juridische interpretatieve richtlijnen te bieden aan regeringen, juristen, besluitvormers en de rechterlijke macht, evenals UNHCR-personeel dat de vluchtelingenstatus op het terrein vaststelt. Deze Richtlijnen vormen een aanvulling op het UNHCR-handboek over procedures en criteria voor het bepalen van de vluchtelingenstatus en vervangen het standpunt van de UNHCR over gendergerelateerde vervolging van januari 2000. (UNHCR, 2002)

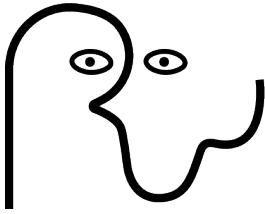
De richtlijnen nr. 1 over gendergerelateerde vervolging bevatten een expliciete erkenning van zaken gebaseerd op SOGI:

"Vervolging vanwege de seksuele geaardheid orientation

16. Aanvragen van vluchtelingen op basis van andere seksuele geaardheid bevatten een genderelement. De seksualiteit of seksuele praktijken van een eiser kunnen relevant zijn voor een vluchtelingenaanvraag wanneer hij of zij voorwerp is van vervolging (inclusief discriminerende) vanwege zijn of haar seksualiteit of seksuele praktijken. In veel van dergelijke gevallen heeft de eiser geweigerd zich te houden aan sociaal of cultureel gedefinieerde rollen of verwachtingen van gedrag dat aan zijn of haar geslacht wordt toegeschreven. De meest voorkomende beweringen hebben betrekking op homoseksuelen, transseksuelen of travestieten, die te maken hebben gehad met extreme publieke vijandigheid, geweld, misbruik of ernstige of cumulatieve discriminatie.

17. Wanneer homoseksualiteit in een bepaalde samenleving illegaal is, kan het opleggen van strenge strafrechtelijke sancties voor homoseksueel gedrag neerkomen op vervolging, net zoals het in sommige samenlevingen zou zijn voor het weigeren om de sluier te dragen door vrouwen. Zelfs wanneer homoseksuele praktijken niet strafbaar worden gesteld, kan een aanvrager nog steeds een geldige aanvraag doen wanneer de staat discriminerende praktijken of schade tegen hem of haar goedkeurt of tolereert, of wanneer de staat de eiser niet effectief tegen dergelijke schade kan beschermen."

In de richtlijnen nr. 2 werd nader ingegaan op het "lidmaatschap van een bepaalde sociale groep". In de inleiding staat in deze richtlijnen: "Er is geen "uitputtende lijst" van welke groepen een "bepaalde sociale groep" in de zin van artikel 1A, lid 2, kunnen vormen". Er staat ook dat "de term lidmaatschap van een bepaalde sociale groep op een evolutionaire manier moet worden gelezen, open voor de diverse en veranderende aard van groepen..." (Onderlijning toegevoegd).

Ook is er een uitleg over de benadering om het concept van "bepaalde sociale groep" te begrijpen en te interpreteren met een expliciete vermelding van homoseksualiteit. Volgens de richtlijnen nr. 2 is dit lidmaatschap van een bepaalde sociale groep ten minste op twee manieren geïnterpreteerd die vaak kunnen convergeren:

- a) *"6. De eerste, de "beschermde kenmerken"-benadering (soms aangeduid als een "onveranderlijke" benadering), onderzoekt of een groep wordt verenigd door een onveranderlijk kenmerk of door een kenmerk dat zo fundamenteel is voor de menselijke waardigheid dat een persoon niet gedwongen mag worden om het te verlaten. Een onveranderlijk kenmerk kan aangeboren zijn (zoals geslacht of etniciteit) of onveranderlijk zijn om andere redenen (zoals het historische feit van een vroegere associatie, beroep of status)." (UNHCR, 2019, blz. 94).*
- b) *"7. De tweede benadering onderzoekt of een groep al dan niet een gemeenschappelijk kenmerk heeft dat hen tot een herkenbare groep maakt of hen onderscheidt van de samenleving in het algemeen. Dit wordt de "sociale perceptie"-benadering genoemd. Nogmaals, vrouwen, gezinnen en homoseksuelen zijn volgens deze analyse erkend als bijzondere sociale groepen, afhankelijk van de omstandigheden van de samenleving waarin ze bestaan." (UNHCR, 2019, blz. 95)*

De richtlijnen nr. 6 zijn bedoeld om oriëntaties te geven over aanvragen van vluchtelingen gebaseerd op religie. Deze richtlijnen vinden dat een beleid of handelingen waarvan de naleving wordt afgedwongen tegen de identiteit of de manier van leven van personen of groepen, vervolgacties kunnen uitmaken als het een ondraaglijke inmenging in de eigen identiteit of manier van leven wordt. (§21)

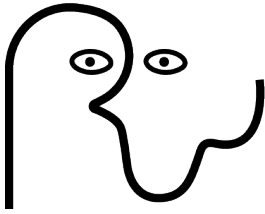
Bovendien is de richtlijn nr. 9 de meest relevante, bedoeld om oriëntatie te bieden over aanvragen van vluchtelingenstatus, precies op basis van seksuele geaardheid en/of genderidentiteit. Het moet allemaal samen met de richtlijnen nr. 1,2 en 6 gelezen worden. Deze hebben erkend dat de vijf motieven voor vervolging (ras, godsdienst, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep en politieke opvattingen) niet exclusief hoeven te zijn, maar elkaar kunnen overlappen. Daarom kan een persoon die wordt vervolgd omwille van SOGI, internationale bescherming zoeken die ook op andere oorzaken is gebaseerd. (UNHCR, 2019)

Het is belangrijk om te vermelden dat er geen specifieke definitie van vervolging bestaat. Sommige auteurs en de UNHCR zijn, in richtlijn nr. 9, van mening dat zelfs minder expliciete misbruiken, afhankelijk van de aard en de ernst ervan, evenals van de herhaling ervan, voldoende moeten zijn om als een vervolging te worden beschouwd (§ 41) (Goodwin-Gill, 2007, blz. 92; UNHCR, 2001, par. 15, 17).

Diaz Lafuente (2017, p. 232-239) heeft een aantal gedragingen, maatregelen en activiteiten afgeleid die als radicale elementen voor het begrip vervolging kunnen worden beschouwd:

- Maatregelen voor het veranderen of wijzigen van SOGI-context, die op hun beurt kunnen worden beschouwd als martelingen of wrede, onmenselijke of vernederende behandelingen, evenals schendingen van de vrijheid en veiligheid van personen (UNHCR, 2019, p. 13).
  - o Gedwongen institutionalisering, gedwongen geslachtsverandering chirurgie, gedwongen electroshock therapie, en gedwongen drugs injectie of hormonale therapie (UNCHR Guidelines No. 9, par. 21).

- o Niemand zal worden gedwongen zonder toestemming tot medische of wetenschappelijke experimenten (Het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten art. 7 beschouwt dit als martelingen). Het VN-Comité tegen foltering en de speciale rapporteur voor folteringen hebben gezegd dat vervolging het verbod omvat om "*mannen die verdacht worden van homoseksualiteit te dwingen anale onderzoeken zonder toestemming te ondergaan om hun homoseksualiteit te bewijzen*" (UNHRC, 2016, par. 37).
  - o Handelingen met als doel om intersekse personen te verplichten om een operatie te ondergaan zonder toestemming.
- Gevangenis of opsluiting in een psychologische of medische instelling omwille van SOGI redenen. Dit is ook een schending van de vrijheid. Inclusief administratieve afzondering en isolatie op basis van SOGI-redenen.
  - Eerwraak om niet conformiteit te ontkennen of te corrigeren. (UNHRC, 2016, parr. 66)
  - Wanneer er grote waarschijnlijkheid is dat de persoon die ontslagen werd op basis van SOGI moeite zal hebben om een andere betaald werk te vinden. (Verslag par. 25)
  - Een ander relevant element is het ontbreken van bescherming (niet beschikbaar en/of niet effectief. (UNHCR, 2019, parr. 23) Staten kunnen degene zijn van wie vervolging uitgaat of degene die niet in staat zijn een persoon tegen vervolging te beschermen. Hathaway, J.C. en Pobjoy, J. (2011-2012) De criminalisering van geslachtsgemeenschap tussen personen van hetzelfde geslacht is nog steeds veel voorkomend en wordt beschouwd als een manier van vervolging, inbegrepen enkele generieke vormen zoals "openbare orde en goede zeden". (UNHCR, 2019, blz.29).⁴

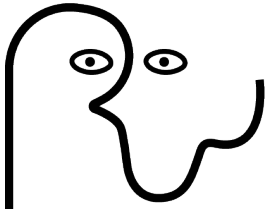
e) Mensenrechten voor asielzoekers en vluchtelingen op basis van SOGI

Zoals eerder vermeld, heeft UNHCR benadrukt dat de definitie van vluchteling moet worden geïnterpreteerd en toegepast met betrekking tot grondrechten, met inbegrip van het non-discriminatieverbod in verband met SOGI. (UNHCR, 2019)

Het non-discriminatiebeginsel vloeit voort uit een reeks internationale mensenrechteninstrumenten, zoals we in de onderstaande tabel kunnen zien. Het vormt een instaprecht om LGBTIQ+-rechten te erkennen, waaronder asiel en internationale bescherming.

---

⁴ In feite heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie in een recent arrest van november 2013 de nodige elementen voorgesteld om de strafbaarstelling van homoseksuele handelingen als vervolging te kunnen beschouwen.

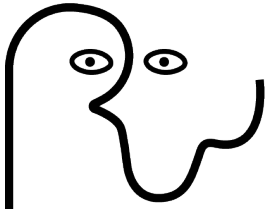
Tabel nr. 05

INTERNATIONALE INSTRUMENTEN EN NON-DISCRIMINATIEBEGINSEL

Internationaal instrument	Artikel
Het Handvest van de Verenigde Naties van 26 juni 1945 in werking getreden op 24 oktober 1945	De Preambule stelt: "Wij, het volk van de Verenigde Naties, opnieuw ons vertrouwen te bevestigen in de fundamentele rechten van de mens, in de waardigheid en de waarde van de menselijke persoon, in gelijke rechten voor mannen en vrouwen, alsmede voor grote en kleine naties..."
De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens	Artikelen 1, 2 and 7
Het Burgerrechten handvest van 1966	Artikelen 2, 12 en 13
Het Handvest Economische, Sociale en Culturele Rechten	Artikel 2
Het Verdrag inzake de Uitbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen van 1979	Het bevat geen specificatie over vluchtelingen; Het CEDAW heeft echter meermaals gewezen op de kwetsbaarheid van vrouwelijke vluchtelingen en de verplichting van lidstaten om hun rechten te eerbiedigen. (General Comment No. 24, 20 ^e zittingen, 1999. Par. 16).
Het Kinderrechtenverdrag van 1989	Artikel 22 (een specifieke regel over kindvluchtelingen die bescherming en humanitaire hulp moeten ontvangen om van alle rechten te genieten die zijn opgenomen in het Verdrag en andere internationale instrumenten)
Het Verdrag betreffende de status van staatlozen van 1954	Artikel 3

Bron: eigen uitwerking

In die zin moeten tijdens de procedure de mensenrechten voor alle asielzoekers worden verwezenlijkt en gewaarborgd; en eens toegekend ook de internationale bescherming. Het Vluchtelingenverdrag van 1951 erkent een brede waaier aan sociale en economische rechten: eigendom, huisvesting, onderwijs, werk, rantsoenering, medische bijstand en sociale zekerheid. Sommige auteurs voegen ook het recht op mobiliteit toe omdat dit nodig is om de andere te realiseren.

2. HET EUROPEES REGELGEVEND KADER

De Raad van Europa is een regionale organisatie die 47 lidstaten verenigt, waaronder alle lidstaten van de Europese Unie (EU) (Raad van Europa, n.d.). De Europese Unie is een andere organisatie. Het **Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) van 1950** is het internationale verdrag waarin de fundamentele grondrechten centraal staan. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Strasburg controleert de eerbiediging van het EVRM.

Bovendien is de Europese Unie (EU) een internationale organisatie die wordt bestuurd door het Internationaal Recht. Ze wordt gevormd door verschillende instellingen waaronder, het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie, de Europese Raad, de Europese Commissie, het Hof van Justitie van de Europese Unie (EUCJ), in Luxemburg, de Europese Ombudsman.

Het rechtsstelsel wordt gevormd door zowel het primaire als het secundaire recht. Het eerste bestaat uit: i) de EU-verdragen, bindende overeenkomsten tussen EU-landen; ii) het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (EVRM); en iii) de algemene beginselen die door het Hof van Justitie van de Europese Unie zijn vastgesteld.

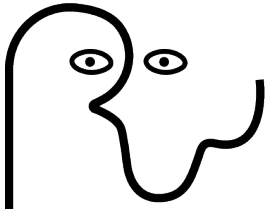
Het secundaire recht wordt gevormd door alle besluiten van de EU-instellingen. Volgens artikel 288 van het **Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VwEU)** kunnen deze besluiten zijn: regels, richtlijnen, besluiten, aanbevelingen en adviezen.

Het VwEU stelt een hiërarchie vast tussen secundaire wetten: (EUR-lex web) wetgevingshandelingen (art. 289), gedelegeerde handelingen (art. 290) en uitvoeringshandelingen (art. 291).

a) Het op SOGI gebaseerde recht op asiel in Europa

Op het niveau van de Raad van Europa staat artikel 1 EVRM ervoor dat de staten die betrokken partij zijn de verplichting hebben om *aan iedereen binnen hun rechtsgebied* de in het Verdrag omschreven rechten en vrijheden te waarborgen. Dit geldt niet alleen voor hun burgers, maar ook voor mensen op hun grondgebied of onder controle van staatsfunctionarissen (art. 1) (EVRM, 2020). Dit kunnen bijvoorbeeld migranten, asielzoekers of vluchtelingen zijn die zich in omstandigheden bevinden die moeten worden beschouwd als "binnen de jurisdictie van een staat".

Het EVRM garandeert ervoor te zorgen dat niet-onderdanen niet worden teruggestuurd naar een land waar zij een slechte of onmenselijke behandeling zouden ondergaan of dreigen te ondergaan (bijvoorbeeld een land waar homoseksualiteit wordt bestraft en waar homoseksuelen daarom kunnen worden gevangengezet omdat zij zijn wie ze zijn) (art. 3). Dit staat bekend als het beginsel van non-refoulement, ook vastgelegd in internationaal en Europees recht. Er bestaat echter geen recht op asiel in de EU zolang de lidstaten de soevereiniteit hebben om de binnenkomst, het verblijf en de uitzetting van niet-onderdanen te controleren.

De rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens⁵ heeft op basis van artikel 2 (recht op leven) en artikel 3 (absoluut⁶ verbod op foltering, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing) besluiten genomen die beperkingen opleggen aan het recht van staten om iemand aan hun grenzen af te wijzen. Het Hof heeft ook **indirect refoulement** veroordeeld bijvoorbeeld, de "*uitzetting naar een staat van waaruit migranten verdere (sic) deportatie riskeren zonder beoordeling van hun situatie*".⁷

Het EVRM is een sterk juridisch instrument dat kan worden gebruikt om ervoor te zorgen dat LGBTIQ+-vluchtelingen, zowel als LGBTIQ+-ers en als niet-staatsburgers, met speciale aandacht voor asielzoekers, recht hebben op mensenrechten. Dit is ook in overeenstemming met het **verbod op discriminatie** op grond van "*geslacht, ras, huidskleur, taal, godsdienst, politieke of andere opvatting, nationale of sociale afkomst, associatie met een nationale minderheid, vermogen, geboorte of andere status*" (artikel 14),

Op het niveau van de Europese Unie is deze internationale organisatie gefundeerd op de waarden van eerbiediging van de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van personen die tot minderheden behoren (**artikel 2 van de geconsolideerde versie van het Verdrag betreffende de Europese Unie**). Het omvat ook het beginsel van gelijkheid tussen vrouwen en mannen, evenals de waarde van non-discriminatie.

Het **Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie** (EVRM) verankerde fundamentele mensenrechten die door de 27 lidstaten van de EU en haar instelling moeten worden geëerbiedigd. Het heeft dezelfde juridische waarde als de Verdragen (art. 6, §1 TUE). De EU-landen moeten hiermee rekening houden bij de tenuitvoerlegging van hun wetgeving.

Het Handvest bevat voor het eerst op Europees niveau het recht op asiel (artikel 18) en verbiedt de terugkeer van een persoon naar een staat waar een ernstig risico bestaat dat hij/zij wordt onderworpen aan de doodstraf, foltering of andere onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing (artikel 19).

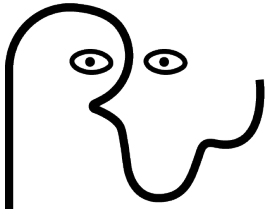
Bovendien erkent het Handvest ook het recht op menselijke waardigheid, dat wordt gebruikt om wetten en andere beschikkingen te interpreteren (artikel 1). Dit is bijvoorbeeld het geval met artikel 4 van de Kwalificatierichtlijn (een wetgevingsinstrument dat voorziet in minimumnormen voor de erkenning van de vluchtelingenstatus die hieronder zullen worden gepresenteerd) die erop gericht zijn de eerbiediging van de menselijke waardigheid van verzoekers te waarborgen; in dit geval en in overeenstemming met het Handvest kunnen de lidstaten geen bewijselementen aanvaarden, zoals de uitvoering van homoseksuele handelingen, onderwerping aan tests of de productie van video-opnames.

---

⁵ Meer informatie over de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot asiel: (EVRM, 2016)

⁶ De term "absoluut" is van bijzonder belang omdat het betekent dat er nooit afwijkingen van welke aard dan ook kunnen worden gemaakt.

⁷ M.S.S. tegen België en Griekenland [GC], 96/09, EVRM 2011.

Het non-discriminatiebeginsel is opgenomen als onderdeel van de fundamentele grondrechten die in het Handvest worden erkend (artikel 2). Seksuele geaardheid wordt expliciet genoemd als een verboden discriminatiegrond; genderidentiteit of seksuele kenmerken worden echter niet expliciet genoemd. Wat deze afwezigheid betreft, interpreteert het HvJEU (Hof van Justitie van de Europese Unie) uitgebreid deze bepaling en de criteria voor "geslacht".

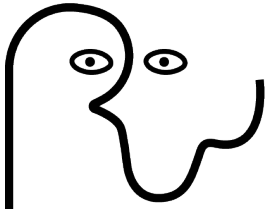
Op basis van deze bepaling moet alle EU-wetgeving voldoen aan het verbod om op welke grond dan ook te discrimineren (d.w.z. om mensen die zich in een vergelijkbare situatie bevinden verschillend te behandelen). Dit betekent dat de expliciet genoemde grond geen uitputtende lijst is. Het is echter de moeite waard om te onderstrepen dat bijna al deze criteria relevant zijn, rekening houdend met de situatie van LGBTIQ+ -mensen en van vluchtelingen. LGBTIQ+-vluchtelingen, die aan verschillende van deze criteria voldoen, kunnen op deze manier op verschillende gronden worden gediscrimineerd en bovendien op een combinatie daarvan (dit wordt de intersectionaliteit van discriminatie genoemd).

Wanneer het HvJEU de correcte tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving controleert, verwijst zij vaak naar die grondrechten om er andere bepalingen uit te interpreteren. Zo heeft zij de kwalificatierichtlijn uitgelegd in het licht van het recht op menselijke waardigheid. Het HvJEU hanteert ook een ruime interpretatie van het criterium "geslacht", met inbegrip van overwegingen die verband houden met seksuele kenmerken en geslacht. Het is vermeldenswaardig dat sinds de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon in 2009 de asielbevoegdheid van het HvJEU verbeterd is. Daardoor heeft zij een bredere jurisprudentie met betrekking tot deze kwestie ontwikkeld.

Het toepassingsgebied van het Handvest is echter beperkt: dit instrument is alleen van toepassing op de EU-instellingen en -organen en op de lidstaten wanneer zij het recht van de EU ten uitvoer leggen. Dit betekent dat de lidstaten nog steeds nationale wetgeving moeten aannemen om de bescherming van deze grondrechten te waarborgen in elke situatie die zich op hun grondgebied voordoet. Vanwege hun seksuele geaardheid en/of genderspecifieke kenmerken kunnen LGBTIQ+ vluchtelingen worden gedwongen om te vluchten voor behandelingen die zo slecht zijn dat ze kunnen worden gekwalificeerd als "vervolgingen" in de zin van het Verdrag van Genève.

Bovendien erkent de **geconsolideerde versie van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie de algemene regel van non-discriminatie (art. 10)** en een gemeenschappelijk beleid inzake asiel, immigratie en controle aan de buitengrenzen, gebaseerd op solidariteit tussen de lidstaten, dat eerlijk is ten opzichte van onderdanen van derde landen (art. 67 §2). Dit Verdrag voorziet ook in de ontwikkeling van een gemeenschappelijk asielbeleid en in subsidiaire en tijdelijke bescherming (art. 78, lid 1), om zo het gemeenschappelijk Europees asielstelsel te creëren (hierna "GEAS" genoemd) in overeenstemming met het Vluchtelingenverdrag van 1951 en het Protocol van 1967.

Protocol nr. 24 betreffende asiel voor onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie is goedgekeurd overeenkomstig zowel artikel 6, lid 1, van het Verdrag betreffende de EU als het Vluchtelingenverdrag van 1951. Dit protocol beoogt te voorkomen dat asielinstellingen worden gebruikt voor andere doeleinden dan waarvoor ze zijn bedoeld. Volgens dit protocol worden EU-lidstaten in het kader van asielprocedures als veilige lidstaten beschouwd, daarom moet aan strikte voorwaarden worden voldaan om een asielaanvraag van een onderdaan uit een lidstaat ontvankelijk te verklaren.

In september 2020 heeft de Commissie een **nieuw pact inzake migratie en asiel** voorgesteld, dat door nieuwe wetsvoorstellen en wijzigingen in lopende voorstellen een aantal oplossingen bevat om een systeem in te voeren dat zowel humaan als effectief is en een belangrijke stap voorwaarts betekent in de manier waarop de Unie migratie beheert." (EG, n.d.b) De Raad en het Europees Parlement zullen het ontwerppact voorgesteld door de Commissie onderzoeken.

Dit ambitieuze pact heeft tot doel het GEAS in al zijn aspecten grondig te hervormen met behulp van verschillende instrumenten, inbegrepen wetgeving.⁸ De huidige procedure voor de goedkeuring van regels voor het GEAS is de gewone wetgevingsprocedure (VwEU, art. 78, §2), daarna volgt het dezelfde wetgevende rol die het Europees Parlement en de Raad spelen. De Commissie stelt een wettekst voor (*in casu*, Richtlijnen of Verordeningen), het Parlement keurt de tekst goed of wijzigt deze alvorens hem ter goedkeuring of wijziging aan de Raad door te sturen. Als de tekst niet wordt aangenomen na twee lezingen van een van de twee medewetgevers (het Parlement en de Raad), wordt de wet niet aangenomen. Een dergelijke procedure heeft het voordeel dat zowel het Parlement als de Raad gelijke macht krijgen. Aangezien de Raad echter vertegenwoordigers van alle lidstaten verzameld, blijft deze een inter-gouvernementeel orgaan dat afhankelijk is van de politieke gevoeligheden.

b) SOGI als grond van vervolging

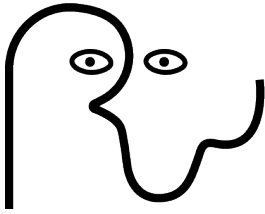
Aangezien haar regelgevend kader afgeleid is van het internationale regelgevend kader, heeft de Europese Unie een consistente opvatting over de status van vluchtelingen verankerd in haar secundaire recht. In die zin heeft de EU een gemeenschappelijke definitie van vluchteling aangenomen.

De Kwalificatierichtlijn, die in 2003 door de EU is aangenomen en in 2011 werd herzien, erkent het recht op de vluchtelingenstatus in plaats van deze toe te kennen. Volgens de preambule 21 is de erkenning van de vluchtelingenstatus een declaratoire handeling. En in artikel 2(d) van de kwalificatierichtlijn wordt de term vluchteling gedefinieerd als:

"een onderdaan van een derde land die, uit gegronde vrees om te worden vervolgd om redenen van ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of lidmaatschap van een bepaalde sociale groep, en die zich buiten het land van nationaliteit bevindt en niet in staat is of, als gevolg van die vrees, niet bereid is gebruik te maken van de bescherming van dat land, of een staatloze, die, buiten het land van zijn vroegere gewone verblijfplaats om dezelfde redenen als hierboven vermeld, niet in staat of, uit vrees, niet bereid is naar het land terug te keren, en op wie artikel 12 [uitsluiting] niet van toepassing is"

---

⁸ Op basis van artikel 78 van de VwEU hebben de EU-instellingen verschillende wetgevingen aangenomen om het GEAS te kaderen. Sommigen willen verder gaan dan wat er op internationaal niveau is voorzien. Het is het geval voor de Richtlijn Tijdelijke Bescherming die in de praktijk nooit is toegepast "vanwege de unanimiteitsvereiste voor een besluit in de Raad, de vaagheid van de voorwaarden ervan en de spanningen tussen de lidstaten in de Raad over de lastenverdeling". De EG heeft zich voorgenomen deze verordening in te trekken door een nieuwe verordening aan te nemen, waarin situaties van crisis en overmacht op het gebied van migratie en asiel worden aangepakt.

Elke persoon met de volgende kenmerken zal worden erkend⁹ als begunstigde van de vluchtelingenstatus en de daaruit voortvloeiende bescherming:

- Buiten zijn/haar staat van herkomst zijn (objectief element);
- Vanwege een gegronde angst om vervolgd te worden (subjectief element):
  - "vervolgning": er is geen definitie van deze term, maar het is er op gericht handelingen aan te wijzen die een ernstige inbreuk uitmaken op de grondrechten (met name maar niet uitsluitend het recht op leven, het verbod op foltering en onmenselijke en slechte behandelingen, het verbod op slavernij en de wettelijkheid van elke veroordeling);
  - "angst": er moet een risico zijn op vervolging van een zekere ernst;
  - "gegrond": de asielzoekers moeten zijn/haar beweringen bewijzen en de lidstaat moet de relevante elementen van het verzoek in samenwerking met de asielzoeker beoordelen.

De handelingen die als vervolgingen worden beschouwd, kunnen van verschillende aard zijn, zoals geweld, psychologisch en seksueel; discriminerende wettelijke, administratieve, politie- en/of gerechtelijke maatregelen, onevenredige of discriminerende sancties of vervolgingen, handelingen jegens de personen **vanwege zijn/haar geslacht** of tegen haar/zijn kinderen. De vervolgingen kunnen op verschillende gronden gebaseerd zijn. Van bijzonder belang voor LGBTIQ+ vluchtelingen is die van "lidmaatschap van een bepaalde sociale groep".

De EU erkende de noodzaak om een **gemeenschappelijk concept van de vervolgingsgrond zijnde het lidmaatschap van een bepaalde sociale groep in te voeren**. Deze verordening erkende expliciet SOGI-gebaseerde gevallen. In de Preambule is gespecificeerd dat:

*"met het doel een bepaalde sociale groep te definiëren, moet de nodige aandacht besteed worden aan problemen die voortvloeien uit het geslacht van een verzoeker, met inbegrip van **genderidentiteit en seksuele geaardheid**, en die verband kunnen houden met bepaalde juridische tradities en gebruiken, die bijvoorbeeld leiden tot genitale verminking, gedwongen sterilisatie of gedwongen abortus, voor zover zij verband houden met de gegronde vrees voor vervolging van de verzoeker"* (rec. 30).

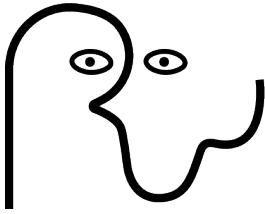
Artikel 10 van de Kwalificatierichtlijn, waarin de verschillende vervolgingsgronden worden opgesomd, voorziet in specifieke voorwaarden om als een bepaalde groep te worden beschouwd (interne en externe aspecten). Seksuele geaardheid kan worden beschouwd als een gemeenschappelijk kenmerk (wat een van die voorwaarden is). Met de herschikking van 2011 werd toegelicht dat dit ook genderidentiteit omvat.

"Artikel 10. Gronden van vervolging.

1. Bij de beoordeling van de gronden van vervolging houden de lidstaten rekening met de volgende elementen: [...] (d) een groep wordt geacht een specifieke sociale groep te vormen als met name:

---

⁹ De status van vluchteling wordt *erkend*. Het verlenen van deze status is een declaratoire handeling en geen gunst van de autoriteiten (zie kwalificatierichtlijn, preambule, rec. 21).

- leden van de groep een aangeboren kenmerk vertonen of een gemeenschappelijke achtergrond hebben die niet geïmponeerd kan worden, of een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen dermate fundamenteel is, dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven, en
- de groep in het betrokken land een eigen identiteit heeft, omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd. Afhankelijk van de omstandigheden in het land van herkomst kan een specifieke sociale groep een groep zijn die als gemeenschappelijk kenmerk seksuele gerichtheid heeft. Seksuele gerichtheid omvat geen handelingen die volgens het nationale recht van de lidstaten als strafbaar worden beschouwd. Er wordt terdege rekening gehouden met genderaspecten, waaronder genderidentiteit, wanneer moet worden vastgesteld of iemand tot een bepaalde sociale groep behoort of wanneer een kenmerk van een dergelijke groep wordt geïdentificeerd; [...]

2. Bij het beoordelen of de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is, doet het niet ter zake of de verzoeker in werkelijkheid de raciale, godsdienstige, nationale, sociale of politieke kenmerken vertoont die aanleiding geven tot de vervolging indien deze kenmerken hem door de actor van de vervolging worden toegeschreven."

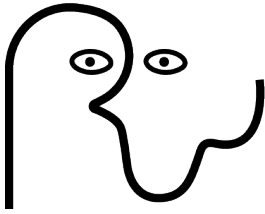
Het is ook vermeldenswaardig dat de richtlijn bepaalt dat de beoordeling van de reden voor vervolging niet mag worden beperkt tot kenmerken die de verzoekers *daadwerkelijk bezitten*, in zoverre zij aan deze persoon worden *toegeschreven*.

Deze expliciete vermelding van overwegingen in verband met seksuele geaardheid (SO) en genderidentiteit (GI) is de belangrijkste reden waarom we de term SOGI-gebaseerde aanvragers in dit document gebruiken om LGBTIQ+ vluchtelingen aan te duiden die asiel kunnen aanvragen in EU-lidstaten.

De Kwalificatierichtlijn geeft enkele voorbeelden van vervolgingshandelingen, waaronder ook handelingen van genderspecifieke aard. Artikel 15 definieert ernstige schade aan de erkenning van de subsidiaire beschermingsstatus, met inbegrip van situaties waarin staten homoseksuele relaties criminaliseren of bestraffen met de doodstraf.

Zoals hiervoor vermeld, bestaat er een verplichting tot **wederzijdse samenwerking** tussen de lidstaat en de SOGI-aanvrager. Terwijl de tweede "*zo snel mogelijk alle elementen moet indienen die nodig zijn om het verzoek tot internationale bescherming te onderbouwen*" (art. 4, §1), met inbegrip van bewijs over zijn/haar leven; de eerste moet deze elementen beoordelen in het licht van de algemene situatie in het land van oorsprong en de specifieke omstandigheden van de betrokkene. In dit verband kan een gebrek aan begrip en kennis van de specifieke situatie van LGBTIQ+ personen leiden tot misbruik (bijv.: beoordeling op basis van stereotype noties, vragen omtrent details van onder meer de seksuele praktijken van de aanvrager). De uitgebreide bevoegdheden die aan de HvJEU zijn toegekend, zijn daarom zeer nuttig, omdat het deze rechterlijke instantie in staat stelt misbruik en illegale nationale maatregelen in dit verband te veroordelen (Vid. FRA-website Huidige migratiesituatie in de EU).

In die zin heeft de EG in 2016 voorgesteld om in de verordening die deze richtlijn zou vervangen, de rechtspraak van de HvJEU op te nemen door in de preambule te bepalen dat bij de beoordeling van verzoeken tot internationale bescherming de bevoegde nationale autoriteiten procedures moeten gebruiken die de grondrechten eerbiedigen (met inbegrip van het recht op menselijke waardigheid en het recht op privéleven, zoals verduidelijkt door het HvJEU¹⁰). Er wordt aangedrongen op de noodzaak om dit te respecteren, inzonderheid met betrekking tot homoseksualiteit: "*in het bijzonder wat betreft homoseksualiteit, mag de individuele beoordeling van de geloofwaardigheid van de aanvrager niet gebaseerd zijn op stereotype opvattingen over homoseksuelen en de aanvrager mag niet worden onderworpen aan gedetailleerde ondervragingen of tests met betrekking tot zijn of haar seksuele praktijken.*" (rec. 29).

Het hierboven genoemde element komt niet voor in de bestaande Kwalificatierichtlijn. Het wordt toegevoegd op basis van HvJEU-jurisprudentie. Het wordt in de bepalingen van de verordening echter alleen in de preambule vernoemd en wordt niet herhaald in een concrete wettelijke verplichting of verbod voor de lidstaten.

c) Het standpunt van de Europese Commissie over gelijkheid

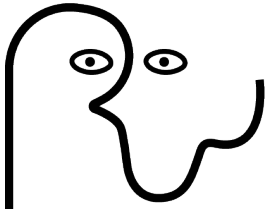
De EG toont zich een sterk voorstander van gelijkheid en non-discriminatie. Dit resulteert in de goedkeuring van verschillende voorstellen en mededelingen. De hierna volgende zijn hier van bijzonder belang:

- Voorstel voor een richtlijn van de Raad over de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid: het toepassingsgebied van deze richtlijn zou breder zijn dan de bestaande rechtsinstrumenten, aangezien het verder gaat dan de werkplaats (het eigenlijke EU-rechtskader op grond waarvan het verbod op discriminatie op grond van seksuele geaardheid alleen van toepassing is op arbeid, beroep en beroepsopleiding). Het vermeldt alleen seksuele geaardheid, maar er wordt niet gesproken over genderidentiteit, expressie of interseksualiteit. Omdat het al jaren wordt hooggehouden, is het niet mogelijk om te weten wanneer en hoe het daadwerkelijk gelijkheid voor LGBTIQ+ -mensen binnen de EU zou bevorderen.
- Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: deze mededeling stelt de strategie voor van de EG tot gelijke behandeling van LGBTIQ-mensen. Deze is gebaseerd op 4 pijlers: i) het aanpakken van discriminatie van LGBTIQ-mensen; ii) het waarborgen van hun veiligheid; iii) het opbouwen van een inclusieve samenleving; en iv) leiden van de oproep tot LGBTIQ-gelijkheid over de hele wereld. Binnen de eerste pijler kondigt de CE het voornemen aan om de rechten van LGBTIQ-aanvragers tot internationale bescherming te verdedigen (§1.4).

De Europese Commissie heeft de ambitie om de uitwisselingen van goede praktijken tussen de lidstaten te bevorderen bij de tegemoetkoming aan de behoeften van LGBTIQ-verzoekers aan internationale bescherming, "met de nadruk op het waarborgen van veilige en geschikte opvangvoorzieningen, met

---

¹⁰ EUCJ, Joined cases C 148-150/13, A, B and C v. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, 2 December 2014, para. 53.

inbegrip van huisvesting, voor LGBTIQ-aanvragers voor internationale bescherming; beschermingsnormen die van toepassing zijn op hun detentie (indien van toepassing); en hoe kan worden voorkomen dat het onderzoek van hun aanvragen wordt beïnvloed door anti-LGBTIQ-discriminatie en/of stereotypen." De opleiding van beschermingsfunctionarissen en tolken zal door het EASO worden verbeterd om stereotypen bij de behandeling van de aanvragen te voorkomen.

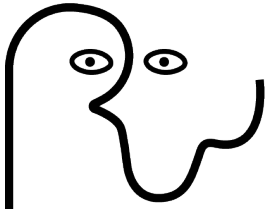
Wat de situatie van op SOGI gebaseerde aanvragers betreft, herinnert het eraan:

*"In veel delen van de wereld ervaren individuen ernstige schendingen van de **mensenrechten en andere vormen van vervolging als gevolg van hun werkelijke of waargenomen seksuele geaardheid en / of genderidentiteit**. Hoewel vervolging van [LGBTI]-personen en personen die als LGBTI worden beschouwd geen nieuw fenomeen is, **is er in veel asiellanden een groter bewustzijn dat mensen die op de vlucht zijn voor vervolging om redenen van hun seksuele geaardheid en/of genderidentiteit, als vluchtelingen kunnen beschouwd worden op grond van artikel 1A, lid 2, van het [Verdrag van Genève] en/of het Protocol van 1967 (...)** Desondanks blijft de toepassing van de definitie vluchtelingen op dit gebied inconsistent". (UNHCR, 2019) (Onderstreping toegevoegd)*

Daarom kondigt de Commissie aan dat zij "zal zorgen voor synergie bij de uitvoering van de LGBTIQ-gelijkheidsstrategie en het EU-actieplan inzake integratie en inclusie". Het principe van "inclusie voor iedereen" zal worden opgenomen in een nieuw actieplan, waarbij rekening wordt gehouden met verbanden tussen migratie en andere factoren van discriminatie, zoals seksuele geaardheid en genderidentiteit.¹¹

---

¹¹ Zie COM(2020) 698 def., blz.12, waarin de belangrijkste EG-acties op dit gebied worden gepresenteerd.

d) Autoriteiten

Tabel No. 06
ASIELAUTORITEITEN IN EUROPA

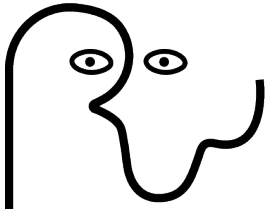
Het Europees Ondersteuningsbureau voor Asielzaken (EASO)	Het steunt de tenuitvoerlegging van het GEAS door de lidstaten. Dit orgaan faciliteert, ontwikkelt en coördineert de praktische samenwerking tussen de EU-landen op het gebied van asiel en verzorgt opleidingen, capaciteitsopbouw, noodhulp en informatie en analyse. Het fungeert als een onafhankelijk expertisecentrum op het gebied van asiel en stelt jaarlijks een verslag op over de asielsituatie in de EU en haar lidstaten
Het Europees Grens- en kustwachtagentschap (FRONTEX)	Bevordert, coördineert en ontwikkelt Europees grensbeheer in overeenstemming met het handvest van de grondrechten van de EU en het concept van geïntegreerd grensbeheer
De Europese databank van vingerafdrukken (Eurodac)	Het is de EU-databank voor vingerafdrukken van asielzaken die de lidstaten in staat stelt vingerafdrukken van asielzoekers te vergelijken.
Het Europees Vluchtelingenfonds (ERF)	Om solidariteit tussen staten mogelijk te maken.

e) Procedures

Het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS)

Sedert 1999 heeft de Europese Raad op het niveau van de Europese Unie een gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) in werking gesteld, met als doel een *"gemeenschappelijk beleid inzake asiel, immigratie en controle aan de buitengrenzen te ontwikkelen, gebaseerd op solidariteit tussen de lidstaten, dat billijk is tegenover onderdanen van derdelanden"* (VwEU, art. 67, §2). Er moet een delicaat evenwicht gevonden worden tussen de soevereiniteit van de staten (grensbescherming) en solidariteit voor de bescherming van de mensenrechten (bescherming van personen). Het wordt hervormd, met name als gevolg van de migratiecrisis van 2015-2016. De nieuwe wetgeving moet volgens de gewone wetgevingsprocedure worden aangenomen, dus de door de Europese Commissie voorgestelde teksten zijn tot op heden nog steeds niet door de Europese Raad aangenomen.

"De EU-landen hebben een gedeelde verantwoordelijkheid om asielzoekers op een waardige manier op te nemen, zodat ze eerlijk worden behandeld, en hun zaak wordt onderzocht volgens uniforme standaards. Dit zorgt ervoor dat, ongeacht waar een aanvrager solliciteert, de uitkomst vergelijkbaar zal zijn. Procedures moeten eerlijk, doeltreffend zijn in de hele EU en niet vatbaar zijn voor misbruik." (EU-website. Migratie en Binnenlandse Zaken)

Het GEAS werkt op basis van drie hoofdpijlers: i) efficiënte asiel- en terugkeerprocedures; ii) solidariteit en een billijk deel van de verantwoordelijkheid en iii) versterkte partnerschappen met derde landen.

De Europese Commissie heeft een sleutelrol te spelen in het asielbeleid in de mate waarin zij het wetgevingsproces regelt om nieuwe wetgeving aan te nemen of de bestaande instrumenten te hervormen.

De uitvoering van het GEAS hangt af van de lidstaten en verloopt volgens de verplichtingen die zijn opgelegd op EU-niveau. Zij genieten de steun van gedecentraliseerde agentschappen van de EU.

De regels van dit systeem bepalen dat de lidstaat verantwoordelijk is voor internationale beschermingsaanvragers (inbegrepen een databank met vingerafdrukken van asielzaken). Het doel hiervan is om een duidelijk en functioneel proces te hebben om uit te maken welk land verantwoordelijk is voor de behandeling van een beschermingsverzoek. Ook worden gemeenschappelijke normen vastgesteld voor asielprocedures; er worden gemeenschappelijke minimumvoorwaarden vastgesteld voor het opvangen van personen die om bescherming vragen; en het systeem legt regels vast om de convergentie te bevorderen van criteria voor het verlenen van beschermingsstatussen en voor de inhoud van de bescherming die aan die statussen is verbonden.

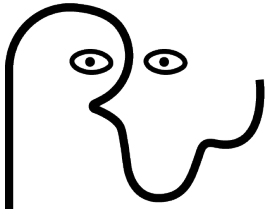
Het GEAS bepaalt gemeenschappelijke normen en samenwerking om ervoor te zorgen dat asielzoekers een gelijke behandeling krijgen in een open en eerlijk systeem.

De Europese Unie beschikt over zes regelgevingsinstrumenten:

- De richtlijn Asielprocedures
- De richtlijn Opvangvoorzieningen
- De Kwalificatierichtlijn
- De Dublin - verordening
- De EURODAC - verordening
- De terugkeer richtlijn

Richtlijnen zijn een soort Europese wetgeving die staten verplicht om nationale wetgeving aan te nemen om de uitvoering van de rechten en plichten die in deze instrumenten zijn opgenomen te verzekeren. In tegenstelling tot de verordeningen hebben zij in principe geen rechtstreekse gevolgen voor de burgers. De lidstaten houden een relatieve beoordelingsmarge bij bij de tenuitvoerlegging van deze wetgevingen, wat verklaart waarom nationale wetgevingen en procedures kunnen verschillen.

Het EASO ontwikkelde richtlijnen voor de lidstaten die verder gaan dan de wetteksten. In deze documenten wordt de lidstaten verzocht bijzondere aandacht te besteden aan het geslacht van de verzoeker - ook al wordt het geslacht niet expliciet vermeld - en hen bijvoorbeeld indien gevraagd een interpretatie van hun geslacht te geven. Met betrekking tot de huisvesting wordt gepreciseerd dat:

"Afzonderlijke slaapkamers bestaan voor alleenstaande mannelijke en vrouwelijke aanvragers en er is geen toegang mogelijk voor aanvragers van het andere geslacht. [...] De beperking van de toegang kan worden gewaarborgd via afzonderlijke faciliteiten en/of via een slot, onverminderd veiligheidsoverwegingen van de opvangfaciliteit. In het bijzonder moeten kasten afsluitbaar zijn als een faciliteit aanvragers met speciale behoeften herbergt, s. a. vrouwelijke aanvragers die het risico lopen op gendergerelateerd geweld."

Er wordt nog steeds geen rekening gehouden met aanvragers die niet tot een van de uitersten van het spectrum behoren (d.w.z. het binaire onderscheid tussen man en vrouw, met de bijbehorende binaire geslachten).

Op basis van de solidariteit tussen de lidstaten bevat het GEAS regels over de wijze waarop kan worden bepaald welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek tot internationale bescherming (zie Dublin - Verordening III¹²).

De richtlijn inzake Asielprocedures

De Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor het verlenen en intrekken van internationale bescherming (herschikking) bevat gemeenschappelijke richtlijnen voor de procedures van de lidstaten inzake het verlenen en intrekken van internationale bescherming van vluchtelingen.

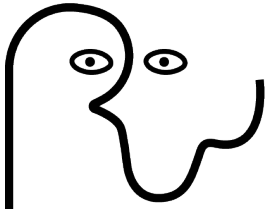
De preambule, overweging 29 stelt dat bepaalde verzoekers behoefte kunnen hebben aan speciale procedure garanties ingevolge, onder andere, hun geslacht, seksuele geaardheid en genderidentiteit. De lidstaten zijn verplicht verzoekers die bijzondere procedurele waarborgen nodig hebben te identificeren vooraleer een beslissing in eerste aanleg genomen wordt. Overweging (32) stelt echter dat de lidstaten worden aangemoedigd maar verplicht om onderzoeksprocedures in te voeren die gendergevoelig zijn (in termen van gelijkheid tussen vrouwelijke en mannelijke aanvragers).

De artikelen 10 en 15 van deze richtlijn schrijven voor dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat het personeel dat belast is met het onderzoek en de besluitvorming van de aanvraag de mogelijkheid hebben om advies in te winnen bij deskundigen over specifieke kwesties zoals genderkwesties, en dat ze passende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de persoon die het interview leidt, de deskundigheid heeft om rekening te houden met de persoonlijke algemene omstandigheden rond de aanvraag, met inbegrip van het geslacht, de seksuele geaardheid, de genderidentiteit of de kwetsbaarheid van de aanvrager. ¹³

---

¹² Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en mechanismen tot vaststelling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat in een van de lidstaten is ingediend door een onderdaan van een derde land of een staatloze (herschikking). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R0604&from=EN>

¹³ Er is momenteel een voorstel van de Commissie ([COM/2020/611 def.](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0611)) dat tot doel heeft deze richtlijn te vervangen door een verordening. Het Parlement en de Raad worden uitgenodigd (aanbevelingen; "moet") om het tegen Q2 2021 goed te keuren.

Deze richtlijn laat een relatieve beoordelingsmarge voor de lidstaten toe, om het op verschillende manieren te implementeren, met verschillende organisatiestructuren en modaliteiten die van toepassing zijn op asielprocedures. Om dit probleem het hoofd te bieden, heeft het EASO praktische richtlijnen aangenomen met operationele normen en indicatoren (niet-bindend) en heeft de Europese Commissie het Parlement en de Raad een voorstel voorgelegd¹⁴ om de bestaande richtlijn te vervangen door een verordening.

De richtlijn inzake Opvangvoorzieningen

De Richtlijn 2013/33/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 welke de normen vaststelt voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming (herschikking), de zogenaamde opvangrichtlijn, kent geen specifieke voorwaarden met betrekking tot op SOGI gebaseerde aanvrager in hechtenis. In deze richtlijn wordt gender alleen beschouwd als gericht op cisgender vrouwen en mannen (artikel 11 §5) zonder specificatie over transgenders.¹⁵

Deze richtlijn erkent uitdrukkelijk dat "*bepaalde verzoekers bijzondere procedurele waarborgen nodig kunnen hebben, onder meer vanwege hun [...] **geslacht, seksuele geaardheid, genderidentiteit** [...]" (Preambule, rec. 29). Gezien de verplichting van de staten om verzoekers te identificeren die vóór een beslissing in eerste aanleg bijzondere procedurele garanties nodig hebben, zou deze aanwijzing, zelfs indien deze in de Preambule wordt vernoemd, kunnen worden gebruikt om verzoekers op basis van SOGI beter te beschermen.*

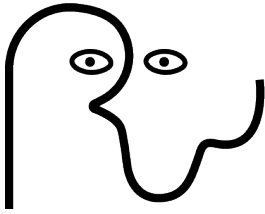
In artikel 10, waarin de vereisten voor de behandeling van de aanvraag zijn vastgelegd, wordt bepaald dat de lidstaten verplicht zijn ervoor te zorgen dat het personeel dat aanvragen onderzoekt en de besluiten neemt, de mogelijkheid heeft om advies in te winnen bij deskundigen over specifieke kwesties zoals **genderkwesties**. Artikel 15, waarin voorwaarden worden gesteld aan een persoonlijk onderhoud, legt de staten de verplichting op passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de persoon die het onderhoud afneemt, bevoegd is om rekening te houden met de persoonlijke en algemene omstandigheden rond de aanvraag, met inbegrip van **het geslacht, de seksuele geaardheid, de genderidentiteit of de kwetsbaarheid** van de verzoeker.

De specifieke behoeften van op SOGI gebaseerde aanvragers kunnen alleen in aanmerking worden genomen voor zover diezelfde aanvragers als kwetsbare personen zouden worden beschouwd (bv.: minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, gehandicapten, ouderen, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, **slachtoffers van mensenhandel**, personen met ernstige ziekten, personen met psychische stoornissen en personen die werden blootgesteld aan foltering, verkrachting of andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld, zoals slachtoffers van genitale mishandeling, zie art. 21).

---

¹⁴ Vid. [COM/2020/611](#) definitief.

¹⁵ Er is momenteel een voorstel van de Commissie ([COM/2020/611 def.](#)) met als doel deze richtlijn te herzien. Het Parlement en de Raad worden uitgenodigd (aanbevelingen; "moet") om ervoor te zorgen dat deze tekst snel wordt aangenomen tegen het tweede kwartaal van 2021.

Tot slot, omdat het een hoofdstuk omvat gewijd **aan migratie en asiel** en tegelijkertijd aan de eliminatie van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, verdient het Verdrag van **Istanbul**.¹⁶ aandacht. De artikelen 60 en 61 zijn met name interessant voor **gendergerelateerde asielaanvragen**. Het eerste legt de verplichting op om de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat gendergerelateerd geweld tegen vrouwen kan worden erkend als een vorm van vervolging in de zin van het Verdrag van Genève (§1) en om gendersensitieve opvangprocedures en ondersteunende diensten voor asielzoekers te ontwikkelen (§3). Het vermeldt ook de verplichting om ervoor te zorgen dat een gendersensitieve interpretatie wordt gegeven aan de grond van het Verdrag (§2). Artikel 61 herhaalt het beginsel van non-refoulement, met bijzondere aandacht voor de situatie van vrouwen: "*De partijen nemen de wetgevende of andere maatregelen die nodig zijn om te waarborgen dat slachtoffers van geweld tegen vrouwen die bescherming nodig hebben ongeacht hun verblijfstitel of woonplaats onder geen enkele omstandigheid worden teruggezonden naar een land waar hun leven gevaar zou lopen of waar zij onderworpen zouden kunnen worden aan marteling of een onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing.*" (§2)

De Kwalificatierichtlijn¹⁷

De richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de normen voor kwalificatie van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor wat de verleende bescherming inhoud (herschikking), gewoonlijk de kwalificatierichtlijn genoemd, is in 2003 aangenomen (tijdens de eerste fase van het GEAS, in het kader van het Tampere-programma, toen de belangrijkste doelstelling van het GEAS was om gemeenschappelijke minimum normen te geven aan de lidstaten). Het is in 2011 herzien. Vandaag is het voorstel van de Commissie hangende om het te vervangen door een verordening, die de harmonisatie tussen de lidstaten zou versterken.

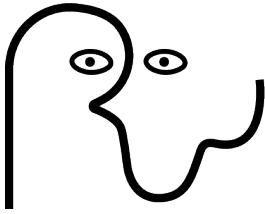
In artikel 78 van de VwEU is vastgelegd dat de instellingen van de EU verschillende wetgevingen hebben aangenomen om het GEAS te kaderen. Sommige daarvan bestaan uit de interpretatie en toepassing van het Verdrag van 1951. In die zin stelt de kwalificatierichtlijn¹⁸ gemeenschappelijke normen vast i) voor de kwalificatie van onderdanen van derde landen of staatlozen (d.w.z. personen die geen Europese burgers zijn) als personen die internationale bescherming genieten; ii) voor een uniforme status van vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming; iii) voor de inhoud van de verleende bescherming.

---

¹⁶ Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, 2011. Dit verdrag is door de Europese Unie ondertekend, maar is nog niet geratificeerd.

¹⁷ We hebben hierboven (sectie "*SOGI als grond voor vervolging*") de inhoud en implicaties uitgelegd met betrekking tot SOGI-gebaseerde zaken.

¹⁸ RICHTLIJN 2011/95/EU VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 13 december 2011 betreffende normen voor de kwalificatie van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking). Opgehaald van: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011L0095&from=FR>

De Dublinverordening

Het Dublin regime werd oorspronkelijk opgericht door het verdrag van Dublin, die op 15 juni 1990 in Dublin (Ierland) werd ondertekend. In 2003 werd het verdrag van Dublin vervangen door de Dublin II-verordening. In 2013 werd de Dublin III-verordening aangenomen, ter vervanging van de Dublin II-verordening. De Dublin III-verordening (EU-verordening nr. 604/2013) is sinds 1 januari 2014 van kracht. De Dublin III-verordening is de hoeksteen van het Dublin-systeem. Het zet de regels uiteen om vast te stellen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming uit hoofde van het Vluchtelingenverdrag van 1951 en de kwalificatierichtlijn, binnen de EU. Een van de belangrijkste doelstellingen van deze verordening is te voorkomen dat een asielzoeker aanvragen indient in meerdere lidstaten, en om het aantal asielzoekers te verminderen, "op drift" van de ene lidstaat naar een andere en nog een andere. Zodra een persoon asiel aanvraagt in een land, is dit land verantwoordelijk voor het aanvaarden of afwijzen van de aanvraag. De aanvrager kan het proces niet opnieuw starten in een ander rechtsgebied. In deze verordening wordt ook het non-refoulementbeginsel in de preambule (3) erkend.

Bijkomend schrijft artikel 32 voor dat de overdragende lidstaat aan de verantwoordelijke lidstaat informatie verstrekt over eventuele bijzondere behoeften van de over te dragen persoon. Ondanks het feit dat er geen expliciete verwijzing is naar SOGI-aanvragers of naar anti-discriminatieregels, wordt er verwezen naar het Handvest van de grondrechten van de EU. Daarom kan het artikel worden toegepast op SOGI-zaken, bijvoorbeeld op zaken van transgenders met nood aan speciale medicatie.¹⁹

De richtlijn inzake Terugkeer

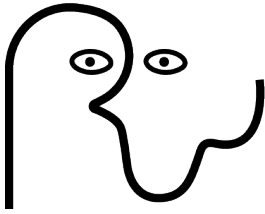
In Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor het terugsturen van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen wordt erkend dat het legitiem is dat lidstaten illegaal verblijvende onderdanen van derde landen terugsturen, op voorwaarde dat er eerlijke en efficiënte asielstelsels bestaan die het beginsel van non-refoulement volledig eerbiedigen.

Artikel 21 bepaalt dat de lidstaten de richtlijn zonder discriminatie ten uitvoer moeten leggen, waarbij expliciet seksuele geaardheid wordt vermeld, maar niet genderidentiteit noch -expressie.

---

¹⁹ De Commissie heeft een verordening inzake asiel- en migratiebeheer voorgesteld ([COM/2020/610 def.](#)), ter vervanging van deze verordening. Het Europees Parlement en de Raad worden verzocht het uiterlijk in het tweede kwartaal van 2021 aan te nemen. Ook is er een voorstel voor een verordening van het EU-parlement en de Raad tot vaststelling van de criteria en mechanismen voor de vaststelling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling en het verzoek om internationale bescherming die in een van de lidstaten wordt ingediend door een onderdaan van een derde land of een staatloze (herschikking). COM (2016) 270 definitief. Op haar beurt zal het door de Commissie worden ingetrokken via het nieuwe pact inzake migratie en asiel. Bovendien bevat Verordening (EG) nr. 1560/2003 van 2 september 2003 die gedetailleerde regels bepaalt voor de toepassing van de verordening van de Raad (EG) nr 343/2003 waarin de criteria en mechanismen worden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is om de asielaanvraag te onderzoeken ingediend in een van de lidstaten door een burger van een derde-land. Hoe dan ook, Verordening (EG) nr. 1560/2003 heeft geen expliciete relatie met op SOGI gebaseerde zaken.

HET ASIELRECHT GEBASEERD OP SOGI IN DE NATIONALE REGELGEVINGSKADERS²⁰

België is een federale constitutionele monarchie met een parlementair systeem. Het is gestructureerd op zowel regionale als taalkundige gronden en verdeeld in drie zeer autonome regio's: het Vlaamse Gewest (Vlaanderen) in het noorden, het Waals Gewest (Wallonië) in het zuiden en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Grondwet is de hoogste wet in het Belgische rechtssysteem.²¹ Daaronder vindt men een verscheidenheid aan normen: i) de bijzondere besluiten (*lois spéciales*), aangenomen met bijzondere meerderheid die de verdeling van bevoegdheden en de belangrijkste operationele regels van openbare instellingen bepalen; ii) besluiten (*lois*), decreten (*décrets*) en verordeningen (*ordonnances*); iii) koninklijke besluiten (*arrêtes royaux*) en overheidsbesluiten (*arrêtes du gouvernement*) uitvoeringsbesluiten of decreten; en iv) ministeriële besluiten (*arrêtes ministériels*).

EU-verordeningen zijn rechtstreeks van toepassing. Er is interne wetgeving nodig om internationale verdragen goed te keuren en te ratificeren. Op bepaalde gebieden moeten alle wetgevende organen in België verdragen goedkeuren en ratificeren.

a) Het recht op asiel gebaseerd op SOGI

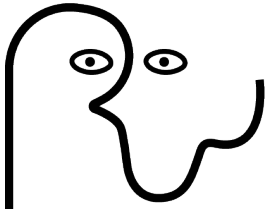
De Belgische grondwet regelt geen asielaanvragen of internationale bescherming; het vormt echter een essentiële basis voor non-discriminatie, waarbij in artikel 11 een beginsel wordt opgenomen dat een hoeksteen is voor de grondrechten in België. Hoewel in artikel 11 alleen ideologische en filosofische minderheden worden genoemd, heeft het Grondwettelijk Hof het toepassingsgebied van de bepaling uitgebreid tot alle rechten en vrijheden die aan Belgen worden verleend.²² Daarom bevat dit artikel, in overeenstemming met artikel 18 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, een algemeen beginsel dat directe of indirecte discriminatie van personen op grond van onder meer

---

²⁰ Deze sectie is gewijd aan de analyse van de interne regelgeving van SOGI-asiel in vier landen (België, Frankrijk, Italië en Spanje) die lid zijn van het Rainbow Welcome-project. Beginnend met een korte verwijzing naar de institutionele en juridische kaders van elk land, evalueert het de regulering van asiel op constitutioneel, juridisch en regelgevend niveau, evenals de toepassing van internationale verdragen. De belangrijkste autoriteiten die bij het asielproces betrokken zijn, worden ook geïdentificeerd, evenals een overzicht van de asielopvang, -registratie en -toekenning.

²¹ In een arrest van 27 mei 1971 oordeelde het Hof van Cassatie dat alle internationale en supranationale instrumenten voorrang hebben op nationale instrumenten, met inbegrip van de Grondwet. Als een EU-verordening in strijd zou zijn met de Grondwet, zou de verordening de overhand hebben. (Website van de Europese Justitie, België).

²² Grondwettelijk Hof: Besluit 23/89 van 13 oktober 1989.

geslacht, leeftijd, etnische of nationale afkomst, religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging, seksuele geaardheid, handicap verbiedt.

"Artikel 11. Het genot van de rechten en vrijheden aan de Belgen toegekend moet zonder discriminatie verzekerd worden. Te dien einde waarborgen de wet en het decreet inzonderheid de rechten en vrijheden van ideologische en filosofische minderheden."

Bovendien is artikel 2 van de wet van 22 mei 2014 tot wijziging van de wet van 10 mei 2007, betreffende de bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen met het oog op de uitbreiding ervan tot genderidentiteit en genderexpressie, relevant voor LGBTIQ+-vluchtelingen. Het stelt dat "seksisme elk gebaar of gedrag betekent dat (...) duidelijk bedoeld is om minachting voor een persoon uit te drukken, vanwege zijn geslacht, of om hem om dezelfde reden te beschouwen als inferieur of herleid tot zijn seksuele dimensie en wat een ernstige aanval op zijn waardigheid met zich meebrengt". Alhoewel dit artikel alleen genderidentiteit vermeldt, moet het worden geïnterpreteerd met inbegrip van seksuele geaardheid. Bovendien vormen zowel het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 10 juli 2008 als het decreet van de Franse Gemeenschap van 12 december 2008 het kader voor gelijke kansen en gelijke behandeling. Ook het decreet van het Waals Gewest van 6 november 2008 betreffende de bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie creëert een verbeterd beschermingskader voor de bescherming van de meest kwetsbare personen, met inbegrip van in het buitenland geboren personen.

Volgens de grondwet is de wet van 15 december 1980 betreffende de binnenkomst, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen de belangrijkste verordening over dit onderwerp. Het staat bekend als **de Vreemdelingenwet**.²³ Artikel 48/3 bepaalt dat de status van vluchteling wordt toegankelijk aan de vreemdeling die voldoet aan de voorwaarden in overweging genomen in artikel 1A van het Vluchtelingenverdrag van 1951 en het Protocol van 1967; en §4(d), verzoekt SOGI in aanmerking te nemen bij de analyse van de gronden voor vervolging.

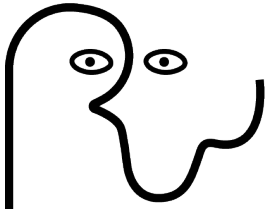
Deze wet bevat ook bepalingen voor subsidiaire bescherming. De status van subsidiaire bescherming wordt verleend als een asielzoeker niet voldoet aan de criteria van het Vluchtelingenverdrag, maar wanneer er een reëel risico op ernstige schade bestaat als hij terugkeert naar zijn land van herkomst. Er zijn geen specifieke bepalingen over hervestiging in de Belgische wetgeving. Er is geen verschil tussen de criteria voor de vluchtelingenstatus van asielzoekers en die voor hervestigde vluchtelingen.

De Belgische asielautoriteiten zijn geneigd om aanvragen te aanvaarden die aanleiding geven tot angst voor vervolging op basis van SOGI-redenen. Volgens Dhoest (2019) werd de Europese richtlijn van 2011 in 2013 in de Belgische wetgeving opgenomen, maar werden SOGI-aanvragen al ruim voor die tijd geaccepteerd (p. 1080); en het belangrijkste element bij de beoordeling van SOGI-aanvragen is de geloofwaardigheid van seksuele geaardheid of genderidentiteit enerzijds en vervolging anderzijds (p. 1081).

In België kunnen kandidaat-vluchtelingen een aanvraag indienen voor sociale bijstand overeenkomstig artikel 1 van de organieke wet van de centra voor maatschappelijk welzijn van 8 juli 1976. Niemand betwist dat dit artikel van toepassing is op kandidaat-vluchtelingen. Open opvangcentra moeten tijdens de ontvankelijkheidsfase sociale bijstand verlenen aan asielzoekers.

---

²³ Het werd tweemaal gewijzigd door de wet van 21 november 2017 en de wet van 17 december 2017.

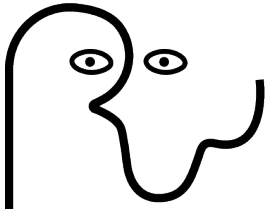
b) Autoriteiten

Tabel No. 07
ASIELAUTORITEITEN IN BELGIË

Algemeen Commissaris voor Vluchtelingen en Staatlozen (CGVS)	Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides (CGRA); Commissariaat-generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen (CGVS)	Onafhankelijk federaal agentschap dat bedoeld is om bescherming te bieden aan mensen die het risico lopen vervolgd te worden of ernstige schade te lijden als ze terugkeren naar hun thuisland.
De Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ)	Office des Étrangères (OE); Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ)	Is verantwoordelijk voor de registratie van alle asielaanvragen op het Belgisch grondgebied en aan de grenzen.
De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RW)	Conseil du contentieux des étrangers (CCE); Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV)	Het is een onafhankelijke administratieve rechtbank, bevoegd voor de behandeling van beroepen tegen beslissingen van de DVZ (beslissingen in vreemdelingenzaken) of de CGVS (in "asielzaken") en tegen alle andere individuele beslissingen genomen krachtens de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, de woonplaats, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (Vreemdelingenwet).
Het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (FEDASIL)	L'Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile (FEDASIL); Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers (FEDASIL)	Is verantwoordelijk voor de organisatie van een kwaliteitsvolle opvang en ondersteuning in open centra, de opvang en begeleiding van niet-begeleide minderjarigen, en coördineert ook het vrijwillige terugkeerprogramma.
De Voogdijdienst (FOD Justitie)	Service public fédéral Justice (SPF); Overheidsdienst Justitie	Het identificeert niet-begeleide minderjarige buitenlanders en benoemt een voogd. Via de Coördinator voor Minderjarigen werkt de CGVS nauw samen met de tutoren en de SPF Justice. Dit is verbonden aan de Federale Overheidsdienst Justitie om zijn onafhankelijkheid van andere instellingen te verzekeren, zoals de DVZ (De Dienst Vreemdelingenzaken) dat is verbonden aan de FOD (Federale Overheidsdienst).
De Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen (UNHCR) in België		Kan in alle stadia van de asielprocedure een advies uitbrengen voor de DVZ, de CGVS of de CEC.

Bron: eigen uitwerking

c) Procedures

De asielprocedure is geregeld bij **wet van 15 december 1980** betreffende de binnenkomst, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, de zogenaamde **Vreemdelingenwet** van 1980 gewijzigd door beide wetten van 21 november 2017 en van 17 december 2017; alsook door de wet van **12 januari 2007** betreffende de opvang van asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen, ook wel de **Opvangwet** genoemd, gewijzigd bij wet op 21 november 2017. Er is ook een wet op buitenlandse werknemers (wet van 30 april 1999) en een verscheidenheid aan decreten, administratieve richtlijnen en voorschriften inzake asielprocedures, opvangvoorzieningen, detentie en bescherming van vluchtelingen. In artikel 4 bis, lid 1, en artikel 51/5, lid 3, van de Vreemdelingenwet wordt de term "Europese verordening" gebruikt als verwijzing naar de criteria van de Dublin III-verordening voor het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat.

De aanvraag kan worden ingediend a) op het grondgebied bij de DVZ; b) aan de grens voor de federale politie, en c) vanuit een detentiecentrum, indien de persoon reeds wordt vastgehouden. De overgrote meerderheid van de verzoekers om internationale bescherming in komt België niet binnen via de officiële Schengengrenzen, zoals de luchthavens, maar verplaatsen zich van het land in Europa waar ze voor het eerst aankwamen, naar België om bescherming te zoeken (*secundaire bewegingen*).

In de normale procedure, wanneer de persoon zich op het grondgebied bevindt, moet hij/zij binnen 8 werkdagen na aankomst een aanvraag indienen bij de Dienst Vreemdelingenzaken. De aanvrager ontvangt een "verklaring van aangifte" (*attestation de declaration*). De DVZ registreert de aanvraag binnen 3 tot 10 werkdagen na de kennisgeving.

De aanvrager moet de aanvraag onmiddellijk en uiterlijk 30 dagen nadat de aanvraag werd gedaan indienen (*introduit*). De asielzoeker ontvangt een "bewijs van asielaanvraag". De DVZ informeert het Bureau van de CGVS, de centrale asiel instantie in België die belast is met de behandeling van de asielaanvragen en met de toekenning van de internationale bescherming. De DVZ moet nagaan of België of een andere lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming op grond van de Dublin III-verordening. Als België het verantwoordelijke land is, wordt het dossier naar de CGVS gestuurd. (EMN, 2019, blz. 25)

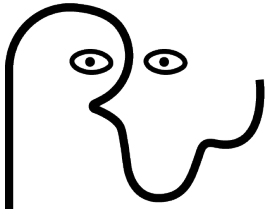
Indien de kennis van het Nederlands of het Frans door de asielzoeker niet toereikend is, dient hij/zij onherroepelijk en schriftelijk aan te geven of hij/zij de hulp van een tolk inroept. Het onderzoek wordt uitgevoerd in een van de twee talen zonder enige voorkeur of mening van de aanvrager. Er is altijd een tolk aanwezig die de moedertaal van de asielzoeker spreekt.

Artikel 23 van de Belgische Grondwet bepaalt dat het recht op een waardig leven voor iedereen het recht op rechtsbijstand impliceert. De artikelen 39/56 en 90 van de Vreemdelingenwet garanderen kosteloze rechtsbijstand door een advocaat aan elke asielzoeker in elke fase van de procedure. De opvangwet garandeert asielzoekers ook een efficiënte toegang tot rechtsbijstand tijdens de eerste en de tweede aanlegprocedure (artikel 33 van de Opvangwet).

De ontvankelijkheidsprocedure moet binnen 15 werkdagen worden uitgevoerd, ook al is deze termijn niet in acht genomen.

"Het CGVS kan een asielaanvraag niet-ontvankelijk verklaren wanneer de asielzoeker:

- a) bescherming geniet in een eerste land van asiel;*
- b) afkomstig is uit een veilig derde land;*

- c) *bescherming geniet in een andere EU-lidstaat;*
- d) *onderdaan is van een EU-lidstaat of een land met een toetredingsverdrag met de EU;*
- e) *een navolgende aanvraag heeft ingediend zonder nieuwe elementen; of;*
- f) *een minderjarige ten laste is die, na een definitieve beslissing over het namens hem ingediende verzoek, zonder motivering een afzonderlijk verzoek indient.*" (AIDA, 2020a)

Als er sprake is van een niet-ontvankelijkheidsbeslissing, kan de verzoeker binnen 10 dagen beroep aantekenen, of binnen 5 dagen in het geval van een navolgend verzoek in hechtenis. Het beroep heeft een opschortend effect, afgezien van "Latere verzoeken". De "Raad voor Vreemdelingenbetwistingen" beslist binnen 2 maanden onder "volledige rechterlijke toetsing" (*plein contentieux*). (art. 39/57 lid 1 lid 3 Vreemdelingenwet)

Medewerkers van het CGVS zijn verantwoordelijk voor de behandeling van de asielaanvragen en ze dienen bij het CGVS een voorstel van een besluit in, al dan niet met internationale bescherming,. Dit kan ongeveer 3 tot 6 maanden duren; soms kan het zelfs met nog eens 9 tot 12 maanden worden verlengd. De door de asielzoeker opgegeven redenen en het trefwoord dat overeenkomt met een van de mogelijke asielgronden in België moeten vermeld worden. De lijst met trefwoorden bevindt zich in de elektronische database. Er is één trefwoord link naar "seksuele geaardheid en genderidentiteit". Deze stap is verplicht, daarom, is het gemakkelijk om alle asielaanvragen te vinden op basis van een angst gerelateerd aan angst met betrekking tot één specifieke SOGI-gebaseerde grond.

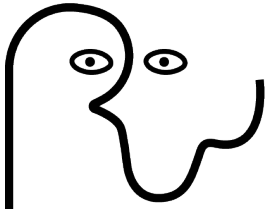
Op grond van artikel 57/6 van de vreemdelingenwet kan het CGVS voorrang geven aan de behandeling van een asielverzoek indien:

- a. de verzoeker wordt vastgehouden of aan een veiligheidsmaatregel is onderworpen;
- b. de verzoeker een straf uitzit in een penitentiaire inrichting;
- c. de Dienst Vreemdelingenzaken of de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie daarom verzoekt; of
- d. de asielaanvraag kennelijk gegrond is.

Het CGVS heeft specifieke interne richtlijnen en er zijn verordeningen over de manier om de geloofwaardigheid omtrent de seksuele geaardheid van de asielaanvrager die zich op dit motief beroept te beoordelen.

"De richtlijn bevat de theoretische aspecten die nodig zijn om deze kwestie beter te begrijpen, evenals praktische en concrete instructies voor het verhoor van de asielzoeker en de besluitvorming. De bijlage bij de geloofwaardigheidsbeoordeling helpt de beschermingsfunctionarissen om vier variabelen te onderzoeken die hen kunnen helpen hun mening te vormen over de vraag of de asielzoeker echt homo(bi)-seksueel is of niet. Deze variabelen omvatten onder meer de manier waarop de asielzoeker zich bewust is geworden van zijn homoseksualiteit, zijn/haar persoonlijke levensloop (met betrekking tot deze seksuele geaardheid) sinds zijn kindertijd, eventuele homoseksuele ervaringen die hij/zij heeft gehad, enz." (EMN, 2016, blz.7)

Asielzoekers zullen een gesprek moeten voeren waarin ze hun redenen voor de asielaanvraag toelichten, als hun zaak kadert in het Verdrag van Genève en de definitie van vluchteling, bestaat de kans dat ze asiel krijgen (art. 57/6, lid 2, vreemdelingenwet). Volgens de Vreemdelingenwet kan het

gesprek worden weggelaten wanneer: i) het CGVS de vluchtelingenstatus kan verlenen op basis van de elementen in het dossier; ii) het CGVS van oordeel is dat de verzoeker niet in staat is om te worden verhoord omwille van permanente omstandigheden buiten zijn of haar controle; of iii) wanneer het CGVS van oordeel is dat het een beslissing kan nemen over een navolgend verzoek op basis van de elementen in het dossier (artikel 57/5-ter, lid 2, vreemdelingenwet).

Als er een **positieve beslissing** is, geldt het asiel voor onbepaalde tijd. Als de asielzaak wordt afgewezen, kan binnen 30 dagen beroep worden aangetekend bij het RvV tegen de beslissing en wordt de termijn verkort tot 10 dagen wanneer de verzoeker in hechtenis is (artikel 39/57, lid 1, vreemdelingenwet). Het RvV heeft geen onderzoeksbevoegdheden; haar procedures zijn gebaseerd op schriftelijke dossiers en documenten en het is een "volledige rechterlijke toetsing" (*plein contentieux*) die het mogelijk maakt om de feiten opnieuw te beoordelen. Volgens artikel 39/2 van de Vreemdelingenwet kan het RvV een van drie mogelijke beslissingen nemen:

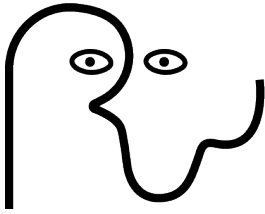
- a) De negatieve beslissing van het CGVS bevestigen;
- b) Het verwerpen door toekenning van de vluchtelingenstatus of subsidiaire beschermingsstatus;
of
- c) De beschikking vernietigen en de zaak verwijzen naar het CGVS voor verder onderzoek.

De RvV heeft drie maanden de tijd om een beslissing te nemen, ook al duurt het meestal langer (*artikel 39/76, lid 3, vreemdelingenwet*). In tussentijd kan de asielzoeker subsidiaire bescherming krijgen, die verblijf in het land verleent voor een beperkte tijd. Na de deadline zullen ze het land moeten verlaten en kunnen ze worden aangemoedigd om te vertrekken via "vrijwillige terugkeer" waarbij ze een som geld krijgen om naar huis terug te keren. (WEBSITE INFOMIGRANTS, 2017)

De asielzoeker mag tot twee maanden na de toekenning van het asiel in een opvangcentrum verblijven. Vluchtelingen krijgen ook maaltijden, onderdak en medische en psychologische ondersteuning.

Binnen 30 kalenderdagen na de beslissing in beroep is het mogelijk om een "cassatieberoep" in te dienen, dat wil zeggen een verder beroep tegen beslissingen van het Hof bij de Raad van State, het Belgische Administratieve Hooggerechtshof (artikel 39/67 vreemdelingenwet). Na een ontvankelijkheidstoets neemt de Raad van State een beslissing. Als het nietig wordt verklaard ("vernietigd"), wordt de zaak teruggestuurd naar de RvV voor een nieuwe beslissing van de CGVS.

Aan de grenzen en transitgebieden is de federale politie verantwoordelijk voor de immigratiecontrole, in nauwe samenwerking met de afdeling Grenscontrole van de DVZ. België heeft geen grensbewakingsautoriteit. Als de persoon die het grondgebied wil binnenkomen geen verplicht reisdocument heeft wordt geweigerd en onderworpen aan "refoulement". Dit laatste wordt opgeschort als de persoon asiel aanvraagt.

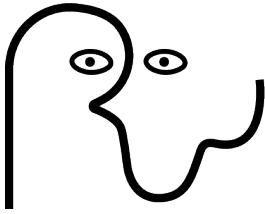

De asielaanvraag zal door het CGVS worden behandeld terwijl de asielzoeker in hechtenis wordt gehouden in een gesloten centrum aan de grens. Deze aanvraag volgt de reguliere procedure. Als het CGVS echter niet binnen de vier weken een besluit heeft genomen, wordt de aanvrager tot het grondgebied toegelaten. Als er nog steeds een grond voor detentie aanwezig is, kan de verzoeker "op het grondgebied" worden vastgehouden onder een andere detentieregel. Als er sprake is van een afwijzing, moet de persoon worden teruggebracht door de luchtvaartmaatschappij die hem naar België heeft gebracht, volgens het Verdrag van Chicago inzake de internationale burgerluchtvaart van 1994.

Bovendien is er volgens artikel 57/6/1, lid 1, van de Vreemdelingenwet sprake van een "versnelde procedure" in gevallen waarin de aanvrager:

- "Beroept enkel op zaken die niet relevant zijn voor internationale bescherming;
- Komt uit een [Veilig Land van Herkomst](#);
- de autoriteiten heeft misleid door valse informatie of documenten te verstrekken of door relevante informatie of documenten met betrekking tot zijn identiteit en/of nationaliteit achter te houden die een negatieve invloed op de beslissing kunnen hebben;
- waarschijnlijk te kwader trouw een identiteit of reisdocument heeft vernietigd of vervreemd dat zou hebben bijgedragen tot de vaststelling van zijn identiteit of nationaliteit;
- duidelijk inconsistente, tegenstrijdige, duidelijk valse of duidelijk onwaarschijnlijke verklaringen heeft afgelegd die in tegenspraak zijn met voldoende geverifieerde informatie over het land van oorsprong, waardoor zijn of haar bewering duidelijk niet overtuigend is;
- Een [ontvankelijke navolgende aanvraag](#) heeft ingediend;
- een verzoek heeft ingediend om de tenuitvoerlegging van een eerdere of dreigende beslissing tot verwijdering uit te stellen of te dwarsbomen;
- Het grondgebied onregelmatig is binnengekomen of zijn verblijf onregelmatig heeft verlengd, en zich zonder goede redenen niet heeft aangeboden of zo spoedig mogelijk een aanvraag heeft ingediend.
- weigert te voldoen aan de verplichting om zijn of haar vingerafdrukken te laten nemen; of
- Om ernstige redenen kan worden beschouwd als een gevaar voor de nationale veiligheid of de openbare orde, of gedwongen werd verwijderd om ernstige redenen van nationale veiligheid of openbare orde.". (AIDA, n.v.t.)

Het CGVS beslist binnen 15 werkdagen over de aanvraag. Indien zij het verzoek "kennelijk ongegrond" acht, is het bevel tot het verlaten van het grondgebied tussen 0 en 7 dagen geldig in plaats van 30 dagen (artikel 57/6/1, lid 2 Vreemdelingenwet). Het beroep moet binnen 10 dagen worden beslist en heeft opschortende gevolgen. (Artikel 39/57, lid 1, punt 2, vreemdelingenwet)

FRANKRIJK

Frankrijk wordt geregeerd door de grondwet van de Vijfde Republiek, aangenomen op 4 oktober 1958 met recente hervormingen in 2008. Het Franse rechtssysteem volgt een *burgerrechtelijke* traditie, grotendeels gebaseerd op statuten, codes en geschreven en gecodificeerde verordeningen. Het heeft twee takken: het publiek (*Droit public*) en het privaatrecht (*Droit privé*).

Er is een hiërarchie van criteria met bovenaan de grondwet als een opperste wet.

- Organieke wet (*loi organique*, goedkeuring van institutionele besluiten die verwant zijn aan de Grondwet)
- Gewoon recht (*loi ordinaire*, gestemd door het Parlement met betrekking tot zijn specifieke mandaat)
- Beschikkingen (*Ordonnance*, maatregelen genomen door de overheid om het land te besturen)
- Reglementen (*Règlements*, uitgevaardigd door de uitvoerende macht door middel van *décrets* en *arrêtes*)

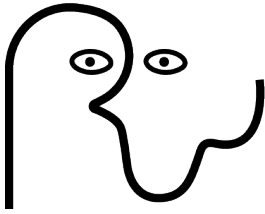
De EU-verdragen en -wetten zijn superieur aan de nationale wetten, maar ze vallen onder de grondwet volgens de rechterlijke beslissingen. Artikel 55 van de Grondwet specificeert de plaats van verdragen in de hiërarchie van criteria, die van een wetgevende naar een supra-wetgevende waarde gaan.

De Franse jurisdictie is verdeeld in twee orden: een administratieve en een gerechtelijke. Ze zijn gebaseerd op een reeks beginselen, waaronder onpartijdigheid en het recht op beroep, die de fundamentele vrijheden waarborgen.

De administratieve rechtbanken zijn bevoegd over de toepassing van het publiekrecht. In de rechterlijke orde zijn de rechtbanken bevoegd om geschillen tussen particulieren te beslechten en de daders van overtredingen van het strafrecht te straffen. De processen starten bij de administratieve rechtbanken (*Tribunaux administratifs*) als een eerste niveau; er zijn administratieve hoven van beroep (*Cour de cassation*) als een tweede niveau, en het is mogelijk om beroep aan te tekenen bij de Raad van State (*Conseil d'Etat*).

Het Grondwettelijk Hof (*Conseil constitutionnel*) houdt toezicht op de grondwettelijkheid van wetten voordat ze worden aangenomen, evenals op de nationale verkiezingen en beantwoordt vragen van burgers over de grondwettelijkheid van wetten. De grondwetsherziening wordt voornamelijk a priori uitgevoerd, met verschillende mogelijkheden om in beroep te gaan. Sinds de grondwetsherziening van 2008 is het echter mogelijk om de grondwettelijkheid van wetten achteraf te herzien door middel van een "Prioritaire Grondwettigheidsvraag".

a) Het recht op asiel gebaseerd op SOGI

Het recht op asiel wordt erkend door het zogenaamde Constitutioneel Blok, dat wil zeggen de belangrijkste criteria op grondwettelijk niveau: de Grondwet van 1958, de Verklaring van de rechten van de mens en de burger van 1789, de preambule van de Grondwet van 1946 en het Handvest voor het milieu van 2004. Dit werd besloten door een baanbrekend besluit van het Grondwettelijk Hof 1971 (71-44DC).

Dit recht werd voor het eerst opgenomen in de grondwet van 1793: "het Franse volk geeft asiel aan buitenlanders die uit hun thuisland zijn verbannen omwille van de Vrijheid" (*"le peuple francais donne asile aux étrangers bannis de leur Patrie pour la cause de la Liberté"*). Het artikel 53-1 van de Grondwet van 4 oktober 1958, dat momenteel van kracht is, erkende de bevoegdheid van de Republiek om asiel te onderzoeken en toe te kennen en om overeenkomsten met andere landen over dit onderwerp te ondertekenen. Er is geen expliciete vermelding voor zaken gebaseerd op SOGI.

"Article 53-1

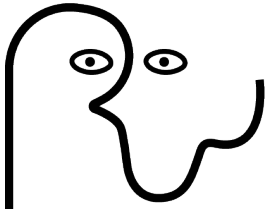
De Republiek kan overeenkomsten sluiten met Europese staten die gebonden zijn door identieke verplichtingen inzake asiel en de bescherming van de mensenrechten en fundamentele vrijheden, met als doel hun respectieve bevoegdheid te bepalen met betrekking tot asiolverzoeken die bij hen worden ingediend. Echter, zelfs indien het verzoek niet onder hun bevoegdheid valt op grond van dergelijke overeenkomsten, blijven de autoriteiten van de Republiek bevoegd asiel te verlenen aan elke vreemdeling die wordt vervolgd voor zijn daden bij het nastreven van vrijheid of die om andere redenen de bescherming van Frankrijk aanvraagt."
(Conseil Constitutionnel, n.d.a, p. 23)

Bovendien staat in artikel 4 van de preambule van de Grondwet van 27 oktober 1946 dat "*iedereen die wordt vervolgd voor zijn daden tot bevordering van vrijheid recht heeft op asiel op het grondgebied van de Republiek*". Dit artikel stelt de "niet-conventionele bescherming" vast in Frankrijk, dat wil zeggen dat constitutioneel asiel een basis heeft apart van het internationale vluchtelingenrecht, zodat Frankrijk het op discretionaire basis kan verlenen. Tot op heden zijn er echter geen concrete gevallen van dergelijke vraag gemeld.

Het Grondwettelijk Blok vermeldt seksuele geaardheid of genderidentiteit niet expliciet. De Grondwet garandeert echter het non-discriminatiebeginsel in artikel 1. "*Frankrijk (...) zorgt voor de gelijkheid van alle burgers vóór de wet, zonder onderscheid van afkomst, ras of godsdienst...*". Het recht op asiel gebaseerd op SOGI kan worden afgeleid uit de vorderingen daaruit voortkomend.

Dit artikel is volledig in overeenstemming met artikel 1 van de Verklaring van de rechten van de mens en de burger van 1789, die in Frankrijk van constitutionele waarde is: "Mensen worden geboren en blijven vrij en gelijk in rechten. Sociaal onderscheid mag alleen gebaseerd zijn op overwegingen van algemeen belang" (Grondwettelijk Hof, n.d.b)

Het Vluchtelingenverdrag van 1951 werd op 11 september 1952 door Frankrijk geratificeerd en de protocollen werden later ook geratificeerd. Artikel 3 van het Verdrag voorziet in het beginsel van non-discriminatie. Ondanks het feit dat dit verdrag niet expliciet voorziet in discriminatie op basis van SOGI, heeft de Franse jurisprudentie het mogelijk gemaakt om aanvragen op basis van SOGI te beschermen

op grond van "lidmaatschap van een bepaalde sociale groep". In eerste instantie erkent het de bescherming van "transseksuele" personen, en het werd uitgebreid tot homoseksuelen (CE, Ourbih, 23 juni 1997 en CRR, SR, 15 mei 1998, 269875, M. O).

De CESEDA erkent in haar artikel L711-1 de vluchtelingenstatus in dezelfde bewoordingen van het Vluchtelingenverdrag van 1951; en artikel L711-2 vermeldt uitdrukkelijk dat "*met betrekking tot de redenen voor vervolging aspecten van geslacht, genderidentiteit en seksuele geaardheid naar behoren in aanmerking moeten worden genomen om het lidmaatschap van een bepaalde sociale groep te erkennen of een kenmerk van een dergelijke groep te identificeren*". In dit geval vindt de identificatie van een sociale groep plaats wanneer aan twee cumulatieve voorwaarden is voldaan. De leden van de groep moeten een fundamenteel kenmerk hebben. De groep moet sociaal zichtbaar zijn in het land van herkomst van de aanvrager. Op dit punt heeft de Nationale Asielrechtbank (hierna "CNDA" genoemd) gepreciseerd dat homoseksualiteit een objectief kenmerk is. Sinds 2014 mag vervolging alleen nog op "voldoende significante schaal" plaatsvinden.²⁴

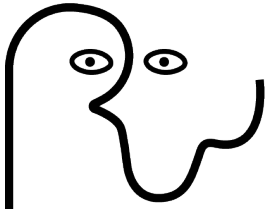
Wanneer een persoon niet voldoet aan de voorwaarden voor de vluchtelingenstatus, maar er ernstige en bewezen redenen zijn om aan te nemen dat hij in zijn land een reëel risico loopt op executie of kan onderworpen worden aan een doodvonnis; ii) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing; iii) in het geval van een burger een ernstige en individuele bedreiging van zijn of haar leven of persoon als gevolg van geweld dat zich kan uitstrekken tot personen, ongeacht hun persoonlijke omstandigheden en als gevolg van een situatie van intern of internationaal gewapend conflict.

In het kader van asielaanvragen gebaseerd op SOGI "*lijkt subsidiaire bescherming nuttig in drie verschillende hypothesen, wanneer niet wordt voldaan aan de voorwaarden om als vluchteling te worden erkend*:"

- 1. Het is relevant wanneer de overheden het risico op ernstige schendingen van de rechten van de aanvrager als gevolg van zijn of haar seksuele geaardheid erkennen als hij of zij terugkeert naar zijn of haar land van herkomst, maar er geen redenen voor vervolging beschikbaar zijn om zijn of haar situatie aan te houden.*
- 2. De autoriteiten verlenen subsidiaire bescherming wanneer seksuele geaardheid niet duidelijk is vastgesteld, maar er aanwijzingen zijn van geweld tegen de eisers.*
- 3. De autoriteiten erkennen subsidiaire bescherming voor aanvragers die inderdaad homoseksueel of biseksueel zijn en die bij terugkeer naar hun land van herkomst met ernstige schendingen van hun rechten worden geconfronteerd, maar voor wie het verband tussen hen en seksuele geaardheid niet is vastgesteld." (CERSA RAPPORT, 2020, blz.59)*

---

²⁴ CNDA, 29 november 2013, nr. 13018952, M.M.

b) Autoriteiten

Tabel No. 08
ASIELAUTORITEITEN IN FRANKRIJK

Het Bureau voor de bescherming van vluchtelingen en staatlozen (OFPRA)	Office Français de Protection des Réfugiés et Apatrides (OFPRA)	Het is de belangrijkste autoriteit voor asielprocedures. De Grensafdeling (<i>Division de l'asile à la frontière</i>) is belast met de ontvangst en beslissing over de aanvraag aan de landsgrens. Zij is verantwoordelijk voor het bepalen van de vluchtelingenstatus en van de versnelde procedure. Het staat onder het gezag van de minister die verantwoordelijk is voor asiel.
De prefectuur	The Préfecture	Vertegenwoordigt de staat op het grondgebied. Zij is verantwoordelijk voor de lokale uitvoering van het nationale plan, van de aanvraag op het grondgebied en van de Dublinprocedure.
Het Franse Bureau voor Immigratie en Integratie (OFII)	Office Français de l'Immigration et l'Intégration (OFII)	Het is de bevoegde autoriteit voor de ontvangst van de aanvragen op het grondgebied.
Het Franse Bureau voor Immigratie en Integratie	Office Français de l'Immigration et l'Intégration (OFII)	Het is de bevoegde autoriteit voor de ontvangst van de aanvragen op het grondgebied.
De Nationale Asielrechtbank	Cour Nationale du Droit d' Asile (CNDA)	Met bijzondere administratieve bevoegdheid is zij de bevoegde autoriteit voor asielberoep, met de mogelijkheid om verder te gaan bij de Raad van State (Raad van State).

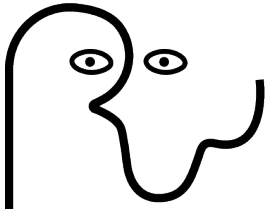
Bron: eigen uitwerking

c) Procedures

De asielprocedures zijn geregeld in de Code van de inreis- en verblijf en het asielrecht (*Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile*), de zogenaamde CESEDA, die sinds 1 maart 2005 van kracht is. Er zijn ook een reeks besluiten, beschikkingen en omzendbrieven ter implementatie van asiel.

De procedure voor het indienen en opvolgen van asielaanvragen is nationaal. Het verloopt in verschillende fasen. Het asielverzoek kan worden ingediend a) aan de grens, b) op het grondgebied, of c) van een administratief detentiecentrum.

Op het grondgebied moet de asielzoeker contact opnemen met een Eerste Opvangplatform voor Asielzoekers - PADA (*Plateforme de premier accueil des demandeurs d'asile*), een onafhankelijke organisatie (meestal een vereniging) die het lokale bevoegde oriëntatieplatform is voor het centraliseren van asielaanvragen. Het PADA neemt geen besluit, zij informeert enkel aanvragers over procedures en begeleidt hen.

De aanvraag wordt geregistreerd bij de One-stop-shop voor asielzoekers - GUDA (*Guichet unique pour demandeur d'asile*) van de prefectuur, en de aanvrager ontvangt een asielaanvraag-certificaat, gelijkwaardig aan een tijdelijke verblijfsvergunning. Het ingevulde dossier moet binnen 21 dagen na afgifte van het asielaanvraagcertificaat in het Frans naar OFPRA worden gestuurd.

In het kader van de zogenaamde Dublinprocedure gelden speciale modaliteiten voor asielzoekers die in een ander EU-land een eerste aanvraag hebben ingediend. De aanvrager ontvangt een asielaanvraag-certificering, maar mag zijn aanvraag niet indienen bij OFPRA als een andere staat de verantwoordelijkheid voor zijn asielaanvraag op zich neemt. De aanvrager kan niet naar andere lidstaten reizen. Als Frankrijk het eerste land van aanvraag is, ontvangen asielzoekers een asielaanvraag-certificaat met deze specificatie. In ieder geval mogen zij naar een ander land van de lidstaat reizen.

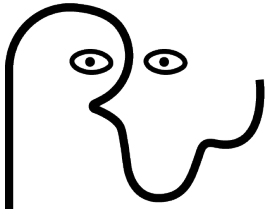
Wanneer een aanvraag wordt ingediend aan de grens of vanuit een detentiecentrum, wordt de asielaanvraag-certificering niet afgeleverd.

OFPRA voert een vertrouwelijk interview met de aanvrager om eventuele speciale opvangbehoeften vast te stellen. Het gesprek is vertrouwelijk en kan geen betrekking hebben op de redenen voor de asielaanvraag. Er zal een lijst van vragen worden opgesteld om de aanvrager naar een geschikte verblijfplaats te leiden. De asielzoeker kan worden vergezeld door een derde persoon die tijdens het gesprek niet kan tussenkomen, afgezien van het formuleren van vragen op het einde. Deze vragen zijn het gevolg van kwetsbaarheden die door de CESEDA zijn geïdentificeerd. Het is vaak moeilijk om de seksuele geaardheid of genderidentiteit van de aanvrager te bewijzen. Over het algemeen kan ondersteuning van LGBTIQ+ organisaties belangrijk en doorslaggevend zijn. Het levensverhaal is uiterst belangrijk en de aanvrager zal hierover worden ondervraagd.

"In praktijk heeft de beoordeling meestal betrekking op het nagaan van de geloofwaardigheid van het verslag; interviewverslagen bevatten opmerkingen over stereotiepe, onnauwkeurige of onsamenhangende verslagen over zaken als de seksuele geaardheid van de aanvrager, met een gebrek aan schriftelijk bewijs. Deze praktijk van de facto onderzoek van de grondigheid van de aanvraag is uiterst problematisch" (AIDA, 2020b, p. 62)

Wanneer OFPRA een positieve beslissing neemt of wanneer er sprake is van een medische situatie, worden de gesprekken niet gevoerd. Het artikel L723-5 staat het bureau toe om de asielzoeker te vragen een medisch onderzoek te ondergaan. Het feit dat de persoon weigert dit medisch onderzoek te ondergaan, belet het kantoor niet om over zijn aanvraag te beslissen. De medische verklaringen worden door het Bureau samen met de andere elementen van de aanvraag in overweging genomen. De medische verklaring kan snel bewijs leveren van het geleden geweld, vooral wanneer het geweld seksueel kan geweest zijn, bijvoorbeeld in de context van gedwongen prostitutie.

Een ambtenaar van OFPRA reist vaak naar afdelingen om het individuele gesprek te voeren waarna over de asielaanvraag wordt beslist. Vervolgens wordt een positieve of negatieve beslissing genomen. De beslissing wordt naar de asielzoeker gestuurd. Wanneer de beslissing negatief is, heeft de aanvrager twee mogelijkheden: i) beroep aantekenen bij het CNDA; of ii) vragen om een heroverweging op basis van nieuwe informatie.

Binnen een maand na kennisgeving van de beslissing van OFPRA aan de aanvrager kan deze automatisch beroep aantekenen bij het CNDA met automatisch opschortend effect. Wanneer de beslissing gaat over een aanvraag die vanuit detentie werd ingeleid, of over een niet-ontvankelijkheidsbeslissing, hebben beroepen geen opschortende werking. Het CNDA kan het besluit in eerste aanleg nietig verklaren en subsidiaire beschermingsstatus of vluchtelingenstatus verlenen. In andere gevallen bevestigt het CNDA het besluit in eerste aanleg van OFPRA.

Binnen 2 maanden na de kennisgeving van de CNDA-beschikking kan beroep worden aangetekend bij de Raad van State. De analyse is alleen gebaseerd op juridische kwesties zoals een correcte procedure en toepassing van de wet. De Raad kan het besluit van de CNDA nietig verklaren en een nieuwe procedure eisen, of kan ook besluiten om zelf een uitspraak te doen.

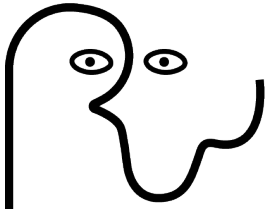
Wanneer de aanvraag aan de grens wordt ingediend, interviewt de grenseenheid van OFPRA de asielzoekers en formuleert een bindend advies. Het ministerie van Binnenlandse Zaken moet de toegang toestaan, met als enige uitzondering de bedreiging van de nationale veiligheid. Wanneer uit het interview blijkt dat de aanvraag "kennelijk ongegrond" is omdat deze irrelevant of ongeloofwaardig is, ontzegt de grenseenheid de toegang. Tegen deze weigering kan binnen de 48 uur beroep worden aangetekend bij de administratieve rechtbank. Als dit beroep niet ontvankelijk is, kan de asielzoeker het land worden uitgezet.

De asielzoeker die tot het grondgebied wordt toegelaten, krijgt een tijdelijk visum van 8 dagen. Gedurende deze periode moet hij/zij een afspraak aanvragen bij PADA en is de prefectuur verantwoordelijk om aan de persoon een asielaanvraagcertificering af te leveren om verder te kunnen gaan met de reguliere procedure voor OFPRA.

Artikel L. 723-2 van CESEDA voorziet in verschillende gevallen in een versnelde procedure. (AIDA, n.d.b) Dit gebeurt automatisch wanneer de aanvrager afkomstig is uit een veilig land van herkomst (artikel L722-1) of de navolgende aanvraag van de aanvrager niet onontvankelijk is. Homoseksualiteit mag dan al niet bestraft worden in het land van herkomst, maar de staat, al dan niet falend, is niet in staat om de LGBTIQ+ mensen te beschermen. De versnelde procedure kan worden gevolgd wanneer de prefectuur meldt dat de asielzoeker weigert vingerafdrukken te laten nemen; zijn identiteit heeft vervalst, de vordering niet geregistreerd is binnen 90 dagen nadat de vreemdeling het Franse grondgebied is binnengekomen; de vordering alleen ingediend is om een betekend of dreigend verwijderingsbevel te voorkomen; of om redenen van openbare orde, openbare veiligheid of nationale veiligheid.

Overeenkomstig artikel L722-1 kunnen verschillende instellingen en maatschappelijke organisaties bij de Raad van Bestuur een verzoek indienen om een staat op te nemen of te schrappen op de lijst van landen die als veilige landen van herkomst worden beschouwd. Het concept "seksuele geaardheid" werd geïntroduceerd in de hervorming van 2018, maar de lijst van veilige landen van herkomst werd nog niet herzien om deze nieuwe regel op te nemen en sommige zogenaamd veilige landen straffen homoseksualiteit. Hoewel sommige verenigingen expliciet genoemd worden wordt geen vereniging voor de bescherming van LGBTIQ+ rechten vernoemd.

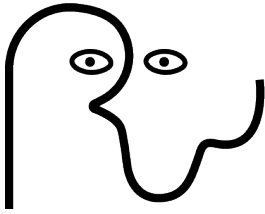
OFPRA mag overschakelen naar een versnelde procedure wanneer i) de asielzoeker zijn identiteit of reisdocumenten heeft vervalst; ii) irrelevante informatie geeft wanneer ondersteunende informatie wordt verstrekt; of de asielzoeker duidelijk tegenstrijdig en onsamenhangend is geweest.

Volgens artikel L744-6 is het OFPRA, na indiening van een asielaanvraag, verantwoordelijk voor het uitvoeren van "*binnen een redelijke termijn en na een persoonlijk gesprek met de asielzoeker " een beoordeling van de kwetsbaarheid van de asielzoeker om, in voorkomend geval, zijn/haar speciale opvangbehoeften vast te stellen."* Het stelt ook : "*Bij de toepassing van de rechten van asielzoekers en gedurende de gehele behandelingsperiode van hun aanvraag wordt rekening gehouden met de specifieke situatie van kwetsbare personen."* De wet verwijst niet naar kwetsbaarheid vanwege seksuele geaardheid van genderidentiteit, daarom wordt hier ook door OFII geen rekening mee gehouden. "Aangezien de Ceseda niet verwijst naar kwetsbaarheid vanwege seksuele geaardheid van genderidentiteit, wordt hier door OFII geen rekening mee gehouden. In de praktijk ondervinden LGBTI-persoon grote moeilijkheden wanneer OFII hen geen huisvesting biedt, omdat ze meestal geen steun kunnen vinden in hun nationale gemeenschappen". (AIDA, 2020b, blz.112-113)

Een asielzoeker heeft recht op materiële opvangvoorzieningen, waaronder huisvesting in een asielzoekers-opvangcentrum (CADA) of een noodopvangcentrum, voor hem/haar, indien van toepassing, zijn gezinsleden; een maandelijkse toelage voor asielzoekers (ADA), waarvan het bedrag zal worden aangepast aan de samenstelling van het gezin; en medische dekking op vertoon van het ontvangstbewijs van de asielaanvraag en bewijs van verblijf in Frankrijk gedurende meer dan drie maanden.

De opvangplaatsen zijn de opvangcentra voor asielzoekers (*Centre d'accueil de demandeurs d'asile - CADA*) en alle noodopvang voor asielzoekers (Hébergement d'Urgence des Demandeurs d'Asile - HUDA, *Accueil temporaire - Service de l'Asile - AT-SA*, PRAHDA, *Centres d'accueil et d'orientation - CAO*). Opvangplaatsen worden gefinancierd en gecoördineerd door de staat. Ze worden meestal beheerd door verenigingen. (Asielzoekersgids, 2020)

ITALIË

De grondwet van 1948 (*La Costituzione della Repubblica Italiana*) is de hoogste wet van het Italiaanse rechtssysteem dat de vorm aanneemt van continentaal burgerlijk recht.

Wetten (*leggi*) die door het Parlement zijn uitgevaardigd, codes (*codici*) en regionale wetten (*leggi regionali*) vallen onder het niveau van de Grondwet en moeten deze volgen. Parlementaire wetten zijn het resultaat van de Lage Kamer (*Camara dei Deputati*) en de hoge kamer (*Il Senato*) en moeten over het hele grondgebied worden gehandhaafd. Regionale wetten moeten in het specifieke gebied en volgens regionale bevoegdheid worden nageleefd.

Er zijn twee uitzonderingen op de normale wetgevings-procedure: i) wetgevingsbesluiten (*decretos legislativos*), wanneer het Parlement de uitoefening van de wetgevende functie voor een beperkte periode aan de regering delegeert; en ii) wetsbesluiten (*Decreto legge*) die door de Uitvoerende Macht in buitengewone gevallen van noodzaak en urgentie worden uitgevaardigd en die voorlopige maatregelen met kracht van wet goedkeuren. Deze wetsbesluiten verliezen hun kracht, tenzij ze binnen 60 dagen door het Parlement in wet worden omgezet.

De uitvoerende macht is verantwoordelijk voor de regelgeving (*regolamenti*) en ook het gewoonterecht (*usi e consuetudin*) wordt erkend.

Volgens de hiërarchie van bronnen mag een wet niet in strijd zijn met de grondwet en mag een sub-wetsvoorstel niet in strijd zijn met een hogere norm. Internationale verdragen worden erkend als intern recht en de status van vreemdelingen wordt wettelijk geregeld volgens het internationale rechtskader.

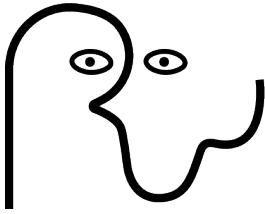
De bescherming van de mensenrechten wordt gewaarborgd door de rechtstreekse, grondwettelijk erkende toepassing van internationale conventies en verdragen. De Italiaanse wet die in strijd is met de grondrechten die door de grondwet of een internationaal verdrag worden erkend, wordt als ongrondwettelijk beschouwd.

a) Het recht op asiel gebaseerd op SOGI

De Italiaanse Grondwet vormt de basis voor de bescherming van de mensenrechten en het verbod op discriminatie (artikelen 2 en 3). Hoewel SOGI er niet expliciet in opgenomen is heeft het Grondwettelijk Hof, dat bevoegd is voor alle gevallen van schending van de Grondwet, verduidelijkt dat de notie "*sociale groepen waarbinnen de menselijke persoonlijkheid wordt ontwikkeld*" ook het "*homoseksueel huwelijk, als een stabiele coëxistentie van twee mensen van hetzelfde geslacht, die het fundamentele recht hebben om vrijelijk te leven als koppel*"²⁵ omvat.

---

²⁵ Arrest van 14 april 2010, nr. 138.

[Artikel 10, lid 3.](#) van de Italiaanse Grondwet bepaalt dat "*de vreemdeling die in zijn land niet de door de Italiaanse grondwet gewaarborgde democratische vrijheid krijgt, het recht op asiel op het grondgebied van de Republiek heeft volgens de bij wet vastgestelde voorwaarden.*"

De belangrijkste verordeningen inzake burgerschap en immigratie zijn de Italiaanse burgerschapswet van 5 februari 1992, nr. 91 (burgerschapswet) en het wetgevend decreet nr. 286/1998 van 25 juli Geconsolideerde wet over voorzieningen betreffende de immigratievoorschriften en de criteria inzake buitenlandse nationale voorwaarden (Geconsolideerde wet - TUI). Het wetgevingsdecreet 251/2007 van 19 november, het zogenaamde kwalificatiedecreet, implementeert de EU-richtlijn 83/2004/EG.

In 2018 keurde de Italiaanse regering het Decreet op de Openbare Veiligheid goed dat verschillende wetten in Italië wijzigt (*Decreto Sicurezza*) van 4 oktober 2018 nr. 113. Omdat de decreten werden gepromoot door de voormalige minister van Binnenlandse Zaken Matteo Salvini, staan ze ook bekend als "het Salvini-decreet". Het werd op 1 december 2018 omgezet in wet nr. 132. Deze laatste bepaalt dat administratieve, wetgevende en rechterlijke maatregelen die LGBT-persoon discrimineren een vorm van vervolging vormen, wat een van de fundamentele bepalingen is om de vluchtelingenstatus te verkrijgen (artikel 17).

Het veiligheidsdecreet schrapt het woord "humanitair" uit de burgerschapswet en voerde de "speciale bescherming" in, een kreupel alternatief dat, op uitdrukkelijke wens van de wetgever, niet kon worden omgezet in een werkvergunning en slechts een jaar bestond. "*Voorafgaand aan het decreet werden humanitaire beschermingsvergunningen verleend in gevallen waarin personen niet in aanmerking kwamen voor de vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming, maar niet konden worden verwijderd uit het land vanwege een objectieve en ernstige persoonlijke situatie.*" (EG, n.d.a) Dit werd afgeschaft door de Salvini-decreten.

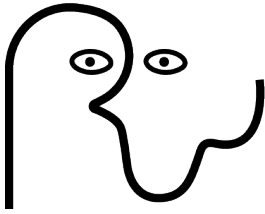
In oktober 2020 keurde de ministerraad de wijziging van de veiligheidsdecreten goed via het zogenaamde Immigratiedecreet, wetsdecreet 130/2020, gepubliceerd op 21 oktober en in werking getreden op 22 oktober. Het opvangproces is ingrijpend gewijzigd, waarbij de humanitaire bescherming werd hersteld. Een verblijfsvergunning om humanitaire redenen waarin de geconsolideerde immigratiewet van 1998 voorziet, wordt opnieuw ingevoerd. Artikel 1 van het decreet introduceert ook een nieuw beginsel van non-refoulement of repatriëring naar een staat waarin de mensenrechten systematisch worden geschonden en voorkomt repatriëring van degenen die een stabiel leven hebben in Italië. (Camilli, 2020)

Bovendien heeft een reeks rechterlijke beslissingen in de nationale en internationale rechtbanken de afgelopen jaren het recht op asiel op basis van SOGI erkend.²⁶ Binnenlandse rechters hebben de wetgeving geïnterpreteerd in overeenstemming met de internationale verdragen, met name met betrekking tot de definitie van vluchteling wanneer aanvragen worden ingediend gebaseerd op SOGI.

---

²⁶ Bijvoorbeeld: Pakistaanse Homoseksuele Man tegen Italië. Het Hof van Rome, januari 2021; Ivoorkust Homoseksuele Man tegen Italië. Het Italiaanse Hooggerechtshof van Cassatie op april 2019; Oliari e.a. tegen Italië. Europees Hof voor de Rechten van de Mens, 21 juli 2015; Arrest van het Italiaanse Hooggerechtshof van Cassatie van 18 april 2012, nr. 11586; Gambiaanse Man v. minister van Binnenlandse Zaken, Tribunaal van Venetië, 4 maart 2016; Pakistaanse Man v. minister van Binnenlandse Zaken, Bari Tribunal, 4 december 2014; Nigeriaanse man tegen Italië Minister van Binnenlandse Zaken, Napoli Court, 25 oktober 2013; en Egyptische Man v. Italy Police Headquarters Milan, Rome Court, 18 november 2011. (Informatie over rechtsbijstand voor vluchtelingen voor advocaten die vluchtelingen wereldwijd vertegenwoordigen, s/v; ANSA, 2019; Burdeau, 2021).

Het Italiaanse Hof van Cassatie stelt bijvoorbeeld dat enkel het bestaan van een strafrecht dat seksueel gedrag van personen van hetzelfde geslacht bestraft, iemands " *fundamentale recht om hun seksuele en emotionele leven vrij te beleven*" belemmert en een ernstige inmenging in hun privéleven is ²⁷ (SOGICA, n.d.b)

Italië heeft drie vormen van bescherming, bestaande uit: i) vluchtelingenstatus, ii) subsidiaire bescherming en iii) het recht op een humanitaire verblijfsvergunning.

b) Autoriteiten

Tabel No. 09
ASIELAUTORITEITEN IN ITALIË

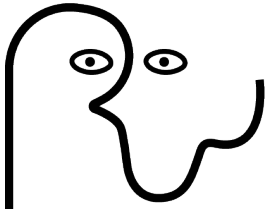
De Dienst Vreemdelingenzaken	Ufficio Immigrazione	Ontvangt een aanvraag op het grondgebied
Grenspolitie	Polizia di Frontiera.	Ontvangt een aanvraag aan de grens
Dublin-eenheid	Unità Dublino, Ministero dell' Interno	Belast met de besluitvorming over aanvragen in het kader van de Dublinregels
De Territoriale Commissie voor de erkenning van internationale bescherming	Commissioni Territoriali per il Riconoscimento della Protezione Internazionale.	Heeft beslissingsbevoegdheid met betrekking tot de intrekking en beëindiging van de internationale beschermingsstatus; heeft ook tot taak de territoriale commissies te begeleiden en te coördineren, de leden van deze commissies op te leiden en up to date te houden, statistische gegevens te verzamelen, informatie over de landen van herkomst van asielzoekers te verzamelen en bij te werken.
Burgerlijke Rechtbank	Tribunale civile	Beslist in beroep
Hof van Cassatie	Corte di Cassazione	Beslist over verder beroep

Bron: eigen uitwerking

c) Procedures

In Italië zijn er verschillende procedures, voornamelijk geregeld in het wetgevingsdecreet nr. 25 van 28 januari 2008 "Uitvoering van Richtlijn 2005/85/EG betreffende minimumcriteria voor procedures in de lidstaten omtrent de toekenning en intrekking van de vluchtelingenstatus", het zogenaamde "proceduredecreet". De asielaanvraag kan worden ingediend bij het kantoor van de grenspolitie (*Polizia di Frontiera*) of op het grondgebied van het provinciale immigratiekantoor (*Ufficio immigrazione*) van de politie (*Questura*). Het wetgevingsdecreet nr. 142 van 2015, het zogenaamde "opvangdecreet", geeft uitvoering aan richtlijn 2013/33/EU betreffende criteria voor de opvang van asielzoekers en richtlijn 2013/32/EU betreffende

²⁷ Hof van Cassatie, 20 september 2012, nr. 15981.

gemeenschappelijke procedures voor de erkenning en intrekking van de status van internationale bescherming.

Aan de grens of in transitgebieden moet de aanvraag mondeling en, later, formeel (*verbalizzazione*) worden ingediend bij de grenspolitie (Questura). De politie kan de gegrondheid van het asiel niet afzonderlijk onderzoeken. Na hervormingen in 2018 kan de politie de navolgende aanvraag automatisch niet-ontvankelijk verklaren. Tijdens de registratie neemt de politie contact op met de Dublin eenheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken om na te gaan of Italië verantwoordelijk is voor het onderzoek ervan. In de regio Friuli-Venezia Giulia gaat de politie niet over tot het indienen van de aanvraag indien de Dublinverordening van toepassing is. Zodra de aanvraag is ontvangen, stuurt de politie de formele registratie en documentatie naar de territoriale commissies of subcommissies voor internationale bescherming. De asielzoeker wordt op de hoogte gebracht van de datum voor het interview door de Territoriale Commissie. (AIDA, n.d.c)

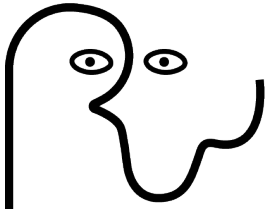
De grensprocedure is ook van toepassing op asielzoekers die afkomstig zijn uit een aangenomen Veilig Land van Herkomst (artikel 28-bis lid 1, Procedurebesluit, zoals gewijzigd bij artikel 9, lid 1, Decreet Wet 113/2018.). Albanië, Algerije, Bosnië en Herzegovina, Kaapverdië, Ghana, Kosovo, Noord-Macedonië, Marokko, Montenegro, Senegal, Servië, Tunesië en Oekraïne staan op de lijst van landen die zijn goedgekeurd door het ministerie van Buitenlandse Zaken (decreet van 4 oktober 2019).

Volgens de Geconsolideerde Immigratiewet (TUI), gewijzigd bij Wet 46/2017, worden buitenlanders die worden aangehouden voor onregelmatige overschrijding van de binnen- of buitengrenzen of die na redding op zee in Italië zijn aangekomen, doorverwezen naar passende "crisispunten" en naar eerste opvangcentra. Als het niet mogelijk is om de nationaliteit van de personen in detentie te identificeren, worden ze overgebracht naar hotspotfaciliteiten voor identificatie. De Standaard Operationele Procedures (SOP's) van februari 2016 stellen dat het gebruik van dwang de fysieke integriteit en waardigheid van de persoon volledig zal respecteren.

Op het grondgebied begint de reguliere procedure wanneer de asielzoeker een aanvraag indient bij de Territoriale Commissie. De asielzoeker moet zijn aanvraag indienen binnen 8 dagen na aankomst bij het politiekantoor aan de grens of op het terrein van de Dienst Vreemdelingenzaken.

Binnen 30 dagen na de aanvraag organiseert de Territoriale Commissie een interview, neemt foto's (*fotosegnalamento*) en neemt een beslissing binnen 3 werkdagen. De termijn kan soms verlengd worden als ze meer informatie moeten inwinnen, omwille van de complexiteit van de situatie of het aantal aanvragen. Bij wijze van uitzondering kan het tot 18 maanden duren voordat de territoriale commissie de procedure heeft voltooid.

Indien de aanvrager het opvangcentrum zonder enige rechtvaardiging verlaat of onderduikt vanuit een CPR of hotspot, schorst de territoriale commissie de behandeling van de aanvraag op grond van het feit dat de aanvrager niet bereikbaar is (*irreperibile*) (artikel 23 bis Procedurebesluit, ingevoegd bij artikel 25 Opvangbesluit). De aanvrager kan binnen twaalf maanden na de beslissing om heropening verzoeken.

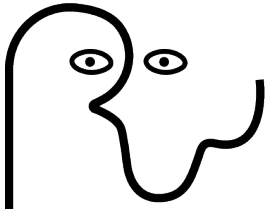

Een versnelde procedure is in sommige gevallen mogelijk door de voorzitter van de Territoriale Commissie. (artikel 28, lid 1, onder c) en 1 bis) Procedurebesluit). Bovendien wijzigde de Decreet Wet 113/2018 het Proceduredecreet tot invoering van de "onmiddellijke procedure" (procedimento immediate): a) wanneer de aanvrager voorwerp is van een onderzoek voor misdrijven die uitsluiting van internationale bescherming kunnen meebrengen, en gronden voor detentie in een CPR van toepassing zijn; en b) wanneer de aanvrager veroordeeld is, ook bij een niet-definitief vonnis, voor misdrijven die uitsluiting van internationale bescherming kunnen meebrengen.

De Territoriale Commissie kan besluiten om de vluchtelingenstatus, subsidiaire bescherming toe te kennen of de politie (*Questura*) aan te bevelen een verblijfsvergunning voor "bijzondere bescherming" van één jaar af te geven.

Asielzoekers kunnen binnen 30 dagen in beroep gaan tegen een negatieve beslissing bij de gespecialiseerde burgerlijke rechter (decreet wet 13/2017). Wanneer de aanvrager in hechtenis zit of onder de versnelde procedure staat (28 bis, lid 2, van het proceduredecreet), heeft de territoriale commissie slechts 15 dagen de tijd om beroep aan te tekenen (artikel 19, lid 3, LD 150/2011).). Tegen de negatieve beslissing van de Burgerlijke Rechter kan beroep worden aangetekend bij het Hof van Cassatie als laatste fase (Decreet Wet 13/2017).

In 2018 is het systeem van bescherming voor personen die bescherming genieten en niet-begeleide minderjarigen (*Sistema di protezione per titolari di protezione internazionale e minori stranieri non accompagnati, SIPROIMI*) geïmplementeerd, ter vervanging van het systeem van bescherming van vluchtelingen en asielzoekers (*Sistema di protezione per richiedenti asilo e rifugiati, SPRAR*). Er is geen verschil tussen een asielzoeker en de persoon die internationale bescherming geniet. Niet-begeleide kinderen hebben onmiddellijk toegang tot SIPROIMI, en slachtoffers van mensenhandel, huiselijk geweld en specifieke uitbuiting, personen met medische behandeling, of natuurrampen in het land van herkomst, of voor daden van bijzondere burgerlijke waarde kunnen worden ondergebracht bij lokale overheden (decreet wet 416/1989, geïmplementeerd door wet 39/1990, en decreet Wet 113/2018).

SPANJE

Spanje is zowel een Unitaire als een gedecentraliseerde Staat met autonome territoriale overheden (*Comunidades Autónomas y Administraciones Locales*).

Het Spaanse rechtssysteem is gebaseerd op de *Civilrechtelijke* traditie. De grondwet van 1978 is de hoogste wet. Volgens de hiërarchie van criteria moet elke regel lager dan de Grondwet zijn principes volgen, anders is deze niet geldig (artikel 1.2. van het Burgerlijk Wetboek). De internationale verdragen maken deel uit van het interne rechtsstelsel, met inbegrip van de EU-verdragen.

Onder de Grondwet zijn er verschillende juridische instrumenten: de internationale verdragen, de Organieke Wet, het Gemeen Recht en andere op hetzelfde niveau (koninklijk besluit en het koninklijk wetgevingsbesluit), en daarna zijn er voorschriften van de Uitvoerende Macht (het Koninklijk Besluit, het Ministerieel Besluit enzovoort).

Wat het territoriale mandaatbeginsel betreft, kunnen de autonome gemeenschappen hun eigen autonome decreten, autonome bevelen, enzovoort uitvoeren. Deze voorschriften gelden binnen het corresponderend gebied.

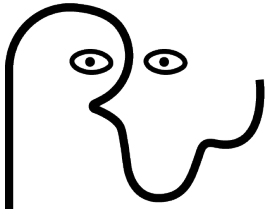
a) Het recht op asiel gebaseerd op SOGI

Beginselen en staatsverplichtingen die voortvloeien uit **de Grondwet van 1978**. Gelijkheids- en non-discriminatie -beginselen komen voor in artikel 14 waar staat dat "*Spanjaarden gelijk zijn voor de wet, zonder enige discriminatie op basis van geboorte, ras, geslacht, religie, mening of enige andere persoonlijke of sociale toestand of omstandigheid*".

Hoewel SOGI niet expliciet wordt vermeld, hebben veel beslissingen in rechtbanken begrepen dat de uitdrukking "van elke andere voorwaarde of persoonlijke of sociale omstandigheden" (*de cualquier otra condición o circunstancia personal o social*) SOGI omvat.

Bovendien is artikel 13 van de Grondwet gewijd aan de rechten van buitenlanders. Artikel 13, lid 4, erkent het recht op asiel in Spanje. "De wet zal de voorwaarden vaststellen waaronder burgers van andere landen en staatlozen van asielrecht in Spanje kunnen genieten".

In 1978 had Spanje het Vluchtelingenverdrag van 1951 en het Protocol van 1967 ondertekend. Na de goedkeuring van de wet 5/1984, die het recht op asiel en de voorwaarden voor vluchtelingen regelt, zijn opeenvolgende wetten en decreten uitgevaardigd. Wetten en hun regelgeving bevatten geen expliciete vermelding van SOGI.

De **wet 12/2009**, de zogenaamde **Asielwet**, is momenteel van kracht sinds 20 november 2009.²⁸ Het omvat voor het eerst in het Spaanse rechtsstelsel het idee van "subsidiare bescherming".²⁹ Het bevat nieuwe regelgeving over gezinshereniging, kwetsbare groepen en specificereert verplichtingen van de staat over opvangvoorzieningen. Het is het wettelijk kader voor alle regelgeving die door de overheid en autonome gebieden is goedgekeurd. Bovendien schrijft het voor dat mensen uit andere landen die om internationale bescherming hebben verzocht, door de specifieke centra moeten worden opgevangen. Deze worden gesubsidieerd door de overheid en NGO's. Er worden maar weinig rechten en openbare diensten voor hen erkend. In de preambule wordt expliciet vermeld dat de "eerste fase van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel" (GEAS) wordt opgenomen, evenals de nieuwe interpretaties en criteria die door Spaanse en internationale instanties en rechtbanken zijn ontwikkeld. (Defensor del Pueblo de España, 2016, blz. 25)

Bovendien wordt in de tweede definitieve versie van deze wet een EU-verordening aangenomen die van toepassing is op mensen die in Spanje asielrecht aanvragen, zonder onderscheid. Deze wet definieert de vluchtelingenstatus als de status van een persoon die, vanwege gegronde angst om te worden vervolgd om verschillende redenen, zich buiten het land van zijn nationaliteit bevindt en bescherming op ander grondgebied nodig heeft. Gender en seksuele geaardheid worden expliciet opgenomen in de redenen van vervolging. (Artikel 3)

In artikel 7 wordt erkend dat "bepaalde sociale groep" (*grupo social determinado*) kan verwijzen naar seksuele geaardheid en seksuele identiteit. Dit artikel neemt dit concept over dat in internationale instrumenten wordt uiteengezet. Het is ook erkend in de Richtlijn 2004/83/CE (art. 10.1.d), herzien bij Richtlijn 2011/95/EU. Aanvragers van een bepaalde sociale groep moeten een aangeboren kenmerk of een gemeenschappelijke achtergrond hebben die niet kan worden gewijzigd; en die groep moet een andere identiteit hebben (*identidad diferenciada*) in het land omdat het als anders wordt ervaren door de hen omringende samenleving. Dit zijn twee alternatieve (niet-gelijktijdige) kenmerken, in overeenstemming met de richtlijnen nr. 9 van het UNHCR.

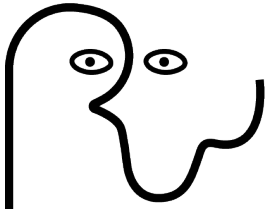
Volgens artikel 7 zijn er twee beperkingen aan de SOGI-voorwaarden in asiel:

- De SOGI-situaties kunnen worden opgenomen in de categorie "bijzondere sociale groep" afhankelijk van de omstandigheden in het land van herkomst.
- In elke situatie kan seksuele geaardheid worden opgevat als het uitvoeren van gedragingen die worden beschouwd als misdaden in het Spaanse rechtssysteem.

---

²⁸Op 30 oktober 2009 werd **wet 12/2009** aangenomen die het recht op asiel en subsidiare bescherming regelt. Het omvat de richtlijnen 2004/86/CE van 22 september 2004/83/CE van 29 april en 2005/85/CE van 01 december. Het werd gewijzigd door de wet 2/2014 van 25 maart, waarbij een paragraaf aan het artikel 40.1 werd toegevoegd om de volledige versie van artikel 2.j) van de richtlijn 2011/95/UE van 13 december op te nemen.

²⁹ De subsidiare bescherming werkt wanneer er personen uit een derde land of staatlozen zijn die, hoewel zij niet aan alle noodzakelijke vereisten voldoen om de vluchtelingenstatus te verkrijgen, voldoende redenen hebben om aan te nemen dat, indien zij terugkeren naar hun land van herkomst of, in het geval van staatlozen, naar het vorige land waar zij vroeger hebben gewoond, ze een reëel risico kunnen lopen om ernstige schade te lijden. Wanneer een persoon subsidiare bescherming geniet, moet die een reeks grondrechten krijgen die door het gastland worden gewaarborgd: non-refoulement, informatie, verblijf, mobiliteit, continuïteit van de gezinseenheid, en ook sociale rechten zoals werkgelegenheid, gezondheidsstelsel, huisvesting, onderwijs, sociale bescherming en sociale integratie voor immigranten. (Díaz LaFuente, 2014, blz. 355)

Deze beperkingen zijn onnodig om twee redenen: i) artikel 8 van de wet misdrijven bevat die als uitzondering gelden op reden tot vervolging; en ii) seks tussen twee volwassenen van hetzelfde geslacht geen misdaad is in Spanje. Volgens sommige auteurs (Díaz LaFuente, 2014, p. 352) is dit een discriminerende verordening voor SOGI-situaties, omdat het geen relevante overweging is of de persoon zich schuldig heeft gemaakt aan prostitutie, seksueel misbruik, exhibitionisme of intimidatie.

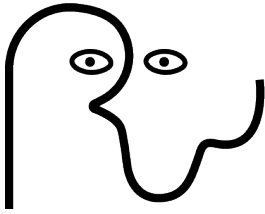
Bovendien wordt in de asielwet rekening gehouden met elementen die nuttig zijn om de vervolging te definiëren. Deze moeten even kritisch van aard zijn of even repetitief die grondrechten kunnen schaden, met name die welke geen deel kunnen uitmaken van uitzonderingen overeenkomstig artikel 15 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (leven, foltering, slavernij en de rechtsstaat). Er is ook vervolging wanneer er een reeks maatregelen zijn die iemand op een vergelijkbare manier treffen als in de vermelde rechten. (Art. 6) Een betwiste vraag is of discriminatie die de sociale grondrechten als arbeid, gezondheidsstelsel, enzovoort aantast, als vervolging kan worden beschouwd.

Naar aanleiding van richtlijn 2004/83/CE overweegt de Asielwet om bepaalde rechten uit te breiden tot het gezin van vluchtelingen, met name enkele sociale rechten zoals werkgelegenheid, huisvesting en gezondheidsdiensten. Het begrip "gezinsleden" is ontwikkeld in Richtlijn 2011/95/EU en moet ook in SOGI-zaken worden toegepast. Een bijzonder en relevant punt is de erkenning van relaties van hetzelfde geslacht. Dit wordt geregeld door de interne wetgeving van het land. In dit geval, aangezien Spanje het homohuwelijk heeft erkend, evenals ongehuwde partners (*parejas de hecho*). Artikel 40 van de Asielwet bepaalt dat het recht op asiel of subsidiaire bescherming kan worden toegepast op gehuwde partners of personen met vergelijkbare vormen van emotionele en samenwoningsrelaties. Daarom is het van toepassing op het homohuwelijk.

Een andere relevante wet is de **Organieke Wet 4/2000 (Vreemdelingenwet)** van 11 januari 2000, gewijzigd door de **Organieke Wet 4/2015** van 30 maart (**Wet op de veiligheid van de burger**) en geregeld door het **Koninklijk Besluit 557/2011 (Vreemdelingen-verordening)** van 20 april. De **Vreemdelingenwet** regelt de rechten en vrijheden van vreemdelingen in Spanje en hun sociale integratie (LOEX). SOGI-gebaseerde rechten vloeien voort uit de toepassing van gelijkheids- en non-discriminatie beginselen.

Artikel 2 bis van de Vreemdelingenwet met betrekking tot het migratiebeleid bepaalt dat alle overheidsdiensten hun taken en bevoegdheden zullen vervullen uitgaande van het non-discriminatiebeginsel. Het belangrijkste is dat onder f) van artikel 2 staat dat de verwezenlijking van rechten voor iedereen wordt erkend, op basis van de Grondwet, internationale verdragen en wetten. Ze moeten door de staat worden gewaarborgd. De Wet op de veiligheid van de burgers vermeldt expliciet dat de nationale identiteitskaart geen invloed mag hebben op intimiteit en dat geldt ook voor seksuele geaardheid.

Het Tijdelijke Beschermingsregime in geval van massale toestroom van ontheemden uit derde landen buiten de EU is geregeld in het **koninklijk besluit 1325/2003** van 24 oktober. Het beschouwt "een ontheemde" als een volk dat in gevaar was of nog steeds is voor systematische of veralgemeende schending van hun mensenrechten. (Art. 2) Zelfs al is er geen expliciete melding van op SOGI gebaseerde aanvragers, moeten hun rechten en het recht op asiel worden gewaarborgd in overeenstemming met wetten, Grondwet en internationale verdragen.

b) Autoriteiten

Tabel Nr. 10
ASIELAUTORITEITEN IN SPANJE

De grenspolitie	Policia Fronteriza	Is bevoegd is om aanvragen aan de grens en op het grondgebied te ontvangen.
Het Bureau voor Asiel en Opvangcentra	<i>Oficina de Asilo y Refugio (OAR)</i>	Is de overheid die bevoegd is voor de behandeling van asielaanvragen aan de grens en op het grondgebied. Het is ook verantwoordelijk voor de daaropvolgende aanvraag.
Het Vreemdelingenbureau	<i>Oficina de Extranjeros</i>	Is bevoegd om toe te zien op asielzaken aan de grens en op het grondgebied.
De Interministeriële Commissie Asiel	<i>Comisión Interministerial de Asilo y Refugio (CIAR)</i>	Heeft het mandaat om de vluchtelingenstatus te bepalen.
De Nationale Rechtbank	<i>Audiencia Nacional</i>	Is verantwoordelijk voor de beslissing over de beroepen.
Het Hooggerechtshof	<i>Tribunal Supremo</i>	Is verantwoordelijk voor de beslissing op verdere beroepen.

Bron: eigen uitwerking

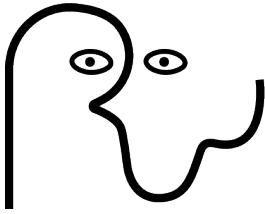
c) Procedures

Administratieve procedures voor asiel zijn geregeld in de **wet 39/2015 van 1 oktober**, de zogenaamde **Administrative Procedure Act**. Het stelt een volledige en systematische regelgeving vast over de relaties tussen burgers en openbaar bestuur.

SOGI-zaken zijn opgenomen omdat er een grondwettelijke erkenning is dat rechten moeten worden gelezen overeenkomstig mensenrechtenverdragen en overeenkomsten, evenals in overeenstemming met de Vreemdelingenwet. Dit is in het bijzonder relevant aangezien procedures alle garanties moeten hebben om de asielrechten op basis van SOGI te beschermen.

Deze verordening kan worden toegepast bij afwezigheid van specifieke regels inzake migratie en asiel. Daarom moeten gespecialiseerde organieke wetten inzake migratie en asiel worden toegepast als we een asielaanvraag op basis van SOGI hebben; Immers, als er iets is dat niet door hen is geregeld, dan kan deze verordening worden toegepast gebruik makend van het aanvullende beginsel.

Volgens deze verordening moeten we rekening houden met een eerlijk proces, vereenvoudiging en andere beginselen van regelgeving inzake administratieve procedures. Aangezien deze verordening voor iedereen geldt, worden ook SOGI-situaties opgenomen aangezien we in elke procedure dezelfde beginselen moeten toepassen.

De asielprocedure kan beginnen aan de grens of op het grondgebied. Het is onmogelijk; ondanks het feit dat de asielwet deze mogelijkheid voorziet, om dit te doen via ambassades of consulaire vertegenwoordigingen.

Aan de grenzen moet de aanvraag worden ingediend bij de bevoegde autoriteit: het Bureau voor Asiel en Opvangcentra (OAR), het Vreemdelingenbureau (*Oficina de Extranjeros*); of in een detentiecentrum voor buitenlanders (CIE) of politiebureau.

Het OAR heeft 4 dagen de tijd om de aanvraag ontvankelijk, niet-ontvankelijk of ongegrond te verklaren. Als de termijn niet wordt gehaald, wordt de aavrager toegelaten tot het grondgebied om de reguliere procedure te ondergaan (art. 21 en 25 van de Asielwet). Het is mogelijk om een her-onderzoek (*re-examen*) aan te vragen bij het OAR. Bij een negatieve beslissing kan beroep aangetekend worden bij een van de Centrale Administratieve Rechters (*Juzgados Contencioso-Administrativos*) binnen de nationale rechtbank, en dit kan worden aangevochten bij het Nationale Gerechtshof en het Hoogerechtshof als het hoogste niveau.

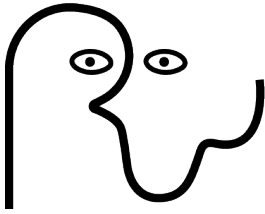
Op het grondgebied moeten aanvragen worden ingediend bij het OAR tijdens hun eerste verblijfsmaand in Spanje (artikel 17, lid 2, van de asielwet). Na deze maand is het mogelijk om een aanvraag in te dienen voor de spoedprocedure. De procedure begint met het indienen van (*presentación*) de aanvraag. De asielzoeker ontvangt een "bewijs van intentie om asiel aan te vragen" (*Manifestación de voluntad de presentar solicitud de protección internacional*). Hierna moet de asielzoeker de aanvraag "indienen" (registrar). Bij de afspraak wordt hij/zij onderworpen aan een interview en het invullen van een formulier. De persoon ontvangt een "ontvangstbewijs van de aanvraag om internationale bescherming" (*Resguardo de solicitud de protección internacional*) ook bekend als de witte kaart (*tarjeta blanca*).

Dit bureau heeft een maand de tijd om de ontvankelijkheid te onderzoeken. Als er na de termijn geen beslissing wordt genomen, wordt de persoon toegelaten (artikel 20, lid 2, van de asielwet). De niet-ontvankelijke beslissing kan gebaseerd zijn op de volgende situaties: a) onbevoegdheid voor de behandeling van de aanvraag; of b) het niet naleven van ontvankelijkheidsvereisten. Tegen niet-ontvankelijk verklaarde beslissingen kan beroep worden aangetekend bij een van de Centrale Administratieve Rechters (*Juzgados Contencioso-Administrativos*) bij de Nationale Rechtbank, en hiertegen kan beroep worden aangetekend bij de Nationale Rechtbank en het Hoogerechtshof als hoogste niveau.

Zodra de aanvraag ontvankelijk verklaard is door het OAR, is er een termijn van zes maanden om de aanvraag te onderzoeken. De aanvrager ontvangt de rode kaart (*Tarjeta roja*) die hem/haar machtigt om in Spanje te verblijven en een arbeidsvergunning. Het OAR stelt een ontwerp van het besluit samen en de CIAR beslist over de aanvraag.

Als er sprake is van een afwijzing op basis van de gegrondheid, kan de asielzoeker binnen twee maanden beroep aantekenen bij het Nationale Hof (*Audiencia Nacional*) en een verder beroep indienen bij het Hoogerechtshof (*Tribunal Supremo*).

Er is een spoedprocedure wanneer de aanvraag wordt ingediend aan de grens of bij een CIE. Gevraagd door de aanvrager of *ambtshalve*, moet het OAR uiterlijk binnen drie maanden beslissen (artikel 25 van de Asielwet).

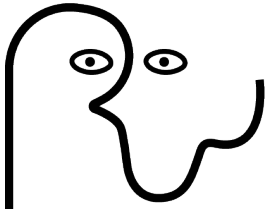
Beslissingen kunnen verschillende resultaten hebben:

- a. Het verlenen van de status van vluchteling;
- b. Het verlenen van de status van Subsidiaire bescherming;
- c. Het ontzeggen van de status van vluchteling of subsidiaire bescherming en het verlenen van een verblijfsvergunning op basis van humanitaire redenen;
- d. Het weigeren van bescherming.

Het is mogelijk om binnen twee maanden beroep aan te tekenen bij de Nationale Rechtbank (*Audiencia Nacional*). Het is ook mogelijk om beroep aan te tekenen en verder te gaan bij het Hooggerechtshof (*Tribunal Supremo*).

Overeenkomstig artikel 30, lid 1, van de asielwet zullen aanvragers om internationale bescherming onderdak en sociale diensten krijgen om in waardige omstandigheden in hun basisbehoeften te voorzien. Het maakt niet uit wat voor soort asielprocedure, alle asielzoekers ontvangen voor een periode van 18 maanden de voordelen van huisvesting, bijstand en financiële steun. In het geval van "Speciale opvangbehoeften" (kwetsbare gevallen) is er een maximum termijn van 24 maanden. Mensen die zich aan de Marokkaanse grens hebben aangemeld, zijn verplicht om in de centra voor tijdelijk verblijf voor migranten van Ceuta en Melilla (CETI) te verblijven; ze zullen alleen voordelen krijgen wanneer ze naar het grondgebied worden overgebracht.

Het AIDA-verslag over Spanje, opvangvoorzieningen voor asielzoekers in Spanje "omvat de dekking van persoonlijke uitgaven voor basisbehoeften en voorwerpen voor persoonlijk gebruik, vervoer, kleding voor volwassenen en kinderen, opvoedkundige activiteiten, opleiding in sociale en culturele vaardigheden, leren van landstaa, beroepsopleiding en leven lang leren, ontspanning en vrije tijd, kinderopvang en andere aanvullende onderwijsvormen, evenals hulp van uitzonderlijke aard om de onafhankelijkheid van de begunstigden en anderen te vergemakkelijken." (AIDA, n.d.d)

CRUCIALE REGELGEVINGSKWESTIES³⁰

De asielpcedure gebaseerd op SOGI levert enkele problemen op die voornamelijk verband houden met i) het gebrek aan expliciete erkenning in de regelgeving van zaken gebaseerde op SOGI; ii) de evaluatie van risico- en kwetsbaarheidsituaties waarvoor asiellozoekers op de vlucht zijn; iii) het bewijs van homoseksualiteit tijdens het interview en het hele proces; en iv) het gebrek aan capaciteit om, onder andere, alle aanvragers comfortabel en gezond te huisvesten.

1. HET GEBREK AAN EXPLICIETE ERKENNING

In het internationale mensenrechtensysteem ontbreekt het nog steeds aan expliciete erkenning van SOGI-rechten in verdragen. Niettemin zijn de mensenrechteninstellingen op internationaal niveau in de afgelopen 15 jaar gestart met een actiever besluitvormingsproces en politieke verklaringen over SOGI. (website van ARC International. SOGI-verklaringen; Website van het Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions. Erkenning van SOGI - rechten op internationaal niveau; Website van de International Commission of Jurists [ICJ]. SOGI VN-databank). In de richtlijnen over de rechten van vluchtelingen en asielpcedures wordt expliciet SOGI erkend, en het VN-systeem heeft erkend dat vervolging, of risico op vervolging gebaseerd op SOGI, in aanmerking komen voor het verlenen van asiel.

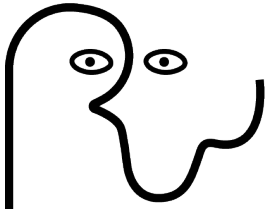
Het vertrouwen op binaire categorieën ("mannelijk" en "vrouwelijk") dat diep ingebed lijkt in het discours over mensenrechten kan ernstige problemen opleveren. (Correa et al., 2015) De westerse categorieën "LGBT" zijn vormen die niet overeenkomen met andere ervaringen. Volgens MacArthur (2015) lijken "zelfs de schijnbaar inclusieve termen "seksuele geaardheid" en "genderidentiteit" degenen te negeren wiens gedrag niet noodzakelijkerwijs hun identiteit volgt, zoals "mannen die seks hebben met mannen" maar zich niet identificeren als "homo" (p.28). Op dit moment staan SOGI-rechten open voor interpretatie en lijken ze nog niet volledig gevormd.

Op Europees niveau moet op enkele problemen worden gewezen, ondanks de erkenning van seksuele geaardheid en genderidentiteit als gemeenschappelijk kenmerk van mensen die een sociale groep vormen in het kader van de Kwalificatierichtlijn.

- Er wordt niet expliciet gesproken over genderexpressie.
- Er zijn geen specifieke wetgevingsinstrumenten voor de specifieke situatie van op SOGI gebaseerde aanvragers:
  - Hun kwetsbaarheid wordt alleen besproken in zoverre gendergevoelige benadering wordt aangenomen. Zoals onderstreept, lijkt deze benadering echter beperkt te blijven tot de binaire visie op geslachten. Bovendien maakt het geen specifieke overwegingen mogelijk voor de seksuele geaardheid of kenmerken van mensen.

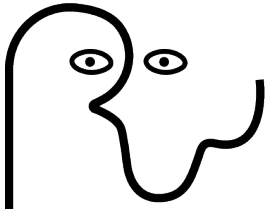
---

³⁰ In dit deel worden de uitdagingen op nationaal en lokaal niveau en de belangrijkste elementen die moeten worden bevorderd of aangemoedigd, aan het licht gebracht. Kritische opmerkingen zijn gebaseerd op de expertise, ervaring en bestaande literatuur van de partners over op SOGI gebaseerde asielaanvragen en -procedures.

- De bijzondere kwetsbaarheden van LGBTQ+-vluchtelingen worden echter behandeld in het Verdrag van Istanbul van de Raad van Europa. Dit had de EG kunnen inspireren bij de uitwerking van haar LGBTQ-gelijkheidsstrategie voor 2020-2025 (niet-bindend), waarbij zij haar bevoegdheden zou hebben gebruikt om dezelfde overwegingen "op de een of andere manier" binnen het EU-kader om te zetten. Niettemin ondanks de ondertekening door de EU van het Verdrag van Istanbul heeft de ratificatie ervan delicate kwesties voortgebracht.
- In de meeste non-discriminatie-instrumenten is er een gebrek aan expliciete overweging over genderidentiteit en -expressie. Bijvoorbeeld, de Richtlijn Opvangvoorzieningen richt zich alleen op cis-gendervrouwen en -mannen, zonder enige specificatie over gender-niet-conforme mensen; en de Terugkeerrichtlijn vermeldt geen genderidentiteit of -expressie.
- Er is nog steeds een gebrek aan elementen met betrekking tot queer mensen en in het algemeen met genderexpressie. Sommige mensen met een bepaalde genderexpressie, zoals die verschillend van de cis-norm, (bijvoorbeeld de androgene mensen) kunnen worden aanzien als een sociale groep. Zolang er geen expliciete erkenning is, is er ruimte voor interpretaties die ver staan zijn van de bescherming van de mensenrechten. Er wordt verwacht dat de autoriteiten in overweging moeten nemen dat in de EU-wetgeving bepaald is dat een kenmerk op basis waarvan een persoon wordt (of dreigt te worden) vervolgd kan worden toegeschreven, kenmerk dat de persoon niet noodzakelijk bezit, er zou kunnen voor zorgen dat genderexpressies in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van gender-gebaseerde aanvragen.
- De voorstellen en mededelingen die de Commissie heeft uitgewerkt om het GEAS te hervormen, bevatten de bovengenoemde elementen niet. Daarom richt de hervorming zich voornamelijk op de aard van de gebruikte wetgevingsinstrumenten (richtlijnen zouden worden vervangen door verordeningen, wat een goede stap is in de richting van een betere harmonisatie). Er is geen significante verbetering vastgesteld met betrekking tot de behandeling van aanvragen gebaseerde op SOGI, afgezien van de opname van rechtspraak van het HvJEU in de preambule van een herziene richtlijn.
- In het algemeen brengen de duur van de wetgevingsprocedure op EU-niveau en politieke impasses (voornamelijk in de Raad) de effectieve aanpassing van het GEAS aan de realiteit ter plaatse in gevaar.

Bovendien geven de rechtbanken, zowel het Europees Hof voor de Rechten van de Mens als het Hof van Justitie van de Europese Unie, gunstige interpretaties van wetten tot erkenning en bescherming van aanvragen gebaseerd op SOGI. Een dergelijke progressieve rechtspraak moet worden opgenomen in nieuwe rechtsinstrumenten (bv. een duidelijke definitie van de "geslacht" criteria in de non-discriminatie wetgeving, met inbegrip van seksuele kenmerken en geslachten of de onmiddellijke opname van nieuwe criteria).

In het algemeen moet de Europese Commissie haar initiatief bevoegdheid gebruiken om het bewustzijn te blijven vergroten over de realiteit en speciale behoeften van aanvragers gebaseerd op SOGI, zoals zij al doet op het gebied van gelijkheid en non-discriminatie voor LGBTIQ+-mensen. Tegelijk moeten andere Europese instellingen samenwerken om alomvattende, consistente en progressieve wetgevingsinstrumenten goed te keuren om hun bescherming en inclusie te bevorderen. Dit zou dienen als een gemeenschappelijk kader voor alle lidstaten wiens regelgeving beter geharmoniseerd zou zijn; dit zou op zijn beurt oneerlijke verschillen in behandeling tussen LGBTIQ+ mensen (tussen verschillende Europese of nationale burgers maar ook tussen niet-staatsburgers) voorkomen.

De evolutie van het GEAS werd gekemerkt door de migratiecrisis van 2015-2016. De EU is er niet in geslaagd om deze met een humanitaire aanpak het hoofd te bieden ondanks zowel de richtlijn Tijdelijke Bescherming als de pogingen van de EG om dringende oplossingen voor te stellen voor de goedkeuring van Europese migratieagenda's. De richtlijn Tijdelijke Bescherming is in de praktijk nooit toegepast, deels als gevolg van politieke spanningen binnen de Raad ontstaan door ontoereikende lastenverdeling. De bestaande lacunes en problemen van het GEAS verhinderen dat het alle asielzoekers naar behoren zou beschermen. De EG, zoals blijkt uit de doelstellingen en inhoud van het nieuwe migratiepact (website van het EESC. Het nieuwe migratiepact: EESC gefrustreerd over "de duivel in het detail"). Het nieuwe migratiepact: het EESC is gefrustreerd over "de duivel in de details"), heeft in 2016 een grondige hervorming van het systeem in gang gezet door verschillende voorstellen aan te nemen.

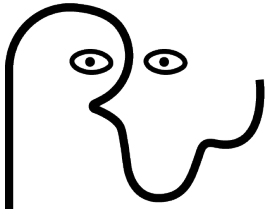
Daarnaast bevat het GEAS regels om uit te maken welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van verzoeken tot internationale bescherming (zie Verordening DUBLIN III). Ondanks de herzieningen wordt de Dublinverordening nog steeds sterk bekritiseerd, met name omdat het sommige lidstaten (bijvoorbeeld Italië en Griekenland omdat ze aan de EU-grenzen liggen, de enige toegang tot het EU-grondgebied wanneer aankomst met vliegtuigen niet is toegestaan) zwaar belast wordt. In deze verordening wordt namelijk de EU-lidstaat aangewezen die verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielaanvraag, aan de hand van verschillende criteria, zoals gezinseenheid, het bezit van verblijfsdocumenten of visa, visum-vrije binnenkomst en **onrechtmatige binnenkomst of verblijf**. In de praktijk wordt vooral dit laatste criterium gebruikt om "de verantwoordelijkheid" voor de behandeling van een asielverzoek aan één lidstaat toe te wijzen. Concreet houdt dit in dat de lidstaat via welke de aanvrager voor het eerst de EU is binnengekomen, verantwoordelijk is voor de behandeling van zijn/haar vordering.

"De [...] migratie- en vluchtelingencrisis heeft aanzienlijke structurele tekortkomingen aan het licht gebracht bij het ontwerp en de uitvoering van het GEAS en het Dublinregime. Dit is bevestigd door recente externe studies over het Dublinsysteem en is door de Commissie erkend in haar mededeling van 6 april 2016." (Radjenovic, 2019)

In het kader van de GEAS-hervorming van 2016, die is gelanceerd, maar geblokkeerd, is het voorstel van de Commissie van 2016 tot herziening van de verordening³¹ nog steeds in behandeling vanwege sterke meningsverschillen tussen staten, en bijgevolg binnen de Raad die de tekst moet aannemen, overeenkomstig de gewone wetgevingsprocedure.

---

³¹ COM(2016) 270 definitief.

Tabel Nr. 11
NON-DISCRIMINATIE EN ERKENNING VAN SOGI OP ALLE NIVEAUS EN LANDEN

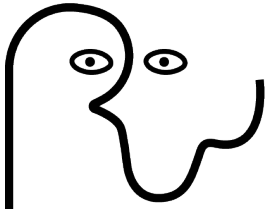
	UN	EU	België	Frankrijk	Italië	Spanje
Non-discriminatiebeginsel	Mensenrechten verdragen	Mensen Rechten verdragen	Grondwet en Wet 22 mei 2014	Grondwet	Grondwet	Grondwet
Seksuele geaardheid	Richtlijnen nr. 1, 2. 6 en 9	HvJEU Richtlijn asiel-procedures Opvangrichtlijn Erkenningsrichtlijn	Vreemde - lingenwet	Ceseda Franse jurisprudentie	Wetsdecreet 251/2007 Italiaanse jurisprudentie	Asielwet Spaanse jurisprudentie
Gender-identiteit	Richtlijnen nr. 1, 2. 6 en 9	Richtlijn asiel-procedures Opvangrichtlijn Erkenningsrichtlijn	Vreemde - lingenwet	Ceseda Franse Jurisprudentie	Wetsdecreet 251/2007 Italiaanse jurisprudentie	Asielwet Spaanse jurisprudentie

Bron: eigen uitwerking

2. HET “BEWIJS VAN SEXUELE GEAARDHEID EN GENDERIDENTITEIT” TIJDENS DE INTERVIEWS

Tijdens de procedure is het interview een belangrijk beleidsinstrument. In feite is het "*de middelen waarmee de staatsagenten een politiek van LGBTI-asiel kunnen implementeren*" (Prearo, 2020, p.3) Het vormt een technisch en sociaal instrument dat een specifieke sociale relatie tussen de staat en personen organiseert en dat specifieke effecten creëert (Lascoumes en Legales, 2007, p. 3-4), in dit geval door het vertellen van een verhaal.

In alle landen is het grootste probleem voor LGBT+ asielzoekers het "bewijs" van seksuele geaardheid in de asielaanvraag. In Frankrijk moet de OFPRA-officier overtuigd worden, door het levensverhaal en vervolgens het individuele interview. In Spanje impliceert het idee van geloofwaardigheid, net als in andere landen, samenhang, geloofwaardigheid en geen tegenstrijdigheid, criteria die geen rekening houden met de gevolgen van angst, moeilijkheden bij zelfidentificatie en interne homo - lesbo - transfobie, allemaal het resultaat van voornamelijk de permanente onderdrukking en criminalisering van gedragingen in hun land. Er is een soort "cultuur van wantrouwen" bij immigratieautoriteiten vóór zaken gebaseerd op SOGI. (Guell, 2020)

Volgens Giametta (2016) worden asiel en sociale bescherming vaak verleend op basis van stereotiepe opvattingen over slachtofferschap, genderrelaties en seksualiteit (p. 57). Dit betekent dat de verhalen over levenservaringen van LGBTI-migranten zich niet situeren in een administratief vacuüm, waar nodig beperkt tot hun registratie en authenticatie. "*Integendeel, de verhalen die de LGBTI-asielzoekers tijdens het interview vertellen, stuiten op- en botsen met een aantal voorstellingen, waarden, oordelen en ten slotte op bestaande categorieën die vooraf gedefinieerd zijn door regels, wetten, richtlijnen en verdragen, maar ook op culturele gronden.*" (Carnassale, 2014,2019 geciteerd door Prearo, 2020, p. 2)

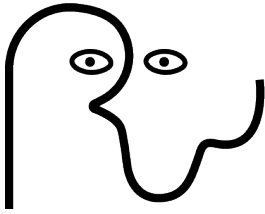
In Italië wordt de asielzoeker, zodra de asielaanvraag is ingediend, maanden (soms een jaar) toegewezen aan een opvangstructuur, dan moet de Territoriale Commissie, gevormd door vier personen, zijn zaak beoordelen. Maar slechts één lid doet het interview. De aanvrager moet een "homoseksuele levensloop" aantonen. Dit veronderstelt

"om een bepaald script te volgen: gevoel en erotisch en emotioneel verlangen naar mensen van hetzelfde geslacht, ontdekking van de eigen homoseksualiteit, bewustzijn en acceptatie van iemands identiteit, maar vooral aanwezigheid van negatieve gevoelens of eigengemaakte homofobie en uiteindelijk zelfbevestiging, gezien de homofobe en transfobe context van het thuisland". (Prearo, 2020, p.12)

In andere gevallen is er een gebrek aan geloofwaardigheid als de persoon zijn/ haar homoseksualiteit op jonge leeftijd ontdekt. Dit is in tegenspraak met wat de richtlijn nr. 9 zegt over verschillende trajecten voor zelfherkenning. (Prearo, 2020, blz.13) Er zijn voorschriften en administratieve praktijken ingevoerd om de LGBTIQ+ bevolking als een homogene groep te beschouwen.

Volgens Prearo (2020), gebaseerd op de resultaten van het onderzoek in Italië naar interviews van asielzoekers, is het onmogelijk om de emotionele ervaring te documenteren omwille van het gebrek aan bewijzen. Interviewers vragen naar en proberen het "lidmaatschap van een bepaalde sociale groep" te begrijpen als een vereiste om homoseksualiteit te bewijzen, wat voor hen meer betekent dan een "verklaring van homoseksualiteit". Soms is het vragen naar een "emotionele ontwikkeling" en een "ervaring van het ontdekken" van zijn / haar homoseksualiteit. Ze moeten die ervaringen bevestigen, wat uiteindelijk morele kwesties worden.

Bovendien is in België het idee van "gegronde angst" om vervolgd te worden moeilijk te documenteren, net als seksuele geaardheid. Dan worden "deze beweringen beoordeeld op basis van bepaalde vooronderstellingen over wat het betekent om homoseksueel te zijn, en op basis van de samenhang en het gevoel voor detail van het verhaal, wat niet noodzakelijkerwijs goede indicatoren zijn voor de degelijkheid van aanvragen." (Dohest, 2019, blz. 1081). Kwalificatie van identiteiten en oriëntaties volgens westerse categorieën kan nog steeds problematisch zijn bij de beoordeling van asielaanvragen gebaseerd op SOGI.

In Spanje, Italië en andere Europese landen passen de autoriteiten het "discrete principe" toe (Jansen & Spijkerbor, 2011), dat wil zeggen, als de aanvrager "discreet" is in het land van herkomst, dan zullen ze geen risico lopen. Met andere woorden, deze landen vragen om een "in-de-kast-blijven" manier van leven, criteria die door de UNHCR (2008) ten eerste werden betwist. De HvJEU heeft in haar besluit van 7 november 2013 geoordeeld dat de autoriteiten bij de behandeling van een aanvraag niet kunnen verwachten dat de op SOGI gebaseerde aanvrager, om vervolging te voorkomen, zijn/haar homoseksualiteit in het land verbergt of een "discrete" manier seksuele geaardheid te beleeft" (Sánchez Tomás, 2019, p. 6)

3. ZIJN ER ECHT VEILIGE LANDEN ?

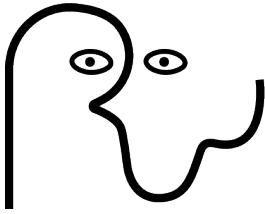
Aanvragen uit sommige Europese landen die als "veilig" beschouwd worden, worden geacht ongegrond te zijn of minder waarschijnlijk om succesvol te zijn. Een land dat als "veilig" wordt aangeduid, houdt in dat de mensenrechtensituatie daar bevredigend wordt geacht, beheerst door de rechtsstaat, en dat individuen daar niet worden vervolgd' (AEDH, FIDH & Euromed Rights, 2016, p. 2). Het begrip land dat als "veilig" wordt beschouwd voor SOGI-mensen omdat ze wettelijk beschermd zijn, is problematisch.

De UNHCR heeft in 1991 een waarschuwing over deze situatie gegeven.

"Toepassing van het begrip veilige landen ten aanzien van landen van herkomst leidt ertoe dat onderdanen van landen die als veilig zijn aangewezen, hetzij automatisch worden uitgesloten van het verkrijgen van de asiel-/vluchtelingenstatus in ontvangende landen, of op zijn minst tegen hun vordering een vermoeden van niet-vluchtelingenstatus hebben aangevoerd dat zij, met moeite, moeten weerleggen" (UNHCR, 1991)

"Het begrip "veiligheid" heeft gevolgen voor de wijze waarop aanvragen worden onderzocht door de procedurele waarborgen te beperken waarop iedereen die internationale bescherming nodig heeft, recht heeft". (AEDH, FIDH & Euromed Rights, 2016, blz. 8) Eigenlijk kan geen enkel land als volledig "veilig" voor iedereen worden beschouwd.

AEDH, FIDH & Euromed Rights (2016, p. 14) hebben zich krachtig verzet tegen het gebruik van het begrip "veiligheid" om bepaalde asielaanvragen anders te behandelen. In overeenstemming met de aanbeveling van SOGICA (SOGICA, s/v) is deze situatie *"niet alleen in strijd met de noodzaak om een individuele beoordeling van elke asielaanvraag uit te voeren, maar is deze ook bijzonder problematisch voor aanvragen gebaseerd op SOGI, aangezien SOGI-rechten en -bescherming kunnen geweigerd worden in landen met andere aanvaardbare normen. Asielautoriteiten mogen sommige landen niet langer als "veilig" aanduiden."* (SOGICA, n.v.t.) In landen als Italië of Spanje maakt deze categorie het mogelijk om een onmiddellijke of versnelde procedure te hebben in het nadeel van SOGI-aanvragers.

4. TIJD- EN RECHTENBEPERKINGEN

In Frankrijk is de asielprocedure lang en is het niet mogelijk om veel langer dan zes maanden te werken. Er is een mogelijkheid om zes maanden nadat de aanvraag is ingediend verder te werken. Deze maatregel is in feite uiterst moeilijk toe te passen en gaat slechts over een extreme minderheid van asielzoekers.

In 2019 was in Spanje de gemiddelde wachttijd voor een afspraak 6 maanden. In bepaalde provincies kan de wachttijd oplopen van 8 tot 12 maand. (AIDA, 2020d, blz. 40) In 2020 heeft de Nationale ombudsman aanbevelingen gedaan aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken om dringend maatregelen te nemen om de toegang tot afspraken bij politie en migratieautoriteiten te vergemakkelijken en om het risico op overdreven lange procedures te verminderen. Deze problemen hebben gevolgen voor het recht van vreemdelingen op internationale bescherming. (Martin, 2020)

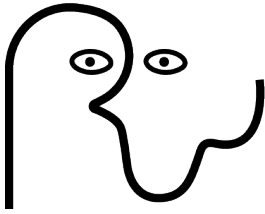
Eveneens in Spanje zijn er enkele beperkingen qua mobiliteit voor aanvragers in Melilla & Ceuta. Ze kunnen niet naar andere delen van het schiereiland verhuizen vooraleer een definitieve beslissing genomen is. De Spaanse regering heeft dit gerechtvaardigd zeggende dat het Schengensysteem het mogelijk maakt de grenzen en de verbindingen tussen deze twee steden te controleren. Deze praktijk van niet-vrijwillige immobilisatie in CETI's (Temporary Stay Centres for immigrants) is door sommige juridische deskundigen, UNHCR en de Nationale Ombudsman, als discriminerend en in strijd met de wetsbeginselen en de grondwet beschouwd. (López-Sala, 2020, blz. 2017) Deze situatie kan de kwetsbaarheid vergroten en vormen van geweld en intimidatie tegen aanvragers op basis van SOGI versterken (UNHCR, 2015).

Bovendien laten de voorschriften aan de autoriteiten toe om onderdanen van derde landen die illegaal de grens oversteken, aan de grens te weigeren. Er is een speciale verordening voor Ceuta en Melilla waarin duidelijk wordt gesteld dat afwijzingen zullen worden uitgevoerd met inachtnaam van het internationaal recht inzake mensenrechten en van kracht zijnde internationale bescherming. Wat in feite gebeurt, is dat personen worden afgewezen (devoluciones en caliente) wat zou kunnen leiden tot schendingen van de mensenrechten. Het Grondwettelijk Hof heeft op 19 november 2020 geoordeeld dat het speciale regime voor de afwijzing aan de grenzen in Ceuta en Melilla grondwettelijk is. Het Hof heeft echter verklaard dat een afwijzing moet gebeuren in het licht van alle garanties die door nationale en internationale verdragen worden geboden, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen.

Veel mensen komen aan via de Canarische Eilanden, waar behoefte is aan een betere rechtsbijstand verlening aan migranten. (El Día, 2020)

In Italië moet de regering verder investeren in de opbouw van capaciteit om de duur van procedures te verkorten. Meestal verhoogt de duur (soms jaren) dat een asielzoeker moet wachten op een beslissing bij het starten van de procedure of tijdens het beroep, de kwetsbaarheid en onzekerheid. Bovendien mogen autoriteiten en rechters "late disclosure" niet discrimineren. Zij mogen deze omstandigheid niet gebruiken om de geloofwaardigheidsbeoordeling te ondermijnen, zoals bevestigd door de Europese jurisprudentie en het Hooggerechtshof. (SOGICA, n.d.a.)

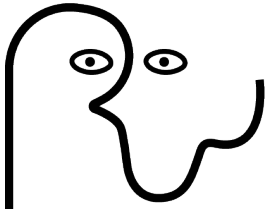
Bovendien moeten de opvangsystemen in Spanje rekening houden met het feit dat de aanvragers meestal uit moeilijke situaties komen. Deze procedures duren erg lang en ambtenaren kunnen geen fysieke of mentale medische behoeften, hiv-behandelingen of andere kwetsbaarheden identificeren. Het lijkt erop dat de opvangverordening moet worden hervormd om erin te voorzien dat aanvragers bij de eerste afspraak, wanneer zij asiel aanvragen, toegang hebben tot gezondheidszorg zonder voorwaarde van registratie bij de lokale overheid. Er is ook nog steeds nood aan een wetgeving die de autoriteiten in staat stelt om in de identiteitskaart van een gender-niet-conforme persoon de voorkeursnaam op te nemen in plaats van de wettelijke; en om de werkvergunning af te leveren nadat ze het interview hebben in plaats van maanden later.

5. HUISVESTING PROBLEMEN

Asielautoriteiten in alle landen moeten bijzondere aandacht besteden aan de veiligheid van op SOGI gebaseerde asielzoekers. Velen van hen worden opgevangen in algemene opvangcentra waar ze gediscrimineerd worden en hun behoeften niet worden erkend. De zaak van gender-niet-conformerende mensen is bijzonder relevant, zolang ze meer lijden onder homofobie, transfobie, racisme en vreemdelingenhaat. (SOGICA, n.v.t.)

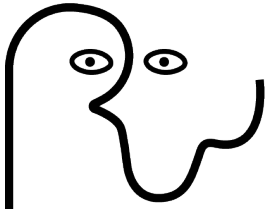
In Frankrijk is accommodatie nog steeds een probleem. Naast het gebrek aan ruimte is er het probleem van stigmatisering van LGBTIQ+ mensen door leden van hun gemeenschap van herkomst. De wetgeving verwijst echter niet naar deze kwetsbaarheden. De Ceseda verwijst niet naar kwetsbaarheid vanwege seksuele geaardheid van genderidentiteit, dus in termen van AIDA (2020b, p.97) worden deze situaties niet door de autoriteiten in aanmerking genomen; LGBTIQ+-personen ondervinden grote problemen wanneer autoriteiten hen geen huisvesting bieden, omdat ze meestal geen steun kunnen vinden in hun nationale gemeenschappen.

De regelgeving in Frankrijk moet LGBTIQ+ kwetsbaarheid in overweging nemen om schending van de mensenrechten te voorkomen. Veel LGBTIQ+ asielzoekers noemen wachten, misverstanden, discriminatie, geweld en onveiligheid als belangrijkste obstakels. Deze belemmeren het integratieproces. Moeilijkheden bij de toegang tot huisvesting leiden tot problemen om een verplichte domiciliëring te krijgen teneinde rechten te kunnen openen (bijv. sociale zekerheid, bankrekeningen en andere). Het is mogelijk om een post-domiciliëring te bekomen voor het openen van rechten via een vereniging die deze procedures regelt. Deze procedures zijn echter vaak verzadigd.

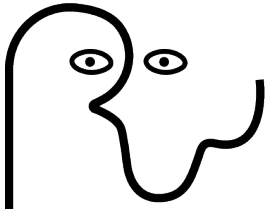

CONCLUSIES EN OPMERKINGEN

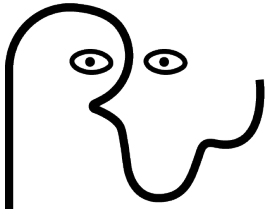
1. Er bestaat een recht op asiel dat wordt erkend door de belangrijkste instrumenten van het Internationaal Mensenrechten Stelsel. Dit impliceert de mogelijkheid voor een persoon, geconfronteerd met een gegronde angst voor vervolging, die op het grondgebied van het land verblijft, om internationale bescherming te vragen en te genieten. Het non-refoulement beginsel houdt in dat het verboden is een vluchteling te verdrijven of uit te leveren naar grenzen of grondgebieden waar zijn leven of vrijheid zou worden bedreigd, onder meer vanwege zijn lidmaatschap van een bepaalde sociale groep.
2. Het Internationaal Mensenrechten Stelsel inzake asielrechten, asiel en internationale bescherming erkent SOGI als gemeenschappelijk kenmerk onder mensen die lid zijn van een speciale sociale groep.
3. Ook het Europese rechtsstelsel erkent SOGI. Genderexpressie is echter nauwelijks expliciet opgenomen in regelgeving. Desondanks zijn in het Europees regelgevingskader de belangrijkste uitdagingen op het gebied asielaanvragen gebaseerd op SOGI als volgt:
  - 3.1. Er ontbreken nog steeds specifieke wetgevende instrumenten voor de specifieke situatie van aanvragers gebaseerd op SOGI. Hun kwetsbaarheid wordt alleen aangepakt voor zover een gendergevoelige benadering wordt aangenomen. Zoals benadrukt, lijkt deze benadering echter beperkt te blijven tot de binaire visie op geslachten. Bovendien maakt het geen specifieke overwegingen mogelijk voor de seksuele geaardheid of karakteristieken van mensen. De bijzondere kwetsbaarheden van LGBTIQ+-vluchtelingen worden echter behandeld in het Verdrag van Istanbul van de Raad van Europa. Dit had de EG kunnen inspireren bij de uitwerking van haar LGBTIQ-gelijkheidsstrategie voor 2020-2025 (niet-bindend), waarbij zij haar bevoegdheden had kunnen gebruiken om dezelfde overwegingen "op de een of andere manier" binnen het EU-kader om te zetten, (herinnering: de EU heeft het Verdrag van Istanbul ondertekend, maar de ratificatie ervan brengt delicate problemen voort).
  - 3.2. In de meeste non-discriminatie wetgevingen wordt niet expliciet rekening gehouden met genderidentiteit en -expressie. Er is een gebrek aan elementen die verband houden met queer mensen en in het algemeen, met genderexpressie en dat is de reden waarom mensen met een niet-conform geslacht of expressie problemen hebben om deel uit te maken van een specifieke sociale groep. Men mag hopen dat het feit dat de EU-wetgeving verduidelijkt dat een kenmerk op basis waarvan een persoon wordt (of dreigt te worden) vervolgd kan worden toegeschreven, kenmerk dat de persoon niet noodzakelijk bezit, er zou kunnen voor zorgen dat genderexpressies in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van gender-gebaseerde aanvragen.

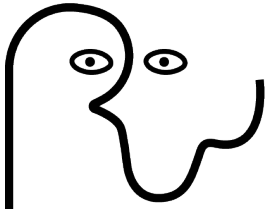
- 3.3. De afwezigheid van deze ontbrekende elementen in de voorstellen en mededelingen die de Commissie heeft uitgewerkt om het GEAS te hervormen, leidt ertoe dat de hervorming voornamelijk gericht is op de aard van de gebruikte wetgevingsinstrumenten (richtlijnen zouden worden vervangen door verordeningen, wat een goede stap is in de richting van een betere harmonisatie). Er is geen significante verbetering vastgesteld met betrekking tot de overweging van aanvragen gebaseerd op SOGI, afgezien van de opname van HvJEU rechtspraak in de preambule van een herziene richtlijn.
- 3.4. Globaal gezien brengt de duur van de wetgevingsprocedure op EU-niveau en de politieke blokkades (voornamelijk in de Raad) de efficiënte aanpassing van het GEAS aan de realiteit op het terrein in gevaar.
- 3.5. De Rechtbanken (zowel het Europees Hof voor de Rechten van de Mens als het Hof van Justitie van de Europese Unie) interpreteren bij de uitoefening van hun respectieve bevoegdheid de wet in een zin die gunstig is voor de erkenning en bescherming van aanvragers gebaseerd op SOGI. Een voorbeeld ervan is te vinden in het HvJEU besluit waarin wordt verklaard dat *"de individuele beoordeling van de geloofwaardigheid van de aanvrager niet gebaseerd mag zijn op stereotype opvattingen over homoseksuelen en dat de aanvrager niet mag worden onderworpen aan gedetailleerde ondervragingen of tests met betrekking tot zijn of haar seksuele praktijken."* Dergelijke progressieve rechtspraak moet worden opgenomen in nieuwe rechtsinstrumenten (bv. een duidelijke definitie van de criteria "geslacht" in de non-discriminatie wetgeving, met inbegrip van seksuele kenmerken en genders of de directe toevoeging van nieuwe criteria).
- 3.6. Over het geheel moet de Europese Commissie haar kracht om initiatief te nemen gebruiken/blijven gebruiken om het bewustzijn omtrent de realiteit en speciale behoeften van aanvragers gebaseerd op SOGI te blijven verhogen, zoals zij al doet op het gebied van gelijkheid en non-discriminatie voor LGBTIQ+-mensen. Op dezelfde manier moeten andere Europese instellingen samenwerken om alomvattende, consistente en progressieve wetgevingsinstrumenten vast te stellen om hun bescherming en inclusie te bevorderen. Dit zou nuttig zijn om een gemeenschappelijk kader voor alle lidstaten te creëren; hun nationale regelgeving zou beter worden geharmoniseerd, waardoor oneerlijke verschillen in behandeling tussen LGBTIQ+-mensen (tussen verschillende Europese of nationale burgers maar ook tussen niet-onderdanen) zouden worden vermeden.
4. De vier Staten moeten humanitaire toelatingsprogramma's en visa uitbreiden en consolideren om asielzoekers te helpen veilig aan te komen om bescherming te vragen. Het is nog steeds uiterst kostbaar en riskant om Europa te bereiken. SOGI-gebaseerde asielzoekers worden vaak blootgesteld aan fysiek, psychologisch en seksueel misbruik in landen van doorreis.
5. Sommige landen moeten hun algemene aanpak nog heroverwegen bij de implementering van de Dublin III-verordening. Dat is het geval voor Italië, waar de specifieke behoeften van de aanvragers niet worden aangepakt bij aankomst in het land. (SOGICA, n.v.t.)

6. Er is nog steeds een gebrek aan duidelijke informatie over asielprocedures, over asielrechten en -procedures wanneer mensen aankomen. Aangaande Italië heeft SOGICA (2020) aanbevolen: "dat alle relevante Italiaanse autoriteiten, evenals niet-overheidsactoren die betrokken zijn bij het beheer van de aankomst van asielzoekers, informatie verstrekken over asiel en het recht om een aanvraag gebaseerd op SOGI in te dienen, ook in gemakkelijk leesbare formaten en verschillende talen, ten minste in de havens van binnenkomst, bij registratie in Questura en bij asielinterviews en in opvangcentra. Aan het begin van de screening of het eerste gesprek moet de interviewer bevestigen dat de aanvrager op de hoogte is van de verschillende redenen voor het aanvragen van asiel, waaronder SOGI-ervaring, en dat de vertrouwelijkheid in alle fasen van het proces zal worden gewaarborgd. Geen van deze maatregelen mag echter betekenen dat het niet aangeven van SOGI als basis voor de asielaanvraag vervolgens tegen de aanvragers kan worden gebruikt." (SOGICA, n.v.t.)
7. De lidstaten moeten bij de tenuitvoerlegging, interpretatie, toepassing of beslissing over asielaanvragen gebaseerd op SOGI, het gebruik van UNHCR-Richtlijnen bevorderen bij publieke ambtenaren, met name Richtlijn nr.9. In sommige gevallen, zoals Italië, is het nog steeds noodzakelijk om interne protocollen en richtlijnen voor dit soort zaken op te stellen, materiaal en opleidingsprogramma's voor te bereiden. (SOGICA, n.v.t.)
8. In alle landen is er behoefte aan opleiding en capaciteitsopbouw. In Frankrijk zal vandaag bijvoorbeeld een van de grootste uitdagingen de opleiding en sensibilisering van OFRA-agenten zijn voor vragen met betrekking tot SOGI-personen om het bewijs van homoseksualiteit te vergemakkelijken. De opleiding van maatschappelijk werkers in CADA-centra en andere opvangcentra moet problemen in verband met SOGI-personen omvatten. In Italië heeft SOGICA (2020) vastgesteld dat er " *een zekere mate van inconsistentie is in de besluitvorming en dat ambtenaren er niet in slagen om de bestaande wetgeving en het bestaande correct toe te passen.*" Vervolgens stelt het project een uitbreiding voor van een doeltreffende opleiding voor de nieuw in dienst genomen administratieve ambtenaren voor alle partijen, met inbegrip van alle besluitvormers. Het belangrijkste doel van deze verplichte opleiding moet zijn om de kwaliteit van hun werk en situaties zoals stereotypen, vooroordelen en interviewtechnieken te verbeteren. (SOGICA, n.v.t.). In Spanje en België is het nog steeds noodzakelijk om de kennis en capaciteit te vergroten van ambtenaren, adviseurs, het maatschappelijk middenveld en alle personen die verband houden met de procedure of het werken met LGBTIQ+ vluchtelingen.
9. De lidstaten moeten de regels en procedures met betrekking tot verhoren en hoorzittingen in hoger beroep van SOGI-aanvragers verbeteren. Er moeten richtlijnen en regels worden opgesteld over het voeren van een correct interview, het voorkomen van schendingen van rechten en dubbel slachtofferschap. Het is noodzakelijk om specifieke en ongemakkelijke vragen te vermijden die impliceren dat gezocht wordt naar de evolutie of ontdekking van SOGI-ervaringen; om protocollen voor bescherming van de privacy en vertrouwelijkheid te implementeren, en de garantie dat er geen homofobe tolken zijn.
10. De lidstaten moeten aandacht besteden aan de veiligheid van asielzoekers gebaseerd op SOGI in opvangcentra. Ze zijn meestal kwetsbaar voor homo-lesbo-transfobe houdingen, racisme, vreemdelingenhaat, geweld en haat. Het is belangrijk om SOGI-gebaseerde aanvragers de mogelijkheid te bieden om een algemene of gespecialiseerde accommodatie te kiezen.

11. Bij de nationale regelgeving moet rekening worden gehouden met de kwetsbaarheid van aanvragers. In die zin is het noodzakelijk om een interculturele benadering op te nemen en de realiteit van gender-niet-conformerende personen zichtbaar te maken. Dit laatste houdt in dat autoriteiten voorkeursnamen in identiteitskaarten mogen opnemen.
12. Verordeningen van landen zullen overwegen om strategieën te ontwikkelen om werkvergunningen en toegang tot gezondheidsdiensten vanaf het moment van de aanvraag te garanderen.

REFERENTIES

AIDA. (2019). Country Report: France. Retrieve from: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2020/04/report-download_aida_fr_2019update.pdf

AIDA (2020a). Country Report: Belgium. Retrieve from: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2021/04/AIDA-BE_2020update.pdf

AIDA (2020b). Country Report : France. Retrieve from : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2021/03/AIDA-FR_2020update.pdf

AIDA (2020c). Country Report: Italy. Retrieve from: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2019/04/report-download_aida_it_2018update.pdf

AIDA (2020d). Country Report: Spain. Retrieve from: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2021/03/AIDA-ES_2020update.pdf

AIDA website. (n.d.a). *Asylum information database*. Belgium. <https://asylumineurope.org/reports/country/belgium/asylum-procedure/procedures/admissibility-procedure/>

AIDA website. (n.d.b). *Asylum information database*. France. Accelerated Procedure. <https://asylumineurope.org/reports/country/france/asylum-procedure/procedures/accelerated-procedure/>

AIDA website. (n.d.c). *Asylum information database*. Italy. Short overview of the asylum procedure. <https://asylumineurope.org/reports/country/italy/asylum-procedure/general/short-overview-asylum-procedure/>

AIDA website. (n.d.d) *Asylum information database*. Spain. Norms and levels of material reception conditions. <https://asylumineurope.org/reports/country/spain/reception-conditions/access-and-forms-reception-conditions/forms-and-levels-material-reception-conditions/>

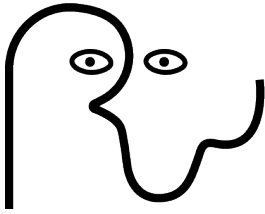
ANSA (2019). Italy's high court rules on gay migrant who was denied asylum. 25 April 2019. Retrieved from: <https://www.infomigrants.net/en/post/16522/italy-s-high-court-rules-on-gay-migrant-who-was-denied-asylum>

ARC International website. SOGI Statements. Retrieved from: <http://arc-international.net/global-advocacy/sogi-statements/>

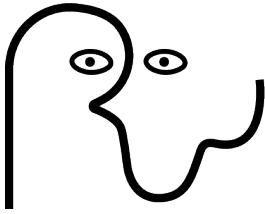
Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions website. REcognition of SOGISC rights at the international level. Retrieved from: <https://www.asiapacificforum.net/human-rights/sogisc/recognition-sogisc-rights-international/>

Boed, R. (1994). The State of the Right of Asylum in International Law. *Duke Journal of Comparative & International Law*. Vol. 5 (1).

Burdeau, C. (2021). Judge: Italy Illegally Expels Asylum Seekers. *Courthouses News Service*. January 22 2021. Retrieve from: <https://www.courthousenews.com/judge-italy-illegally-expels-asylum-seekers/>

- Camilli, A. (2020). Come cambiano i decreti Salvini sull'immigrazione. Internazionale. Retrieve from: <https://www.internazionale.it/notizie/annalisa-camilli/2020/10/06/modifiche-decreti-sicurezza-salvini>
- CERSA (2020). La preuve dans les demandes d'asile en raison de l'orientation sexuelle, Rapport de recherche, Avril 2020
- Conseil Constitutionnel (n.d.a). Constitution of October 4, 1958. Official English version. Retrieved from: https://www.conseil-constitutionnel.fr/sites/default/files/as/root/bank_mm/anglais/constiution_anglais_oct2009.pdf
- Conseil Constitutionnel (n.d.b). Declaration of Human and Civic Rights of 26 August 1789. Official English version. Retrieved from: https://www.conseil-constitutionnel.fr/sites/default/files/as/root/bank_mm/anglais/constiution_anglais_oct2009.pdf
- Correa, S., Petchesky, R. and Parker, R., *Sexuality, Health and Human Rights*, Cambridge University Press, 2008, p. 204. Cited by MacArthur, G. (2015) Securing sexual orientation and gender. Identity Rights within the United Nations Framework and System: Past, Present and Future. The Equal Rights Review. Vol. Fifteen (2015). Pp. 25-54
- Council of Europe. (n.d.). The Council of Europe in brief. Portal web. Retrieve from: <https://www.coe.int/en/web/about-us/structure>
- Dhoest, A. (2019) Learning to be gay: LGBTQ forced migrant identities and narratives in Belgium, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 45:7, 1075-1089, DOI: 10.1080/1369183X.2017.1420466
- Diaz LaFuente, J. (2014). El derecho de asilo por motivos de orientación sexual e identidad de género. *Revista de Derecho Político*. No. 89, enero-abril, 2014, pp. 345-388
- El Día. (2020). 'Acnur pide reforzar la asistencia jurídica a los migrantes que llegan al Archipiélago', 17 July 2020, Retrieved from: <https://cutt.ly/xh1WUD2>.
- European Migration Network [EMN]. (2016). European Migration Network EMN Ad-Hoc Query on NL AHQ on national asylum policies regarding LGBTI-asylum seekers. Requested by NL EMN NCP on 2nd May 2016, p. 7.
- European Migration Network [EMN]. (2019). Annual Report on Migration and Asylum in Belgium. June, 2020.
- EURO-LEX website. (n.d.). *El acceso al derecho de la Unión Europea*. Glosario de las síntesis. https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/norms_hierarchy.html?locale=es
- European Association for the defence of Human Rights [AEDH], International Federation for Human Rights [FIDH] and Euromed Rights (2016). "Safe" countries: A denial of the right to asylum. Retrieve from: <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/MHR/ReportLargeMovements/FIDH2%20.pdf>
- European Commission [EC]. (n.d.a) Website. European Web Site on Integration. Italy: A new system of reception and integration. 25.01.2021. <https://ec.europa.eu/migrant-integration/news/italy-a-new-system-of-reception-and-integration>
- European Commission [EC]. (n.d.b). *Migration and Home Affairs*. Common European Asylum System. https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/asylum_en

European Court of Human Rights [ECHR]. (2016). Courttalks disCours. Asylum. Human Rights Education for Legal Professionals. Retrieved from: https://www.echr.coe.int/Documents/COURTalks_AsyL_Talk_ENG.pdf

European Court of Human Rights [ECHR]. (2020). Guide on Article 1 of the European Convention on Human Rights. Updated on 31 December 2020. Retrieve from: https://www.echr.coe.int/documents/guide_art_1_eng.pdf

European Justice Website. Belgium. Retrieved from: https://e-justice.europa.eu/content_member_state_law-6-be-en.do?init=true&member=1

European Union Agency for Fundamental Rights [FRA] website. "Current migration situation in the EU: Lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex asylum seeker", March 2017. Retrieved from: <https://fra.europa.eu/en/publication/2017/current-migration-situation-eu-lesbian-gay-bisexual-transgender-and-intersex-asylum>

Giametta, C. (2016) 'Narrativising One's Sexuality and Gender: neoliberal Humanitarianism and the Right of Asylum'. In Stella, F., Taylor, Y., Reynolds, T., Antoine, R. (eds) Sexuality, Citizenship, and Multiple Belongings: Transnational, National, and Intersectional Perspectives. Routledge: New York, pp. 55–72

Goodwin-Gill, G. & McAdam, J. (2007). The Refugee International Law, 3rd edition, Oxford University Press Governance 20(1): 1–21.

Guell, B. (2020). ¿Es España realmente LGBTI-friendly con las personas refugiadas? Las deficiencias del sistema de asilo español para el colectivo LGBTI. Barcelona Centre for International Affairs [CIDOB]. 06.2020. Retrieved from: https://www.cidob.org/publicaciones/serie_de_publicacion/notes_internacionals_cidob/n1_233/es_espana_realmente_lgtbi_friendly_con_las_personas_refugiadas_las_deficiencias_del_sistema_de_asilo_espanol_para_el_colectivo_lgtbi

Hathaway, J. & Foster, Michelle, (2014). The Law of Refugee Status. Cambridge University Press, 2nd ed., p.101.

Hathaway, J.C. & Pobjoy, J. (2011-2012). "Queer cases make bad law". New York University Journal of International Law and Politics. No315, p.322.

INFOMIGRANTS website. What does Belgium's asylum policy look like? 24/08/2017. Retrieved from: <https://www.infomigrants.net/en/post/4759/what-does-belgium-s-asylum-policy-look-like>

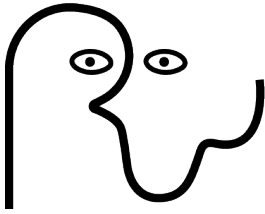
International Commission of Jurists [ICJ] website. SOGI UN Database. <https://www.icj.org/sogi-un-database/>

Jansen, S. y Spijkerboer, T. (2011). Fleeing Homophobia. Asylum Claims related to sexual orientation and gender identity in Europe. Amsterdam: Universidad de Amsterdam, 2011.

Ktos, Agnieszka, Misiuna, J., Pachocka, M., Szczerba-Zawada, A. (Eds.) (2020). European Union and Its Values: Freedom, Solidarity, Democracy. Connecting the European Union of Shared Aims, Freedoms, Values and Responsibilities. Polish European Community Studies Association (PECSA).

Lascombes, P. and Legales, P. (2007) 'Introduction: Understanding Public Policy through Its Instruments from the Nature of Instruments to the Sociology of Public Policy Instrumentation'. Governance 20(1): 1–21.

López-Sala, A. (2020). Los refugiados LGBTI en España. Buscar protección en tiempos de control migratorio. CIDOB. 07.02.2020. <https://www.raco.cat/index.php/AnuarioCIDOBInmigracion/article/view/381687/474820>

Lysander, M. (2020). Access Denied? – Human Rights Approaches to Compensate for the Absence of a Right to Be Granted Asylum. *University of Vienna Law Review*. Vol. 4 No. 1 (2020), pp. 79-115, <https://doi.org/10.25365/vlr-2020-4-1-79>

MacArthur, G. (2015) Securing sexual orientation and gender. Identity Rights within the United Nations Framework and System: Past, Present and Future. *The Equal Rights Review*. Vol. Fifteen (2015). Pp. 25-54

Martin, M. (2020). El Defensor del Pueblo urge a la Policía a resolver el tapón en las citas para solicitantes de asilo. 11 August 2020. 14:06 CEST. Retrieved from: <https://elpais.com/espana/2020-08-11/el-defensor-del-pueblo-urge-a-la-policia-a-resolver-el-tapon-en-las-citas-para-solicitantes-de-asilo.html>

Office of the High Commissioner of Human Rights UN [OHCHR] (1967). Directrices sobre la protección internacional No9: Solicitudes de la condición de refugiado relacionadas con la orientación sexual y/o la identidad de género en el contexto del artículo 1A (2) de la Convención sobre el Estatuto de los Refugiados de 1951 y/o su Protocolo de 1967. HCR/IP/12/09 23 de octubre 2012. Parr.6

Office of the Human Rights Commissioner UN [OHCHR]. (n.d.1). The Core International Human Rights Instruments and their monitoring bodies. Retrieve from: <https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CoreInstruments.aspx>

Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, Background Note on the Safe Country Concept and Refugee Status, EC/SCP/68, Sub-Committee on International Protection, 26 July 1991 – <http://www.unhcr.org/3ae68ccec.html>

Prearo, M (2020). The moral politics of LGBTI asylum: how the state deals with the SOGI framework, *Journal of Refugee Studies*, 2020:, feaa047, <https://doi.org/10.1093/jrs/feaa047>

Radjenovic, A. "Reform of the Dublin System", Briefing EU legislations in Progress, for the European Parliamentary Researches Service, 2019.

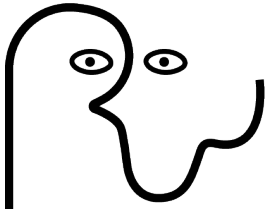
Refugee Legal Aid Information for Lawyers Representing Refugees Globally. (n.d.). Rights in Exile Programme. Retrieve from: [https://www.refugeelegalaidinformation.org/italy-lgbti-resources#:~:text=Article%2010\(3\)%20of%20the,the%20conditions%20established%20by%20law](https://www.refugeelegalaidinformation.org/italy-lgbti-resources#:~:text=Article%2010(3)%20of%20the,the%20conditions%20established%20by%20law)

Robert Schuman Foundation Website. Understanding the new pact on migration and asylum. Retrieved from: <https://www.robert-schuman.eu/en/european-issues/0577-understanding-the-new-pact-on-migration-and-asylum>

Sánchez-Tomás, José Miguel. «La protección internacional: Especial referencia a la persecución por motivos de orientación sexual». *Crítica Penal y Poder*, n.º 18 (2019), p. 145-154.

SOGICA web site. (n.d.a). 30 raccomandazioni per migliorare l'esperienza delle persone che chiedono protezione internazionale in ragione dell'orientamento sessuale o dell'identità di genere (SOGI) in Italia. Retrieved from: <https://www.sogica.org/it/raccomandazioni-finali/>

SOGICA website. (n.d.b). Italy. Case Study. Retrieve from: https://www.sogica.org/en/case_studies/italy/

Steiner, Eva (2018). French Law: A comparative Approach. Oxford University press.

[doi:10.1093/oso/9780198790884.003.0001](https://doi.org/10.1093/oso/9780198790884.003.0001). Retrieve from:

<https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/oso/9780198790884.001.0001/oso-9780198790884-chapter-1>

The EESC critics this New Pact as it mainly focusses on returns and the management of borders. Vid. European Economic and Social Committee [ESC] website. The New Migration Pact: EESC frustrated with "the devil in the detail", <https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/news/new-migration-pact-eesc-frustrated-devil-detail>

The United Nations [UN]. (1996). Fact Sheet No. 2 (Rev. 1), The International Bill of Human Rights.

The United Nations High Commissioner for Refugees. [UNHCR]. (2001). Interpretación del Artículo 1 de la Convención de 1951 sobre el Estatuto de los Refugiados, parr.15.

The United Nations High Commissioner for Refugees. [UNHCR]. (2002). Introduction of the Guidelines on International Protection No. 1: Gender-Related Persecution within the context of Article 1A (2) of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the Status of Refugees (UHCR/GIP/02/01).

The United Nations High Commissioner for Refugees. [UNHCR]. (2008). Guidance Note on Refugee Claims Relating to Sexual Orientation and Gender Identity. UNHCR.

The United Nations High Commissioner for Refugees. [UNHCR]. (2015). Protecting Persons with diverse sexual orientations and gender identities. A Global Report on UNHCR's Efforts to Protect Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, and Intersex Asylum-Seekers and Refugees. División de Población de ACNUR

The United Nations High Commissioner for Refugees. [UNHCR]. (2019). Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status and Guidelines on International Protection.

United Nations Humans Right Council [UNHRC]. (2016). Protection against violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity. Resolution A/HRC/RES/32/2 adopted 30 June 2016.

--- & ----

Medegefinancierd door het programma Rechten, Gelijkheid en Burgerschap van de Europese Unie (2014-2020)

BIJKOMENDE INFO:

www.rainbowwelcome.eu

De inhoud van deze publicatie vertegenwoordigt enkel de opvattingen van de auteur en is hun eigen verantwoordelijkheid. De Europese Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid voor het gebruik dat zou worden gemaakt van de informatie die het bevat

CONTACTEER

info@rainbowwelcome.eu

POUR LA SOLIDARITÉ
Rue Coenraets 66
1060 Brussel, België

NEEM DEEL!

#RainboWelcome

#RainboWelcome

#RainboWelcome